

TANK POWER VOL. LV

284

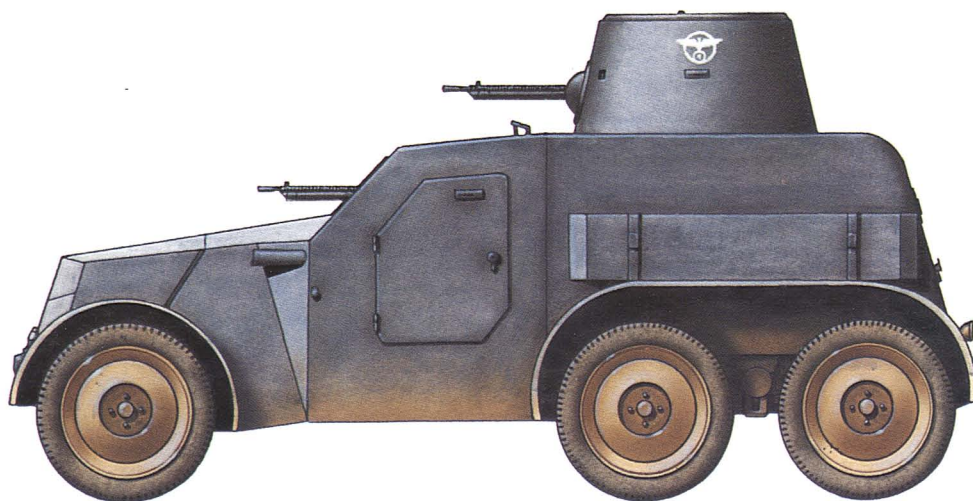
Waffen SS
Colours
vol. II

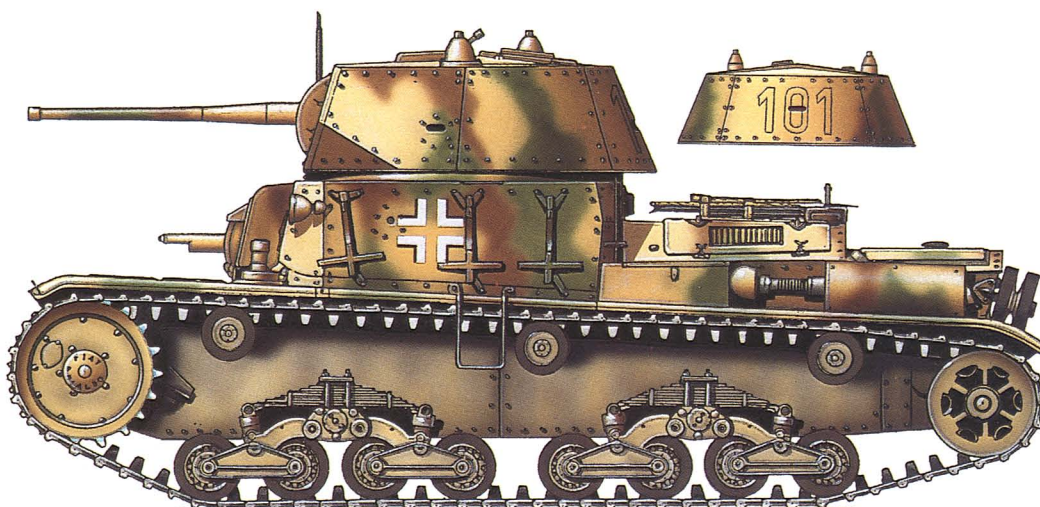
A. Wróbel 2004

Wydawnictwo
Militaria

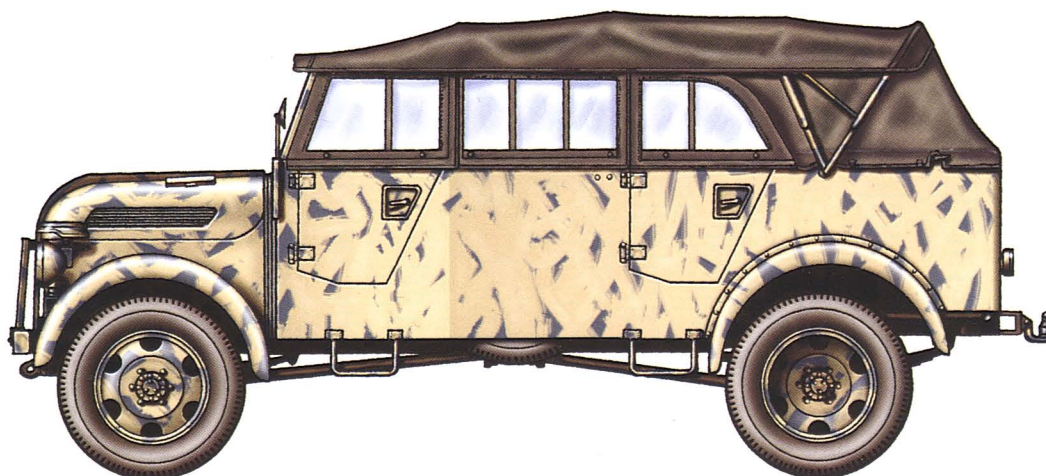
English text

Tatra OT 30(t) przydzielona do SS-Heimwehr Danzig, Gdańsk, wrzesień 1939 roku.
Tatra OT 30(t) armored car attached to the SS-Heimwehr Danzig, Gdansk (Danzig) in September 1939.

PzKpfw M15/42(i) Kenn Nummer 738(i) z 7. Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen”, jesień 1944 roku.
PzKpfw M15/42(i) Kenn Nummer 738(i) tank from the 7th SS-Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”, Autumn 1944.

Steyr 1500A (4x4) z 2. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
Steyr 1500A (4x4) staff car from the 2nd SS-Panzer Grenadier Division “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

Janusz Ledwoch

Waffen SS
Colours
vol. II

Warszawa 2007

Okładka – Arkadiusz Wróbel

Plansze barwne – Grzegorz Jackowski

Opracowanie redakcyjne – Artur Winiarski

Zdjęcia/Photo Credits: Rolf Michaelis Verlag, Berlin, BRD,

Bundesarchiw, Berlin, BRD,

ASKM, Moskwa, Rosja,

RGAKFD, Moskwa, Rosja,

AWL, Moskwa, Rosja,

U.S. Army Official,

The Tank Museum, Bovington Camp, England,

ADM, Warszawa, Polska,

CAW, Warszawa, Polska.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej książki nie może być kopiowana w żadnej formie ani żadnymi metodami mechanicznymi ani elektronicznymi, łącznie z wykorzystaniem systemów przechowywania i odtwarzania informacji bez pisemnej zgody właściciela praw autorskich. Układ graficzny strony tytułowej i liternictwo prawnie zastrzeżone. Znak wydawnictwa i nazwa prawnie zastrzeżona jako znak towarowy. Tank Power™ jest zastrzeżonym znakiem towarowym Wydawnictwa Militaria. Nabywanie nielegalnie skopiowanych książek np. drogą elektroniczną, jest przestępstwem ściganym z urzędu i podlega odpowiedzialności karnej.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or any information storage and retrieval system without written permission from copyright owner.

© Copyright by Wydawnictwo „MILITARIA”™, Warszawa 2007

All rights reserved

Wydawnictwo „MILITARIA”™ – 00-961 Warszawa 42 skr. pocz. 106

tel/fax 48 22 845 14 27

e mail: militaria@supermedia.pl

Actual offer/aktualna oferta www.militaria.net.pl
Tłumaczenie/English translation cet@e-translators.pl

ISBN 9788372192844

PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. G nr „401” z 2. Pułku Pancernego SS Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich”, Charków, luty 1943 roku, czołg w jednolitym, białym malowaniu. An overall white PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. G coded “401” from the 2nd SS–Panzer Regiment Panzer Grenadier Division “Das Reich” seen in Kharkov in February 1943. [ASKM]

Niniejsza książka będąca kontynuacją cyklu publikacji poświęconych malowaniu i oznakowaniu niemieckich pojazdów pancernych w okresie II wojny światowej, zawiera bogaty materiał dokumentacyjny opisujący stosowane w szeregach oddziałów zmotoryzowanych i pancernych Waffen-SS wzory malowań i oznakowania pojazdów bojowych. Książka jest bogato ilustrowana. Zawiera 32 strony barwne przedstawiające obowiązujące w różnych okresach wzory malowań pojazdów mechanicznych, pozostających w uzbrojeniu Waffen-SS (oddziałów Waffen-SS i policji) w latach 1939–1945. Książka stanowi uzupełnienie pierwszej publikacji na ten temat (Militaria Nr 180) poświęconej okresowi 1938–1942.

W latach 1943–1945 nastąpił gwałtowny i w zasadzie niczym nie hamowany rozwój Waffen-SS. Do walczących na frontach ośmiu dywizji Waffen-SS (pancerne „LSSAH”, „Das Reich”, „Totenkopf”, „Wiking”, górskie „Nord”, „Prinz Eugen”, Dywizja Kawalerii SS „Florian Geyer” i Dywizja Policyjna SS) dołączyły kolejne dywizje: m.in. pancerne, górskie oraz grenadierów pancernych, grenadierów i grenadierów der Waffen-SS (cudzoziemskie).

This book belongs to a cycle of publications devoted to camouflage and marking of German armored vehicles during the Second World War. It contains information on marking of Waffen-SS units. The book is illustrated with 32 colour pages presenting various paintings patterns, as well as with drawings and photographs of Waffen-SS combat vehicles (used by Waffen-SS and police units) in the years 1939–1945.

It is a supplement to the first publication on this issue (Militaria No. 180), devoted to the period 1938–1942.

In the years 1943–1945 the Waffen-SS units experienced rapid and actually unimpeded development. The eight fighting divisions (armored/motorised “LSSAH”, “Das Reich”, “Totenkopf”, “Viking”, mountain division “Nord” and “Prinz Eugen”, SS-Cavalry Division “Florian Geyer”, and the SS-Police Division) were joined by several more divisions: e.g. the armored “Hohenstaufen”, “Frundsberg” and “Hitlerjugend”, the mountain “Handschar”, “Kama” and “Karstjäger”, panzer grenadier divisions, as well as grenadiers and Waffen-SS grenadiers (foreign units).

MALOWANIE POJAZDÓW NALEŻĄCYCH DO JEDNOSTEK WAFFEN SS W LATACH 1943–1945

Pierwsza wielka jednostka pancerna *Waffen-SS*, II. Korpus Pancerny SS, trafił na front zimą 1942–1943. Korpus otrzymał samochody, transportery, ciągniki i czołgi pod koniec 1942 roku, dlatego też wszystkie wozy bojowe i pojazdy pomocnicze zostały pomalowane jednolicie farbą *Panzer Grau RAL 7021*. W czasie walk o Charków, w okresie styczeń–marzec 1943, roku wszystkie wozy bojowe korpusu zostały dodatkowo pomalowane białą farbą zmywalną lub wapnem. Część została pomalowana jednolicie, natomiast niektóre jednostki stosowały białą farbę tylko dodatkowo, jako uzupełnienie szarej farby *Panzer Grau RAL 7021*. Pierwszy typ malowania był stosowany w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” i częściowo w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Das Reich*” i „*Totenkopf*”. Natomiast drugi wzór malowania obowiązywał w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Das Reich*” i w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Totenkopf*”.

Duży wpływ na stosowane wówczas malowania miała też zmienna aura. Gwałtowna odwilż w czasie walk o Charków, w marcu 1943 roku, spowodowała, że z wielu pojazdów *Waffen-SS* pospiesznie usuwano białą farbę, bowiem białe pojazdy były doskonale widoczne na tle ciemnej, pozbawionej śniegu ziemi. Nie zawsze jednak skutecznie, stąd właśnie wiele zdjęć pstrokatych, szaro-białych pojazdów należących w tym czasie do jednostek *Waffen-SS*.

Sd Kfz 251/1 Ausf. C, widoczne oznaczenie jednostki zmotoryzowanej i numer rejestracyjny „SS 129276”, marzec 1943 roku. *A Sd Kfz 251/1 Ausf. C APC, note tactical badge of motorized infantry unit and registration "SS 129276", March 1943. [ASKM]*

Sd Kfz 250/1 Alt z Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Das Reich*”, Charków, marzec 1943 roku, częściowo starte białe malowanie. *A partially wiped off overall white Sd Kfz 250/1 Alt APC from the SS-Panzer Grenadier Division "Das Reich" seen in Kharkov in March 1943. [ASKM]*

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 nr „822” i VW 82 Kfz 2 Kübelwagen z 8. kompanii 2. Pułku Pancernego „Das Reich”, marzec 1943 roku. Czołg posiada malowanie zimowe, natomiast samochód jest pomalowany farbą Panzer Grau. *An overall white PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 coded “822” tank and an overall Panzer Grau painted VW 82 Kfz 2 Kübelwagen from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” seen in March 1943. [ASKM]*

Po zakończeniu walk o Charków, wykrwawione jednostki II. Korpusu Pancernego *Waffen-SS* trafiły do odwodu. Nie znaczy to, że w tym czasie wozy bojowe zostały przemalowane, tak jak uczyniono to wtedy w wielu jednostkach *Wehrmachtu*, malując wozy bojowe regulaminową farbą *Wehrmacht Olive*.

W zasadzie pierwszymi czołgami w jednostkach *Waffen-SS*, które w pełni otrzymały nowe malowanie były czołgi **PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r)** zdobyte w Charkowie w marcu 1943 roku. Sowieckie czołgi wcielono do dywizji „*Das Reich*”. Nie mogły być oczywiście używane bojowo w starym, jednolitym zielonym malowaniu, bowiem prowadziło to do pomyłek podczas walk na froncie. T-34 wymagały przemalowania. Zdobyte czołgi przemalowano, lecz nie według do tej pory obowiązującego schematu, a według nowego, wprowadzonego

Sd Kfz 251/3 Ausf. C nazwany „Emil” z 1. Pułku Grenadierów Pancernych SS „LSSAH”, marzec 1943 roku. *A Sd Kfz 251/3 Ausf. C signal vehicle nicknamed “Emil” from the 1st SS-Panzer Grenadier Regiment “LAH”, March 1943. [ASKM]*

StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich”. *A StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the SS-Panzer Grenadier Division “Das Reich”.*

7,5 cm Pak 40/3 auf PzKpfw 38(t) Ausf. H Sd Kfz 138 „Marder III” nr „28” z 1. Dywizjonu Niszczycieli Czołgów SS „LSSAH”, marzec 1943 roku. An 7.5cm Pak 40/3 auf PzKpfw 38(t) Ausf. H Sd Kfz 138 “Marder III” AT SP gun coded “28” from the 1st SS-Panzerjäger Abteilung “LAH”, March 1943. [ASKM]

dzonęgo w jednostkach armii niemieckiej w styczniu 1943 roku. Część czołgów nosiła malowanie jednobarwne – *Wehrmacht Olive*, zaś niektóre pomalowano według schematu *Wehrmacht Olive-Grün*. Tuż przed bitwą pod Kurskiem wszystkie czołgi **PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r)** z dywizji „*Das Reich*” przemalowano, stosując ten ostatni wzór malowania.

Wiosną 1943 roku, pozostałe pojazdy II. Korpusu Pancernego SS nadal były pomalowane farbą *Panzer Grau RAL 7021*, z tym, że niektóre czołgi np. „*Tygrysy*” z Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” otrzymały, jako barwę uzupełniającą, nieregularne plamy namalowane farbą *Wehrmacht Olive*. Tak był m.in. pomalowany czołg „*Tiger*” numer „405” z 4. kompanii 1. Pułku Pancernego SS „*LSSAH*”. Pojawiają się też czołgi w malowaniu trójbarwnym, wówczas jeszcze bardzo rzadkim w armii niemieckiej. Przykładowo **PzKpfw VI „Tiger”**, numer „441”, z 4. kompanii 3. Pułku Pancernego SS „*Totenkopf*” oprócz pomalowania farbą *RAL 7021* oraz nową *Wehrmacht Olive*, był pomalowany dość ciemną, prawdopodobnie brązowo-zieloną farbą. Natomiast „*Tiger*” z 8. kompanii 2. Pułku Pancernego SS „*Das Reich*” nosił malowanie zielono-żółto-brązowe. Fotografie wykonane podczas wizyty Himmlera w dywizji, 6 maja 1943 roku, wyraźnie pokazują, że „*Tigry*” nosiły już wtedy nowe malowanie.

Wszystkie nowe czołgi, jakie nadchodziły do jednostek bojowych jako uzupełnienie strat były malowane jednolicie farbą *Wehrmacht Olive*. Tak został pomalowany nowy czołg **PzKpfw VI „Tiger”**, który dotarł do Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” 13 maja 1943 roku.

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 nr „832” z 8. kompanii 2. Pułku Pancernego „Das Reich”, marzec 1943 roku. Czołg posiada malowanie zimowe. An overall white PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 coded “832” from the 8th Company 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” seen in March 1943. [CAW]

PAINTING OF VEHICLES BELONGED TO THE WAFFEN-SS UNITS IN THE YEARS 1943-1945

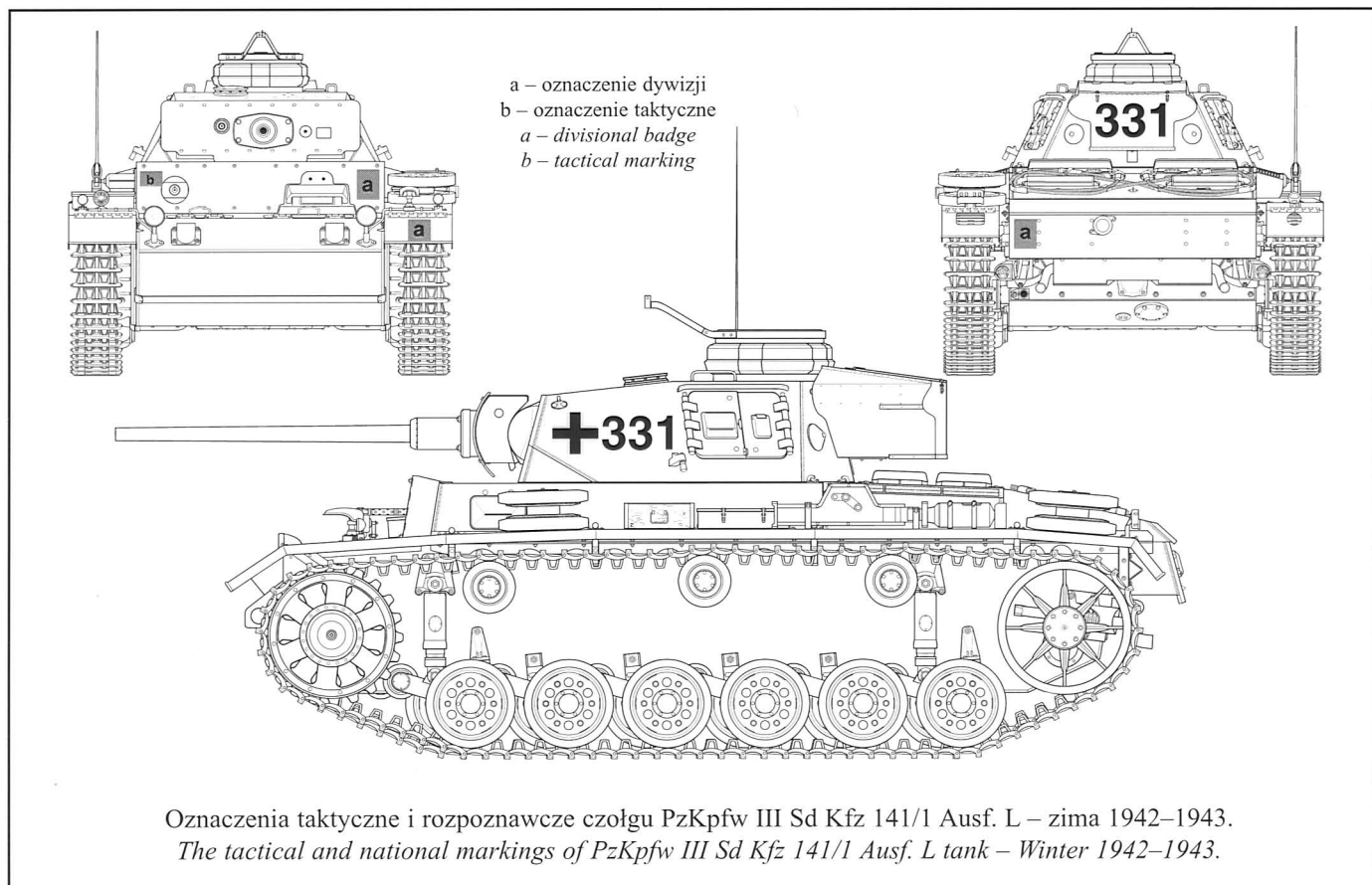

Czołg PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 przysłany jako uzupełnienie, marzec 1943 roku. Czołg nie posiada żadnych oznaczeń. A replacement PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 tank without markings seen in March 1943. [ASKM]

The first huge *Waffen-SS* armored unit, the IInd *SS-Panzer Korps*, was sent to the frontline in Winter 1942-1943. At the end of 1942, the corps was equipped with cars, personnel carriers, tractors and tanks, so all the combat vehicles and auxiliary vehicles were uniformly painted with *Panzer Grau RAL 7021*. With this painting they reached the Eastern Front. During the fights for Kharkov from January to March 1943 all combat vehicles of the corps were additionally painted with white washable paint or with lime-wash. Some of them were painted uniformly, but several units used the white paint only as an addition, supplementary to the grey *Panzer Grau RAL 7021*. The first type of painting was used in the *SS-Panzer Grenadier Division „Leibstandarte Adolf Hitler”* and partially in the *SS-Panzer Grenadier Division „Das Reich”* and *SS-Panzer Grenadier Division „Totenkopf”*. The other painting pattern was applied in the *SS-Panzer Grenadier Division „Das Reich”* and in the *SS-Panzer Grenadier Division „Totenkopf”*.

The painting style was also substantially influenced by the changing weather conditions. Sudden thaw during the fights for Kharkov in March 1943 made it necessary to remove the white paint from many *Waffen-SS* vehicles, because white vehicles were clearly visible on the dark, snowless ground. Hence so many pictures of such spotted grey and white vehicles belonging at that time to *Waffen-SS* units.

When the fights for Kharkov were over, decimated units of the *Waffen-SS* were allocated to the reserve. However, it does not mean that combat vehicles were repainted at that time, like it was the case in many *Wehrmacht* units, where combat vehicles were quickly painted in the standard *Wehrmacht Olive*.

Pozbawiony zimowego kamuflażu czołg PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. H, marzec 1943 roku. *A PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. H tank without winter camouflage seen in March 1943. [CAW]*

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 „S21” z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich” w malowaniu trójbarwnym. *A PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 tank coded „S21” from the 2nd SS-Panzer Regiment „Das Reich” in three-tone camouflage.*

Actually, the first tanks in the *Waffen-SS* units that were fully fitted with the new painting pattern were the **PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r)**, captured in Kharkov in March 1943. The Soviet tanks were incorporated into the Division "*Das Reich*". Obviously, they could not be used in combat in their old uniform green painting pattern, since it would result in mistakes during fights on the frontline. T-34 needed repainting. The captured tanks were repainted, but not according to the standard

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 nr „411” z 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH” w malowaniu dwubarwnym. *A PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 tank coded „411” from the 1st SS-Panzer Regiment „LAH” in two tone camouflage. [CAW]*

PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich” w malowaniu Wehrmacht Olive-Grün, maj 1943 roku.
A PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” in Wehrmacht Olive-Grün camouflage in May 1943. [CAW]

Samochód pancerny ADGZ (8x8) z Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen”, Chorwacja, zima 1943 roku. Flaga zamocowana na wieży służyła do rozpoznania z powietrza.
An ADGZ (8x8) armored car from the SS-Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”, Croatia, Winter 1943. Note a flag on the turret were used for air-recognition. [CAW]

ADGZ (8x8) z Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen”, widoczne godło dywizji. An ADGZ (8x8) armored car from the SS-Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”. Note divisional badge painted on the turret. [CAW]

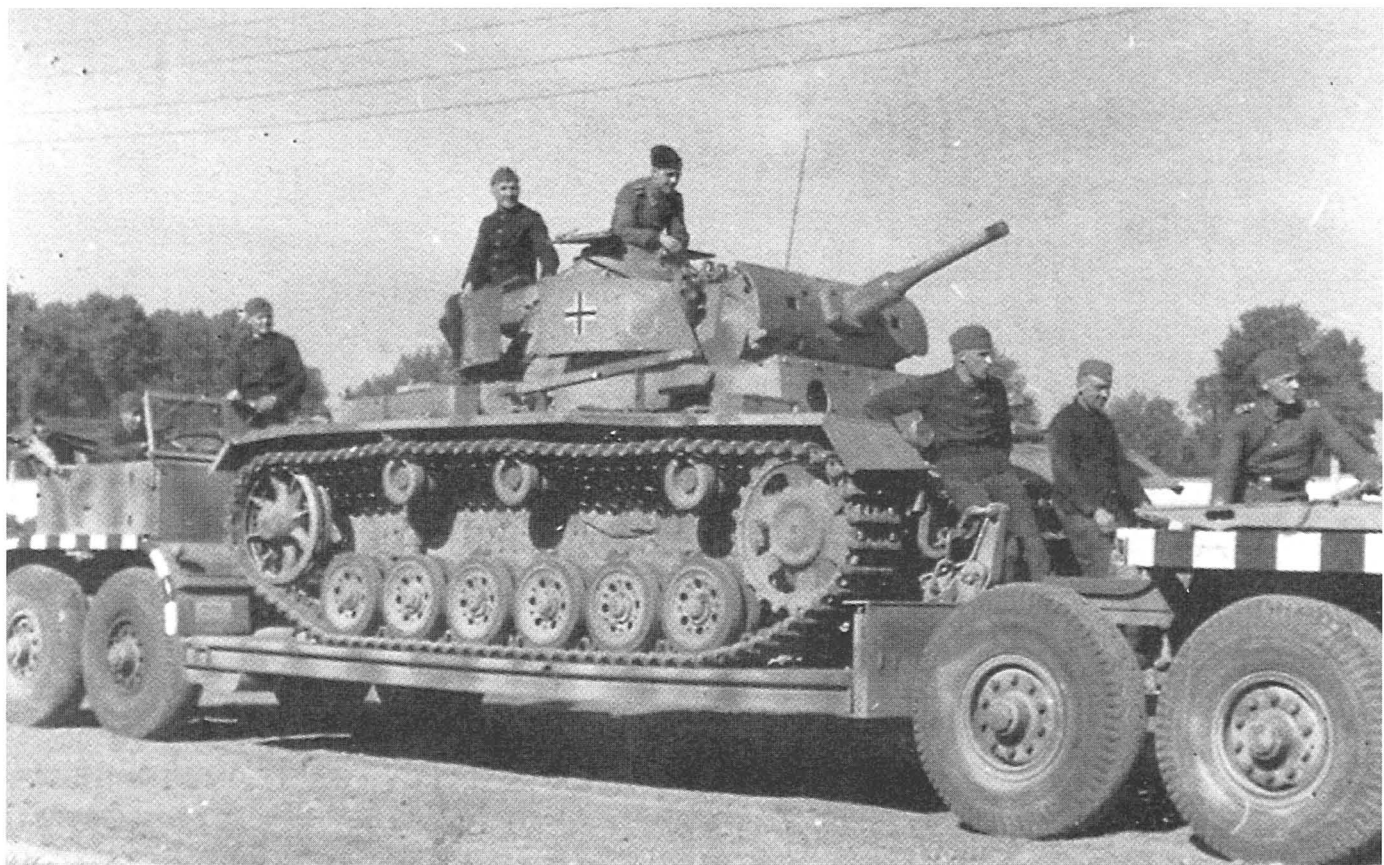
applicable so far; a new painting style was used, introduced in the units of the German army in January 1943. Some of the tanks had overall painting *Wehrmacht Olive*, while others were painted in *Wehrmacht Olive-Grün*. Just before the battle of Kursk all **PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r)** tanks in the Division “*Das Reich*” were repainted according to the latter standard.

In Spring 1943 the remaining vehicles of the IInd SS-Panzer Korps were still painted with *Panzer Grau RAL 7021*, with the exception of some tanks, e.g. “**Tigers**” of the SS-Panzer Grenadier Division “*Leibstandarte SS Adolf Hitler*”, which were additionally given irregular spots in *Wehrmacht Olive*. This painting type was used among others in the case of “**Tiger**” tank No. “405” of the 4th Company, 1st SS-Panzer Regiment “*LSSAH*”. There are also tanks with tricolour painting, at that time still very rare in the German armed forces. Apart from *RAL 7021* and the new *Wehrmacht Olive*, **PzKpfw VI “Tiger”** number “441” of the 4th Company, 3rd SS-Panzer Regiment “*Totenkopf*” was painted with a relatively dark, probably earthy brown colour. On the other hand, **PzKpfw VI “Tiger”** of the 8th Company, 2nd SS-Panzer Regiment “*Das Reich*” was painted in green, yellow and brown. As it can be seen in the photographs taken during Himmler’s visit to the division on May 6, 1943, the “**Tigers**” were already painted according to the new standard.

All the new tanks sent to the combat units to replace the losses were uniformly painted with *Wehrmacht Olive*. It was the painting style applied in the case of the new tank **PzKpfw VI “Tiger”**, which reached the SS-Panzer Grenadier Division “*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” on May 13, 1943.

PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. L z 5. Batalionu Pancernego SS Dywizji Zmotoryzowanej SS „Wiking”, wiosna 1943 roku. Czołg w jednolitym malowaniu Panzer Grau. An overall painted Panzer Grau PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. L tank from the 5th SS-Panzer Abteilung SS-Division (motorisiert) “*Wiking*”, Spring 1943.

Wóz dowodzenia Panzerbefehlswagen mit 5 cm KwK 39 L/42 oznaczony „C” z 10. Pułku Artylerii Pancerniej SS na naczepie Sd Anh 116, Francja, lato 1943 roku. *A Panzerbefehlswagen mit 5 cm KwK 39 L/42 coded “C” command vehicle from the 10th SS-Panzer Artillerie Regiment on Sd Anh 116 trailer in France, Summer 1943. [Rolf Michaelis Verlag]*

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 1. Pułku Pancernego „LSSAH” w dwubarwnym malowaniu, kwiecień 1943 roku. *A two-tone painted PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 1st SS-Panzer Regiment “LAH” seen in April 1943.*

Załadunek amunicji do „Tygrysa” z dywizji „Das Reich”. Czołg posiada prowizoryczne oznaczenie transportowe, wiosna 1943 roku. *The loading gun ammo into a “Tiger” tank from the “Das Reich” division. Note provisional transport marking. [CAW]*

7,5 cm Pak 40/3 auf PzKpfw 38(t) Ausf. H Sd Kfz 138 „Marder III” z 1. Dywizjonu Niszczycieli Czołgów SS „LSSAH”, Kursk, lipiec 1943 roku. An 7.5cm Pak 40/3 auf PzKpfw 38(t) Ausf. H Sd Kfz 138 “Marder III” AT SP gun from the 1st SS–Panzerjäger Abteilung “LAH”, Kursk in July 1943. [RGAKFD]

W okresie bezpośrednio poprzedzającym bitwę kurską prawie wszystkie pojazdy II. Korpusu Pancernego SS otrzymały regulaminowe malowania. W Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Leibstandarte SS Adolf Hitler” dominowało malowanie dwubarwne *Wehrmacht Olive–Grün* (czołgi PzKpfw VI „Tiger”, PzKpfw III/IV), w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich” trójbarwne (PzKpfw VI „Tiger”) i dwubarwne (PzKpfw T-34, PzKpfw III/IV), chociaż kilka czołgów PzKpfw VI „Tiger” nadal posiadało dwubarwne malowania. Wozy bojowe Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Totenkopf” posiadały malowanie trójbarwne. Wszystkie pojazdy dostarczone jako uzupełnienie zostały pomalowane farbą *Wehrmacht Olive* i w takim malowaniu były kierowane do walki. Odnosi się to zarówno do czołgów i transporterów opancerzonych, które dotarły na front, jak i tych, które trafiły do jednostek w rezultacie przebrożenia (np. do 1. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Leibstandarte SS Adolf Hitler” we Włoszech w sierpniu i we wrześniu 1943 roku).

W podobny sposób przebiegał proces zmiany systemu malowań w innych frontowych jednostkach *Waffen–SS* np. w Policyjnej Dywizji Grenadierów Pancernych SS, czy w Dywizji Zmotoryzowanej (Grenadierów Pancernych) SS „Wiking”.

Latem 1943 roku zostały sformowane kolejne jednostki pancerne i grenadierów pancernych *Waffen–SS*. W okresie szkolenia otrzymywały stare pojazdy pancerne (np. czołgi PzKpfw III), otrzymane z armii. Takie pojazdy nadal były pomalowane farbą *Panzer Grau RAL 7021*. Ponadto często spotyka się różne malowania niestandardowe pojazdów szkolnych, co oczywiście było spowodowane rodowodem tych pojazdów, które trafiły do jednostek szkolnych *Waffen–SS* z różnych składów i magazynów.

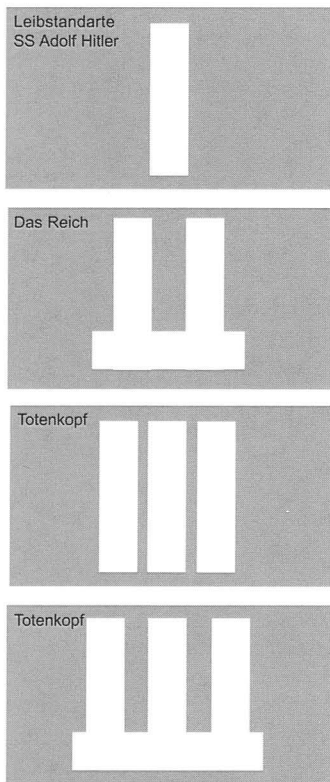
Należy bowiem pamiętać, że *Waffen–SS*, w zasadzie do połowy 1942 roku, nie podlegało systemowi uzupełnień przyjętemu w jednostkach *Wehrmachtu*. Stąd do szkolenia w

Sd Kfz 7/2 z nieustalonej jednostki *Waffen–SS* w akcji, Kursk, lipiec 1943 roku. An Sd Kfz 7/2 SP AA gun from unidentified *Waffen–SS* unit in action, Kursk in July 1943. [RGAKFD]

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 8. kompanii 2. Pułku Pancernego „Das Reich”, lipiec 1943 roku. Czołg posiada godło jednostki używane tylko w czasie bitwy pod Kurskiem. A PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 8th Company 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” seen in July 1943. Note divisional badge used during Battlle of Kursk. [CAW]

Tymczasowe oznaczenia dywizji używane w czasie bitwy pod Kurskiem, lipiec 1943 roku.
Divisional temporary markings used during Battle of Kursk in July 1943.

In the period immediately preceding the battle of Kursk nearly all vehicles of the IInd SS Armored Corps were painted according to the regulations. In the SS Armored Grenadier Division “*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” the predominant painting style was the two-colour *Wehrmacht Olive-Grün* (tanks **PzKpfw VI “Tiger”**, **PzKpfw III/IV**). In the SS Armored Grenadier Division “*Das Reich*” the prevailing painting pattern was tricolour (**PzKpfw VI “Tiger”**) and two-colour (**PzKpfw T-34**, **PzKpfw III/IV**), although some **PzKpfw VI “Tiger”** tanks still had old two-colour painting. Armored fighting vehicles of the SS Armored Grenadier Division “*Totenkopf*” had tricolour ca-mouflage. All vehicles supplied to replace the losses were painted in *Wehrmacht Olive*, and with this camouflage they were sent to combat. It pertains both to the tanks and armoured personnel carriers that reached the frontline, and those sent to rearm the units (e.g. the 1st SS Armored Grenadier Division “*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” in Italy in August and in September 1943).

The process of changing the painting system was similar in other frontline *Waffen-SS* units, e.g. in the SS Police Armored Grenadier Division, and in the SS Motorised Division “*Wiking*”.

In Summer 1943, further armored and armored grenadier units of *Waffen-SS* were formed. In the period of training they were given old armored vehicles (e.g. **PzKpfw III** tanks), allocated to *Waffen-SS* from the armed forces. Such vehicles were still painted with *Panzer Grau RAL 7021*. Moreover, training vehicles often had various non-standard painting patterns. This was obviously caused by different origins of these vehicles, sent to *Waffen-SS* training units from various depots.

However, it should be remembered that until the middle of 1942 *Waffen-SS* actually was not subject to the replacement system applied in *Wehrmacht* units. Therefore, the vehicles used for training purposes in *Waffen-SS* units were captured tanks, armoured cars and various combat vehicles, which for different

Czołg PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” nr „135” z 2. Pułku Pancernego „Das Reich”, koniec 1943 roku. *A PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” coded “135” tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” end 1943. [CAW]*

Czołgi PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 2. Pułku Pancernego „Das Reich”, koniec 1943 roku. Czołgi nadal posiadają godło jednostki używane w czasie bitwy pod Kurskiem. *PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tanks from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich” end 1943. Note tanks still had division badges used during Battle of Kursk. [CAW]*

Transporter Sd Kfz 250/1 Alt z Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Leibstandarte SS Adolf Hitler” we Włoszech we wrześniu 1943 roku. A Sd Kfz 250/1 Alt APC from the SS-Panzer Grenadier Division “Leibstandarte SS Adolf Hitler” seen in Italy in September 1943.

jednostkach *Waffen-SS* używano często zdobycznych czołgów i samochodów pancernych i różnych wozów bojowych, które z różnych względów nie zostały wcielone do jednostek bojowych armii (np. prototypy i pojazdy doświadczalne). Walki pod Charkowem i Kurskiem zmieniły ten stan rzeczy, bowiem od tej pory jednostki pancerne i zmotoryzowane *Waffen-SS* otrzymywały sprzęt pancerny na tych samych zasadach, jak jednostki armii. Z drugiej strony nie były też nadmiernie faworyzowane, chociażby przez przebrojenie w nowe typy czołgów (często ten fakt jest podnoszony w różnych publikacjach mających na celu wykazanie wyższości jednostek *Waffen-SS* nad armijnymi). Przykładowo nowe czołgi **PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther”** napływały w zasadzie równoległe do jednostek *Waffen-SS* i *Panzerwaffe*. W tej sytuacji zupełnie niezrozumiałym curiosum jest wymienianie w różnych publikacjach tzw. „*SS Panther Brigade*” jakoby walczącej pod Kurskiem. Po prostu niektórzy autorzy nie potrafili dopuścić do siebie myśli, że nowe czołgi **PzKpfw V „Panther”** mogły znaleźć się najpierw w jednostkach *Panzerwaffe*, a nie w uzbrojeniu wybrańców spod znaku *SS*.

Latem i jesienią 1943 roku wszystkie samochody, ciągniki, transportery opancerzone i czołgi *Waffen-SS* nosiły już przepisowe, standardowe malowania (być może był to wynik kilku bratobójczych potyczek, jednostek *Waffen-SS* z dywizji „*Wiking*” z oddziałami armijnymi wiosną 1943 roku, gdy wehrmachtowcy wzięli ciemne pojazdy „*Wikinga*” za przeciwnika). Tylko na zapleczu i drugorzędnych teatrach działań wojennych nadal trafiały się w linii pojazdy w malowaniu obowiązującym do 1943 roku, np. w 7. Ochotniczej Dywizji Górskiej *SS „Prinz Eugen”* w Chorwacji. Generalnie malowanie sprzętu pancernego jednostek *Waffen-SS* na froncie w omawianym okresie nie różnił się od malowania sprzętu

PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Leibstandarte SS Adolf Hitler” w Mediolanie we wrześniu 1943 roku. A PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the SS-Panzer Grenadier Division “Leibstandarte SS Adolf Hitler” seen in Milan in September 1943. [CAW]

VW 166 Kfz 1/20 Schwimmwagen z nieustalonej jednostki pancernej Waffen-SS, koniec 1943 roku. A VW 166 Kfz 1/20 Schwimmwagen from unidentified armored Waffen-SS unit, end 1943. [CAW]

reasons were not incorporated into the combat units of the armed forces (e.g. prototypes and experimental vehicles). After the fights for Kharkov and Kursk this situation was changed; since that time armored and motorised units of *Waffen-SS* received armored equipment according to the same rules as regular army units. On the other hand, they were not excessively favoured, e.g. by rearming with new tank types (this fact is often mentioned in various publications aimed to show superiority of *Waffen-SS* units over regular army units). **PzKpfw V Sd Kfz 171 "Panther"** tanks were actually sent in equal numbers to *Waffen-SS* and *Panzerwaffe* units. Mentioning of the so-called *SS-Panther Brigade* fighting near Kursk in various publications is quite a curiosity. Some authors simply could not accept the fact that new **PzKpfw V "Panther"** tanks could be used first by *Panzerwaffe* units, and not by the "chosen ones" from *Waffen-SS*.

In Summer and Autumn 1943, all cars, trucks, tractors, armored personnel carriers and tanks used by *Waffen-SS* front-line units were already fitted with standard painting according to the regulations (it might be have been the result of several fratricidal skirmishes between *Waffen-SS* units of the "Wiking" Division and regular army units in spring 1943, when *Wehrmacht* soldiers mistook dark vehicles of the "Wiking" Division for the enemy). Only in the hinterland and less significant theatres of operations vehicles painted according to regulations in force until 1943 could still be found, e.g. in the 7th *SS-Volunteer Mountain Division "Prinz Eugen"* in Croatia. Generally, the painting patterns used by *Waffen-SS* units on the frontline did not differ from those used by the *Wehrmacht*, *Luftwaffe* (e.g. "*Hermann Göring*" Division) or even *Kriegsmarine*, which implemented the new camouflage regulations faster than "*Himmler's knights*".

Samochód pancerny ADGZ (8x8) i PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F1 z 3. Policijnej Kompanii Pancernej, Francja, początek 1943 roku. Widoczne godło jednostki. An ADGZ (8x8) armored car and a PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F1 tank from the 3th *Polizei Panzer Kompanie*, France, early 1943. Note unit badge painted on the rear. [CAW]

Powyżej. Czołg PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H „535” prawdopodobnie z Dywizji Grenadierów Pancernych „Totenkopf”, front wschodni, koniec 1943 roku. Above. A PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank coded “535” probably from the SS-Panzer Grenadier Division “Totenkopf” on Eastern Front, end 1943. Poniżej. Schwimmwagony i działo samobieżne 5 cm Pak 38 auf Sd Kfz 10 z 1. Dywizji Pancerniej SS „Leibstandarte SS Adolf Hitler” front wschodni, listopad 1943 roku. Below. Schwimmwagens and an 5cm Pak 38 auf Sd Kfz 10 SP AT gun from the 1st SS-Panzer Division “Leibstandarte SS Adolf Hitler” seen on Eastern Front in November 1943. [CAW]

Porzucony czołg PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. E nr „S32” z 13. kompanii Czołgów Ciężkich 1. Dywizji Pancernej SS „LSSAH”, front wschodni, marzec 1944 roku. An abandoned PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. E tank coded “S32” from the 13th Heavy Tank Company 1st SS–Panzer Division “LAH”, Eastern Front in March 1944. [RGAKFD]

Wehrmacht, Luftwaffe (np. dywizji „Hermann Göring”), czy nawet *Kriegsmarine*, które szybciej od „rycerzy Himmlera” przyjęły nowe przepisy dotyczące malowania.

W latach 1943–1945 stosowano kilka typów malowania ochronnego. Wspólnym mianownikiem było używanie jako koloru bazowego farby *Wehrmacht Olive* (piaskowożółtej). Na ten kolor nakładano nieregularne plamy w kolorze zielonym (*Grün 6003*) lub brązowym (*Braun 7017*). Najczęściej stosowane warianty malowania to *Wehrmacht Olive–Grün*, *Wehrmacht Olive–Grün–Braun*, rzadziej stosowano zestaw *Wehrmacht Olive–Braun*, a zupełnie sporadycznie *Grün–Braun* (bez koloru żółtego).

W okresie zimowym stosowano malowanie, znane z wcześniejszych lat, polegające na pokryciu powierzchni pojazdu, w okresie listopad–marzec, białą farbą zmywalną lub po prostu wapnem. W porównaniu z latami wcześniejszymi, a nawet bitwy pod Charkowem w 1943 roku, nie malowano pojazdów już tak dokładnie. Po prostu jasnożółta farba, w przeciwieństwie do ciemnej *Panzer Grau*, miała też pewne właściwości maskujące także w zimie (sporadycznie spotyka się bowiem tzw. „głęboką biel” śniegu). Stąd powszechnie stosowano malowania plamiste, a nie jednolite, jak np. „Tigerów” walczących na froncie wschodnim zimą 1943–1944. Natomiast zimą 1944–1945 często rezygnowano nawet z takich „namiastek” malowania zimowego, pozostawiając pojazdy w standardowym malowaniu (Ardeny).

Ostatnie miesiące wojny, w 1945 roku, przyniosły z kolei wymuszony powrót do malowania jednobarwnego, w tym przypadku jednorodnego pokrycia pojazdów farbą *Wehrmacht Olive*, bowiem fabrycznie nowe czołgi czy działa samobieżne trafiały do jednostek bojowych i od razu ruszały do boju. Zresztą informacje na temat malowania pojazdów *Waffen–SS*

In the years 1943–1945 several types of camouflage painting were used. The “common denominator” was the use of *Wehrmacht Olive* paint as the basic colour. The vehicles in this colour were additionally covered with irregular green (*Grün 6003*) and brown (*Braun 7017*) spots. The predominant painting variants were *Wehrmacht Olive–Grün* and *Wehrmacht Olive–Grün–Braun*. The set *Wehrmacht Olive–Braun* was less frequent, and *Grün–Braun* (without yellow) was used only sporadically.

Just like in the previous years, in winter season another painting style was used: from November to March the surface of vehicles was covered with white washable paint or simply with lime-wash. In comparison to the earlier period and even the battle of Kharkov (1943) the vehicles were not painted as carefully as they used to. Unlike the dark *Panzer Grau*, the light yellow paint simply had some camouflage properties also in winter (the so-called “deep white” colour of snow can be observed only sporadically). Hence, the commonly used spotted camouflage instead of the uniform one, for example, in the case of “Tigers” fighting on the Eastern Front in Winter 1943–1944. However, in winter 1944–1945 even these substitutes of winter camouflage were given up, and the vehicles were used in combat with unchanged standard painting (Ardennes).

In the last months of the war in 1945, the Germans were forced to reinstate one-colour camouflage, in this case *Wehrmacht Olive*, because brand-new tanks and self-propelled guns were sent to combat as soon as they reached the units. Anyway, the information on painting of *Waffen–SS* vehicles in this period is very scarce and comes mainly from the Allied and Soviet sources (photographs).

In the years 1944–1945 *Waffen–SS* units commonly used the so-called *ambush* painting. It consisted in supplementing the camouflage painting (in this painting pattern, dark grey colour

PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H „535” z 12. Dywizji Pancernej „Hitlerjugend”, Belgia, wiosna 1944 roku. A PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H coded “535” tank from the 12th SS–Panzer Division „Hitlerjugend”, Belgium, Spring 1944. [CAW]

was also used) with little lighter spots (in white or *Wehrmacht Olive* paint), which resulted in additional visual deformation of the vehicle in the field. It can even be noted that camouflage of this type was more frequent in the *Waffen-SS* units than in the *Wehrmacht*.

TACTICAL MARKINGS

In the years 1943–1945 *Waffen-SS* units implemented the system of tactical markings used by the *Wehrmacht*. It was connected with the fact that in Winter 1942–1943 armored and motorised units of *Waffen-SS* reached their authorised strength, specified for a given type of unit (e.g. a division) and were no longer substitutes for larger units, e.g. in form of an assault gun battery or battalion incorporated into a larger subunit, such as a division. Effective command of large armored and motorised units required implementation of proper control and communications system, which resulted in the introduction of numbers, like those used in *Panzerwaffe* units.

A three-digit system of tactical markings was used, where the first digit stood for company, the second for platoon and the third for a particular vehicle within the platoon. For instance, “322” was the second vehicle (e.g. tank) in the 2nd Platoon of the 3rd Company. Such markings were used for tanks and armored personnel carriers. The exceptions included few tanks **PzKpfw VI “Tiger”**, self-propelled guns and assault guns.

Initially, **PzKpfw VI Tiger** tanks were not provided with any special markings. Quite simply, if a heavy company (of “**Tigers**”) within an armored regiment was the 4th Company, the tanks had the marking of this very company, e.g. “411”. Before the battle of Kursk, when the companies of “**Tigers**” were (at least officially) separated from the structure of an

Oznaczenia zniszczonych czołgów na lufie „Tigera” M. Wittmanna. Victory score on a barrel of M. Wittmann’s “Tiger” tank. [CAW]

Jednostka, dywizja <i>Unit, division</i>	Jed. panc. <i>Arm. Unit</i>	Dział sam ppanc. <i>SP AT gun</i>	Artyl. sztur. <i>Assault</i>
1. SS-Panzer Division „Leibstandarte SS Adolf Hitler”	1. SS-Panzer Regiment „LAH”	1. SS-Panzerjäger Abteilung „LAH”	-
2. SS-Panzer Division „Das Reich”	2. SS-Panzer Regiment „Das Reich”	1. SS-Panzerjäger Abteilung „Das Reich”	-
3. SS-Panzer Division „Totenkopf”	3. SS-Panzer Regiment „Totenkopf”	3. SS-Panzerjäger Abteilung „Totenkopf”	-
4. SS-Polizei Panzer Grenadier Division	-	-	4. SS-Polizei Sturmgeschütz Abteilung
5. SS-Panzer Division „Wiking”	5. SS-Panzer Regiment	5. SS-Panzerjäger Abteilung „Wiking”	-
6. SS-Gebirgs Division „Nord”	-	6. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf)	-
7. SS-Freiwilligen Gebirgs Division „Prinz Eugen”	SS-Panzer Kompanie	7. SS-Panzerjäger Abteilung „Prinz Eugen”	-
8. SS-Kavallerie Division „Florian Geyer”	-	8. SS-Panzerjäger Abteilung „Florian Geyer”	8. SS-Sturmgeschütz Abteilung „Florian Geyer”
9. SS-Panzer Division „Hohenstaufen”	9. SS-Panzer Regiment	9. SS-Panzerjäger Abteilung	-
10. SS-Panzer Division „Frundsberg”	10. SS-Panzer Regiment	10. SS-Panzerjäger Abteilung	-
11. SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division „Nordland”	11. SS-Panzer Regiment „Hermann von Salza” (1945)	11. SS-Panzerjäger Abteilung	11. SS-Panzer Abteilung „Nordland”
12. SS-Panzer Division „Hitlerjugend”	12. SS-Panzer Regiment „Hitlerjugend”	12. SS-Panzerjäger Abteilung „Hitlerjugend”	-
13. SS-Freiwilligen Gebirgs Division „Handschar” (1. Kroatische)	-	13. SS-Panzerjäger Abteilung SS-StuG Kompanie	-
14. Waffen-SS Grenadier Division „Hałyczyna” (1. Galizien)	-	-	-
15. Waffen-SS Grenadier Division (1. Lettisch)	-	15. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf)	-
16. SS-Panzer Grenadier Division „Reichsführer SS”	-	16. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf)	16. SS-Panzer Abteilung „Reichsführer SS”
17. SS-Panzer Grenadier Division „Götz von Berlichingen”	-	17. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf)	17. SS-Panzer Abteilung „Götz von B”
18. SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division „Horst Wessel”	-	18. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf) 1945	18. SS-Frw. Sturmgeschütz Abteilung
19. Waffen-SS Grenadier Division (2. Lettisch)	-	52. SS-Panzerjäger Abteilung SS-StuG Kompanie	-
20. Waffen-SS Grenadier Division (1. Estland)	-	-	-
21. Waffen-SS Gebirgs Division „Skanderbeg” (1. Albanische)	-	-	-
22. SS-Freiwilligen Kavallerie Division „Maria Theresa”	-	-	-
23. SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division „Nederland”	-	23. SS-Panzerjäger Abteilung 3 x SS-StuG Kompanie	-
24. Waffen-SS Gebirgs Division „Karstjäger”	SS-Karstjäger Panzer Kompanie	-	-
25. Waffen-SS Grenadier Division „Hunyadi” (1. Ungarische)	-	-	-
26. Waffen-SS Grenadier Division (2. Ungarische)	-	-	-
27. Waffen-SS Freiwilligen Grenadier Division „Langemarck”	-	27. SS-Panzerjäger Abteilung SS-StuG Batterie	-
28. Waffen-SS Freiwilligen Grenadier Division „Wallonien”	-	28. SS-Panzerjäger Abteilung SS-StuG Batterie (?)	-
29. Waffen-SS Grenadier Division (1. Russische, R.O.N.A.)	SS-Panzer Kompanie	-	-
29. Waffen-SS Grenadier Division (1. Italianische)	-	-	-
30. Waffen-SS Grenadier Division (2. Russische)	-	-	-
31. Waffen-SS Freiwilligen Grenadier Division	-	31. SS-Freiwillige Panzerjäger Abteilung (?)	-
32. SS-Freiwilligen Grenadier Division „30 Januar”	-	32. SS-Panzerjäger Abteilung (?)	-
33. Waffen-SS Freiwilligen Grenadier Division „Charlemagne”	-	33. SS-Panzerjäger Abteilung Panzerjäger Kompanie (Sf)	-
34. SS-Freiwilligen Grenadier Division „Landstorm Nederland”	-	34. SS-Freiwillige Panzerjäger Abteilung (?)	-
35. SS-Polizei Grenadier Division	-	35. SS-Polizei Panzerjäger Abteilung (?)	-
36. Waffen-SS Freiwilligen Grenadier Division	-	2 x SS-StuG Batterie (?)	-
SS Panzer Brigade „Groß”	4 x SS-Panzer Kompanie	-	-

Jednostki pancerne Waffen-SS (bez rozpoznawczych i art. samobieżnej). *Waffen-SS armored units (without recce and SP gun).*

w tym okresie są sporadyczne i pochodzą raczej ze źródeł alianckich i sowieckich (fotografie).

W latach 1944–1945 w jednostkach *Waffen-SS* dość powszechnie stosowano malowanie typu *ambush*, polegające na uzupełnieniu malowania ochronnego (w tego typu malowaniu stosowano też kolor ciemnoszary) małymi jasnymi plamkami (farba koloru białego lub *Wehrmacht Olive*), które powodowały dodatkową deformację pojazdu w terenie. Można nawet zauważyć, że ten typ malowania ochronnego, był częściej spotykany w jednostkach *Waffen-SS*, niż *Wehrmachtu*.

OZNACZENIA TAKTYCZNE

W latach 1943–1945 w jednostkach *Waffen-SS* został przyjęty system oznaczeń taktycznych stosowany w *Wehrmachcie*. Wiązało się to z następującym faktem. Otóż jednostki pancerne i zmotoryzowane *Waffen-SS* osiągnęły zimą 1942–1943 wreszcie wielkości przewidziane etatami, określone dla danego typu jednostek (np. dywizji), a nie stanowiły namiastek większych jednostek np. w postaci baterii dział szturmowych czy batalionu, włączonych do większego pododdziału np. dywizji, jak to często bywało do tej pory. Sprawne dowodzenie dużymi jednostkami pancernymi lub zmotoryzowanymi wymagało przyjęcia odpowiednich systemów kierowania i łączności, co w rezultacie skutkowało wprowadzeniem „numerków” takich, jakie były stosowane w jednostkach *Panzerwaffe*.

Stosowano trójcyfrowy system oznaczeń taktycznych, w którym pierwsza cyfra oznaczała kompanię, druga pluton, a trzecia poszczególne pojazdy w plutonie. Przykładowo „322” to drugi pojazd (np. czołg) w 2. plutonie 3. kompanii. Takie oznaczenia nosiły czołgi i transportery opancerzone. Wyjątek stanowiły nieliczne czołgi *PzKpfw VI „Tiger”*, działa samobieżne i szturmowe.

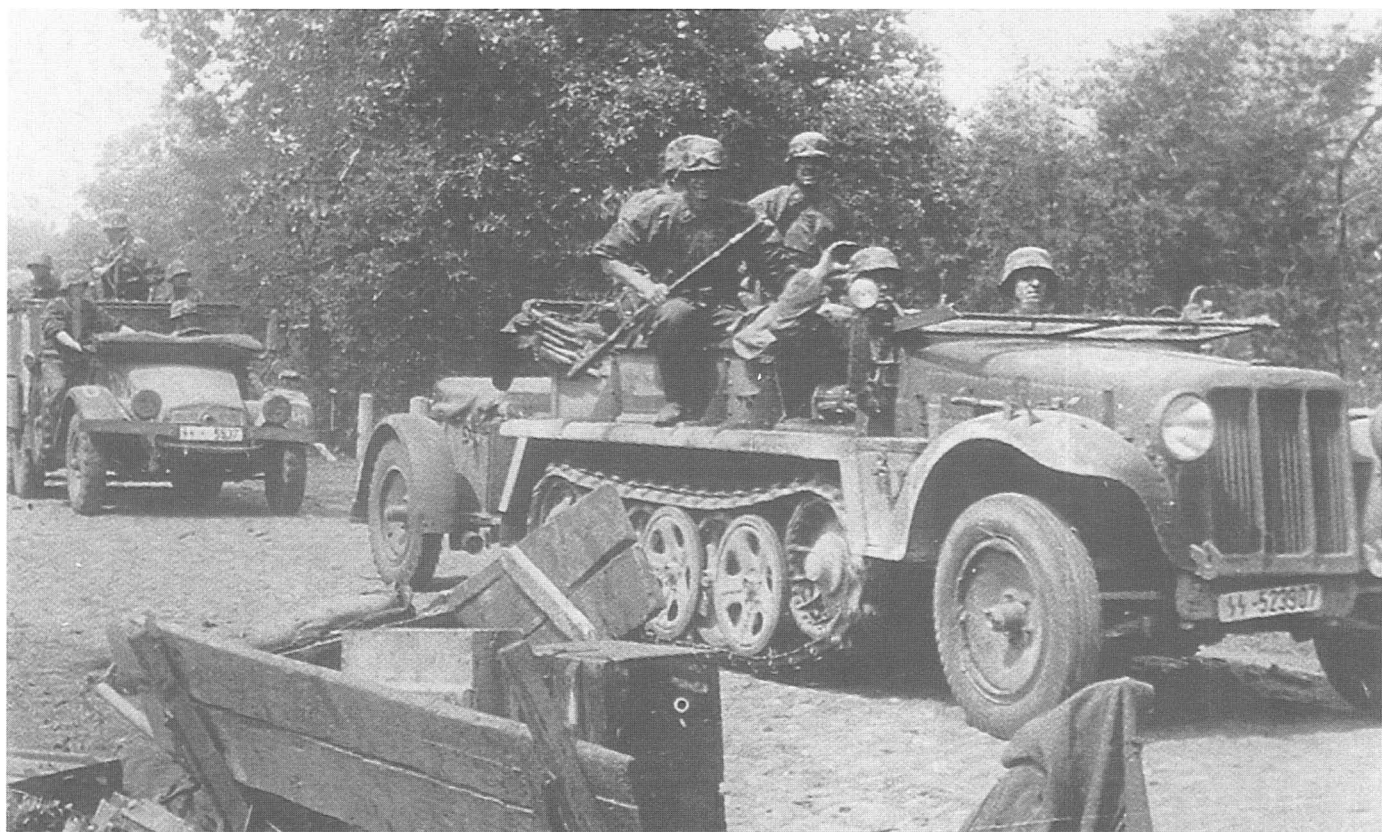
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H „604” z 12. Dywizji Pancernej „Hitlerjugend”, Belgia, wiosna 1944 roku. A PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H coded “604” tank from the 12th SS–Panzer Division “Hitlerjugend”, Belgium, Spring 1944. [CAW]

FIAT 2800 i Lancia 3 RO z kolumny transportowej 7. Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen”, widoczne godło dywizji i jednostki (na błotniku ciężarówki). A FIAT 2800 car and a Lancia 3 RO truck from the transport unit of the 7th SS–Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”. Note division badge and unit badge (on truck) painted on the fenders. [ADM]

Pomalowany farbą Wehrmacht Olive PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z II. Batalionu 10. Pulku Pancernego SS na platformie kolejowej, marzec 1944 roku. *An overall painted Wehrmacht Olive PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the II. Abteilung 10th SS-Panzer Regiment transported on railway flatcar, March 1944.* [Rolf Michaelis Verlag]

Sd Kfz 10 i Kfz 69 z przyczepami prawdopodobnie z jednostki artylerii 10. Dywizji Pancerniej SS „Fründsberg”, Galicja, wiosna 1944 roku. *A Sd Kfz 10 and Kfz 69 with trailers from the artillery unit from the 10th SS-Panzer Division “Fründsberg”, Eastern Front, Spring 1944.* [Rolf Michaelis Verlag]

Początkowo czołgi **PzKpfw VI „Tiger”** nie nosiły żadnych specjalnych oznaczeń. Po prostu, jeżeli kompania ciężka („**Tygrysów**”) w ramach pułku pancernego była 4. kompanią to czołgi nosiły oznaczenie właśnie tej kompanii, np. „411”. Przed bitwą pod Kurskiem, gdy kompanie „**Tygrysów**”, przynajmniej formalnie, wydzielono z pułku pancernego wprowadzono nowy system oznaczeń dla tych pododdziałów. Przyjął on postać wyróżnienia numeru „nieetatowej” kompanii, „13” w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” i „9” w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Totenkopf*” lub specjalnego oznaczenia „S” – *schwere*, dla kompanii czołgów ciężkich w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Das Reich*”. Przykłady oznaczeń czołgów ciężkich „**Tiger**” to „1313” (uwaga oznaczenie plutonu i czołgu malowano mniejsze, niż oznaczenie kompanii!), „934”, czy „S23”. Jesienią 1943 roku i zimą 1943–1944 w 1. Dywizji Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” także wprowadzono oznaczenia „**Tygrysów**” takie, jak uprzednio stosowano w dywizji „*Das Reich*” podczas bitwy pod Kurskiem.

Po przeformowaniu kompanii czołgów ciężkich z dywizji „*LSSAH*” i „*Das Reich*” w bataliony czołgów ciężkich, wiosną 1944 roku, przyjęto typowe oznaczenia taktyczne dla batalionu czołgów. Jedynie czołgi w dowództwie batalionu oznaczano „007”, „008” i „009” w 101. (501.) Batalionie Czołgów Ciężkich SS i „001”, „002” i „003” w 102. (502.) Batalionie Czołgów Ciężkich SS, a nie cyframi rzymskimi „I”, „II” i „III”, jak w jednostkach *Panzerwaffe*.

W batalionach pancernych, pułkach pancernych z 1., 2., 3., 5., 9., 10. i 12. Dywizji Pancernych SS skopiowano dokładnie oznaczenia taktyczne używane w jednostkach armijnych. Przykładem stosowania takiego systemu oznaczeń taktycznych może być 12. Dywizja Pancerna SS „*Hitlerjugend*” sfor-

PzKpfw VI Sd Kfz 181 Ausf. E „Tiger” dowódcy 3. plutonu 1. kompanii 101. SS-schwere Panzer Abteilung SS-Ustuf. Waltera Hahna w drodze na front, Normandia, czerwiec 1944 roku. A PzKpfw VI Sd Kfz 181 Ausf. E „Tiger” tank belonged to CO of the 3rd Platoon 1st Company 101st SS-schwere Panzer Abteilung SS-Ustuf. Walter Hahn’s tank, Normandy, June 1944. [Tank Museum]

Czolg PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. A z 1. Pulku Pancernego SS, 1. Dywizji Pancernej SS „LSSAH” w Belgii w maju 1944 roku. A PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. A tank from the 1st SS–Panzer Regiment 1st SS–Panzer Division “LAH” in Belgium, May 1944. [Tank Museum]

Sd Kfz 251/15 Ausf. D oznaczony „001” z III. Dywizjonu 12. Pulku Artylerii Pancernej SS, 12. Dywizji Pancernej SS „Hitlerjugend” podczas wizytacji dywizji przez marszałka G. von Rundstedta, Belgia, 9 marca 1944 roku. A Sd Kfz 251/15 Ausf. D coded “001” artillery flash spotting vehicle from the IIIrd Abteilung of the 12th SS–Panzer Artillerie Regiment 12th SS–Panzer Division “Hitlerjugend” seen during Marschall von Rundstedt’s inspection, Belgium, March 9, 1944. [CAW]

mowana w okresie 1943–1944. Oznaczenia taktyczne malowano farbą koloru białego, czarnego lub czerwonego. Sporadycznie spotyka się oznaczenia taktyczne malowane farbą koloru żółtego lub niebieskiego. Typem oznaczeń taktycznych jest też białe obramowanie cyfry malowane zamiast pełnego „kolorowego” oznaczenia taktycznego. Oznaczenia taktyczne często miały białe lub (rzadziej) czarne obwódki. Wielkość oznaczeń była bardzo różna, od 150–200 mm do 400–500 mm wysokości. Cyfry były malowane przy użyciu szablonów lub ręcznie. W tym ostatnim przypadku w zasadzie każde oznaczenie taktyczne było inne (np. w 12. Dywizji Pancerniej SS).

Oznaczenia taktyczne malowano na bokach wieży i z tyłu wieży, sporadycznie malowano także na boku kadłuba.

Podobny system oznaczeń obowiązywał w jednostkach grenadierów pancernych (transportery opancerzone **Sd Kfz 250/251**). Oznaczenia taktyczne malowano na bokach kadłuba. W jednostkach artylerii samobieżnej i szturmowej obowiązywał inny system oznaczeń, polegający na oznaczaniu pojazdów literami lub oznaczeniami dwucyfrowymi. Sporadycznie spotyka się jednak także oznaczenia trójcyfrowe np. w Dywizji Grenadierów Pancernych SS „*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” w okresie bitwy o Charków („*Marder*” III oznaczony „215”).

Pod koniec wojny na czołgach i transporterach często nie malowano już żadnych oznaczeń taktycznych.

OZNACZENIA I GODŁA JEDNOSTEK

Prawie każda dywizja *Waffen-SS* (wyjątkiem były niektóre jednostki formowane w 1945 roku) posiadała własne godło. W przeciwieństwie do jednostek *Panzerwaffe* nie było to godło o

Samochód sztabowy Steyr 1500A Kfz 21 Cabrio dowódcy 14. Dywizji Grenadierów Waffen SS „Halycyna”, wiosna 1944 roku. *A Steyr 1500A Kfz 21 Cabrio staff car belonged to CO of the 14th Waffen-SS Grenadier Division “Galizien”, Spring 1944. [Michaelis Verlag]*

armored regiment, a new marking system was introduced. The tanks were marked with the number of a “non-standard” company: “13” for the *SS-Panzer Grenadier Division “Leibstandarte Adolf Hitler”* and “9” for the *SS-Panzer Grenadier Division “Totenkopf”*, or special marking “S” (*for schwere*) in the case of heavy tank company within the *SS-Panzer Grenadier Division*

Panzerbefehlswagen V „Panther” Sd Kfz 267 oznaczony „R02” z 1. Pułku Pancernego SS, 1. Dywizji Pancerniej SS „LSSAH”, Normandia, li-piec 1944 rok. *A Panzerbefehlswagen V “Panther” Sd Kfz 267 command tank coded “R02” from the 1st SS-Panzer Regiment, 1st SS-Panzer Division “LSSAH”, Normandy, July 1944. [Tank Museum 2903/D6]*

Dwie fotografie czołgów PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. A (m.in. numer taktyczny „823”) z II. Batalionu 5. Pułku Pancernego SS, 5. Dywizji Pancerniej SS „Wiking”, 1944 rok. *Two photos of the PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. A tanks (tactical number “835”) from the IInd Battalion, 5th SS–Panzer Regiment 5th SS–Panzer Division “Wiking” in 1944. [Rolf Michaelis Verlag]*

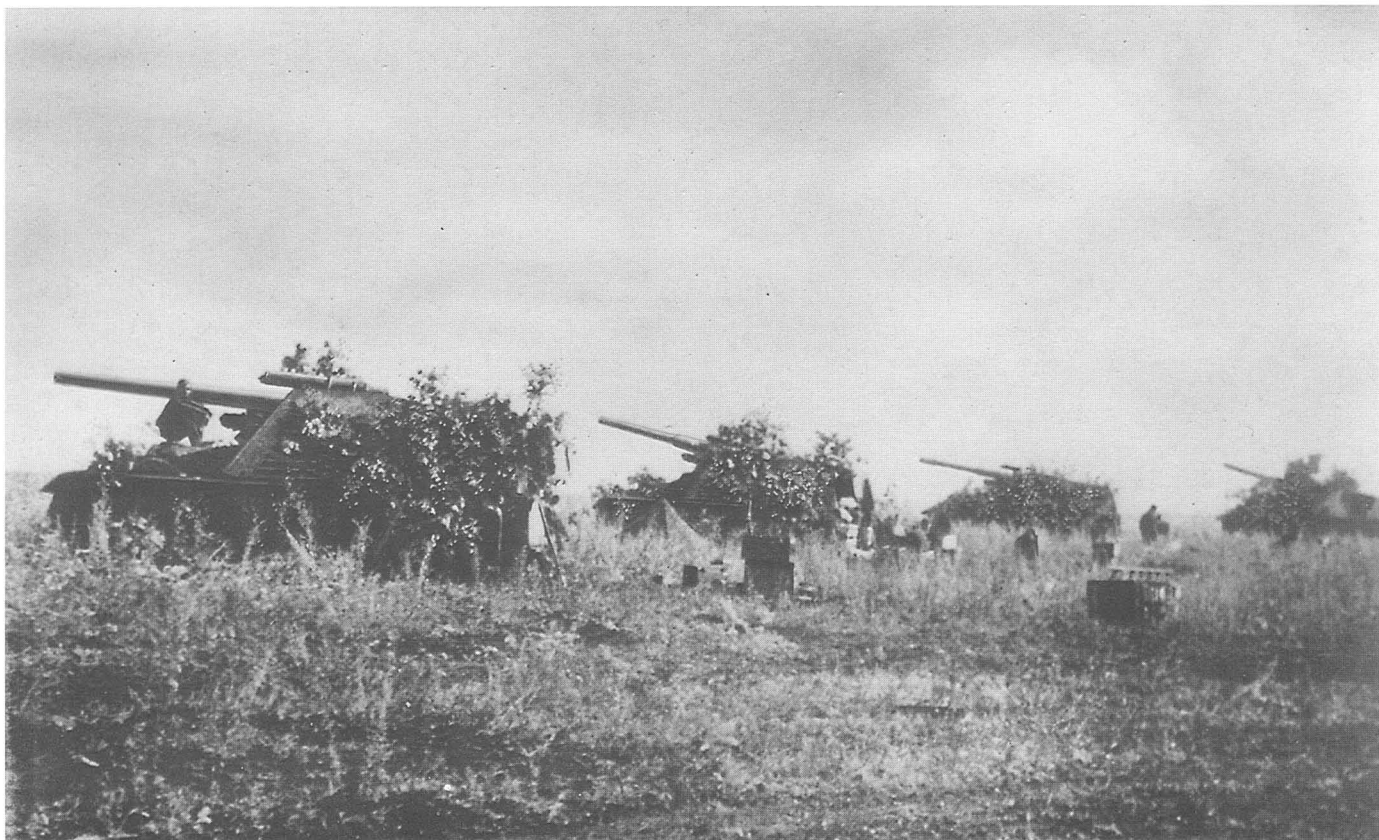
PzKpfw VI „Tiger” z 2. kompanii 101. Batalionu Czołgów Ciężkich SS. A PzKpfw VI “Tiger” tank of 2nd Company of the 101st SS-schwere Panzer Regiment. [Tank Museum]

“Das Reich”. Some examples of markings used for “Tiger” heavy tanks include “1313” (marking of the platoon and particular tank was painted in smaller digits than the marking of the company!) “934” and “S23”. In Autumn 1943 and in Winter 1943–1944 the 1st SS SS-Panzer Division “Leibstandarte Adolf Hitler” also introduced the marking system for “Tigers”, used earlier in the Division “Das Reich” during the battle of Kursk.

After restructuring of the heavy tank companies from the Divisions “LAH” and “Das Reich” into heavy tank battalions in spring 1944, typical tactical markings for tank battalions were introduced. Only the tanks in the battalion command were marked as “007”, “008” and “009” in the 101st (501st) SS Heavy Tank Battalion “001”, “002” and “003” in the 102nd (502nd) SS Heavy Tank Battalion. Unlike *Panzerwaffe* units, Roman numerals “I”, “II” and “III” were not used in this case.

In the armoured battalions of armoured regiments within the structures of the 1st, 2nd, 3rd, 5th, 9th, 10th and 12th SS Armoured Divisions the tactical markings were exactly the same as those used in regular army units. A good example of using this tactical marking system can be the 12th SS Armoured Division “Hitlerjugend”, formed in the years 1943–1944. Tactical markings were painted in white, black or red. Sporadically, tactical markings painted in yellow or blue can also be encountered. Another type of tactical marking is a white frame surrounding a digit, painted instead of the full colour tactical marking. Tactical markings often had white or (less frequently) black edges. The size of markings varied substantially, from 150–200 mm to 400–500 mm. Digits were painted using stencil or by hand. In the latter case, each tactical marking was actually different (e.g. in the 12th SS Armoured Division).

Tactical markings were placed on the sides and on the rear part of the turret, and sporadically also on the side of the body.

Bateria dział samobieżnych 15 cm sFH 18 auf Gschw III/IV Sd Kfz 164 „Hummel” z nieustalonej jednostki Waffen-SS na stanowisku ogniowym, 1944 rok. A battery of 15cm sFH 18 auf Gschw III/IV Sd Kfz 164 „Hummel” SP gun from unidentified Waffen-SS unit on firing position in 1944. [CAW]

Transporter Sd Kfz 250/1 Neu „SS-900647” z 11. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Nordland”, Łotwa, wrzesień 1944 roku. A Sd Kfz 250/1 Neu APC registered “SS-900647” from the 11th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division “Nordland”, Latvia in September 1944. [CAW]

Naprawa wieży „Tigera” nr „912” z 9. kompanii 3. Pułku Pancernego SS 3. Dywizji Pancernej SS „Totenkopf”, sierpień 1944 roku. The maintenance of a turret “Tiger” tank coded “912” from the 9th Company 3rd SS-Panzer Regiment, 3rd SS-Panzer Division “Totenkopf”, August 1944. [Bundesarchiv]

Trzy porzucone czołgi PzKpfw 14/41(i) i 15/42(i) Kenn Nummer 738(i) z 7. Dywizjonu Rozpoznawczego SS 7. Ochotniczej Dywizji Strzelców Górskich „Prinz Eugen”, październik 1944 roku. Three abandoned PzKpfw 14/41(i) and 15/42(i) Kenn Nummer 737/738(i) tanks from the 7th SS-Aufklärungs Abteilung 7th SS-Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”, October 1944. [AWL]

charakterze geometrycznym, lecz alegorycznym, znaki runiczne, czy godła nawiązujące do nazwy jednostki („Totenkopf”). Jednostki *Waffen-SS* sformowane w pierwszym okresie wojny zachowały bez zmian swoje godła, natomiast nowe jednostki otrzymały nowe godła. Niekiedy godło „nowej” jednostki nawiązywało do godła jednostki z której wywodziła się nowa dywizja (dywizja „LSSAH” i dywizja „Hitlerjugend”, dywizja „Wiking” i dywizja „Nordland”). Dywizje *Grenadier der Waffen-SS* (cudzoziemskie) nosiły godła nawiązujące do państw, regionów i narodowości (Ukraina, Białoruś, Flandria), z których rekrutowali się żołnierze danej jednostki.

Ciekawym przykładem innego typu „godeł” były oznaczenia geometryczne zastosowane podczas bitwy pod Kurskiem dla czołgów dywizji grenadierów pancernych *SS* należących do II. Korpusu Pancernego *SS*. W tym przypadku przyjęte oznaczenia miały przede wszystkim charakter dezinformujący, bowiem w ten sposób *OKH* chciało ukryć obecność jednostek *Waffen-SS* pod Kurskiem. Dywizje otrzymały oznaczenia w postaci „beleczek”, identycznych np. z oznaczeniami 6. i 7. Dywizji Pancernej *Wehrmachtu*.

Jeżeli dywizja *Waffen-SS*, nie posiadała czołgów czy dział samobieżnych, oznaczenia (godła) jednostek malowano na transporterach opancerzonych i samochodach. Spotyka się nawet kuchnie polowe i piekarnie polowe dumnie noszące godło macierzystej dywizji *Waffen-SS*.

Godła były malowane białą farbą z przodu i z tyłu kadłuba, zdarzały się także godła namalowane z boku wieży.

NUMERY REJESTRACYJNE

Transportery opancerzone, ciągniki i samochody nosiły oznaczenia w postaci tablic z numerami rejestracyjnymi.

A similar marking system was in force in armoured grenadier units (armoured personnel carriers *Sd Kfz 250/251*). Tactical markings were painted on the sides of the body. In the self-propelled and assault artillery units a different marking system was used; vehicles were marked with letters or with two digits. Sporadically, three-digit markings can also be encountered, e.g. in the *SS* Armoured Grenadier Division “*Leibstandarte SS Adolf Hitler*” at the time of the battle of Kharkiv (“*Marder*” III marked as “215”).

In the final stage of war tanks and personnel carriers were often left without any tactical markings.

UNIT MARKINGS AND EMBLEMS

Nearly all *Waffen-SS* divisions (with the exception of some units formed in 1945) had their own emblems. Unlike in *Panzerwaffe* units, these were not of geometrical, but rather of allegorical character, like runic symbols or emblems referring to the name of the unit (e.g. “*Totenkopf*”). *Waffen-SS* units formed in the first stage of the war kept their emblems in unchanged form, while new units were given new emblems. Sometimes the emblem of a new unit referred to the emblem of unit on the basis of which the new division was formed (Division “*LSSAH*” and Division “*Hitlerjugend*”, Division “*Wiking*” and Division “*Nordland*”). *Waffen-SS* grenadier divisions (foreign units) had emblems referring to the countries, regions and nationalities (Ukraine, Belarus, Flanders) from which soldiers of a given unit have been recruited.

An interesting example of another emblem type could be the geometrical markings used during the battle of Kursk for tanks of the *SS* armoured grenadier divisions within the structures of the IIInd *SS* Armored Corps. In this case the applied markings

Czołg *PzKpfw V Sd Kfz 171 Ausf. G* „Panther” nr „308” z 3. kompanii 12. Pułku Pancernego *SS* 12. Dywizji Pancernej *SS* „Hitlerjugend”, czerwiec 1944 roku. *A PzKpfw V Sd Kfz 171 Ausf. G* “Panther” tank coded “308” from the 3rd Company, 12th *SS*-Panzer Regiment 12th *SS*-Panzer Division “Hitlerjugend”, Normandy in June 1944. [Tank Museum 2390/D3]

Stosowano tablice rejestracyjne takie jak w *Wehrmachcie*, oczywiście używając np. zamiast oznaczenia „WH” oznaczenia „SS” lub „Pol”.

Tablice rejestracyjne były umieszczone z przodu pojazdu, centralnie i z tyłu pojazdu po lewej jego stronie.

NAPISY I INNE OZNACZENIA

Sporadycznie na czołgach i innych wozach bojowych malowano okolicznościowe napisy. Napisy malowano na wieżach (czołgi) lub na boku nadbudowy (działa szturmowe).

Stosowano też oznaczenie zniszczonych nieprzyjacielskich pojazdów pancernych w postaci białych okręgów malowanych wokół lufy.

Samochód Mercedes-Benz nr „SS-20702” w Zakopanym w 1941 roku. *A Mercedes-Benz car registered “SS-20702” seen in Zakopane, Poland in 1941. [ADM]*

Czołg PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z II. Batalionu 10. Pułku Pancernego SS, Pomorze, marzec 1945 roku. Malowanie trójbarwne, czołg nie posiada żadnych oznaczeń taktycznych. *PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the IInd Abteilung 10th SS-Panzer Regiment, Pomerania, March 1945. Note tank without tactical markings and in three-tone camouflage. [Rolf Michaelis Verlag]*

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. E z 9. kompanii 3. Pułku Pancernego SS 3. Dywizji Pancernej SS „Totenkopf”, Węgry, marzec 1945 roku. *A PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. E tank from the 9th Company 3rd SS-Panzer Regiment, 3rd SS-Panzer Division “Totenkopf”, Hungary, March 1945. [RGAKFD]*

Samochód m.gl. Einheits-Pkw Horch 40 Kfz 15 nr rejestracyjny „SS-502” dowódcy brygady „Leibstandarte SS Adolf Hitler” J. Dietricha, front wschodni, grudzień 1941 roku. *A m.gl. Einheits-Pkw Horch 40 Kfz 15 registration “SS-502” staff car belonged to CO of a SS-Brigade “LAH” J. Dietrich, Eastern Front, December 1941. [ADM]*

were meant mainly to disinform the enemy, because *OKH* wanted to hide the presence of *Waffen-SS* units in the area of Kursk in this way. Divisions were given markings in form of “bars”, identical to the markings of e.g. the 6th and 7th *Wehrmacht* Armored Division.

If a *Waffen-SS* division possessed no tanks or self-propelled guns, the markings (emblems) of units were painted on armoured personnel carriers and cars. One can even encounter mobile field kitchens and bakeries, which proudly bore the emblem of their parent *Waffen-SS* division.

Emblems were painted in white in the front and rear part of the body, but there were also emblems placed on the side of the turret.

REGISTRATION NUMBERS

Armoured personnel carriers, tractors and cars were marked with numberplates. The plates were the same as in the *Wehrmacht*, but obviously the letters “*WH*” were replaced with “*SS*” or “*Pol*”.

The numberplates were placed in the front central part of the vehicle and in the rear on the left side.

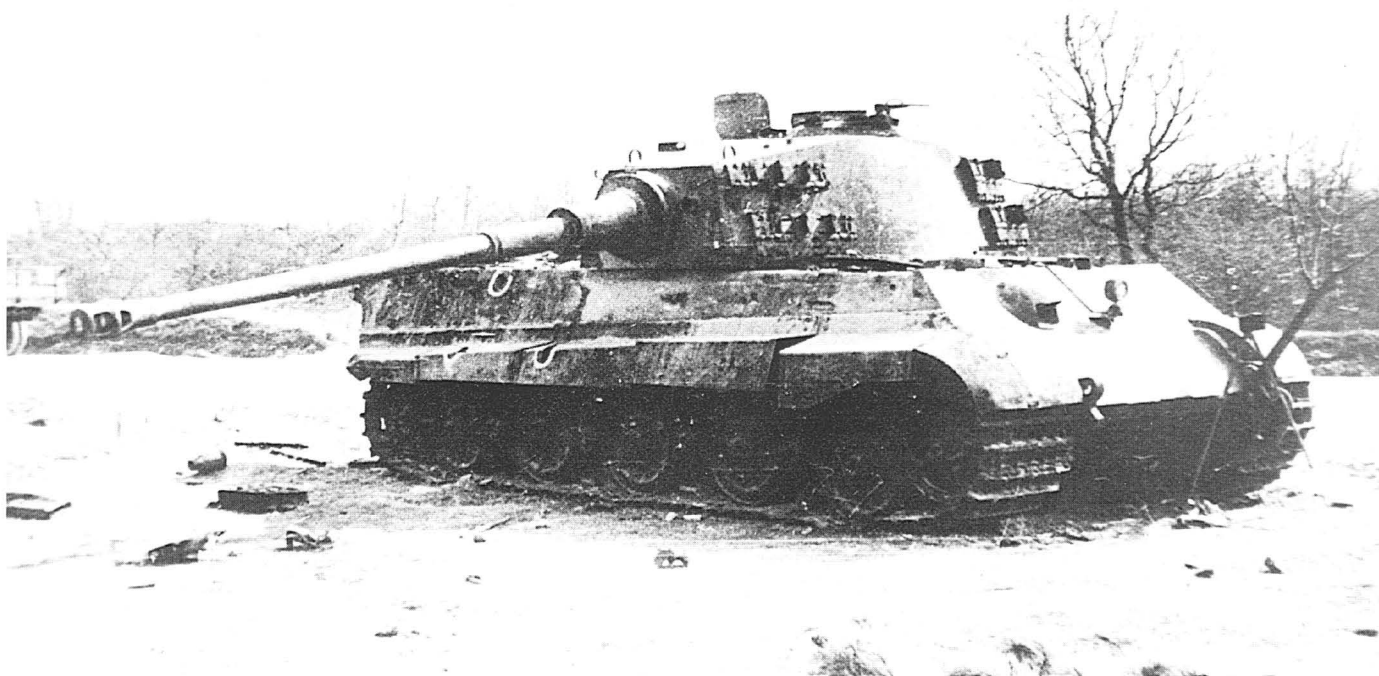
INSCRIPTIONS AND OTHER MARKINGS

Sporadically, tanks and other combat vehicles were marked with occasional inscriptions. They were painted on turrets (in the case of tanks) or on the side of the superstructure (in the case of assault guns).

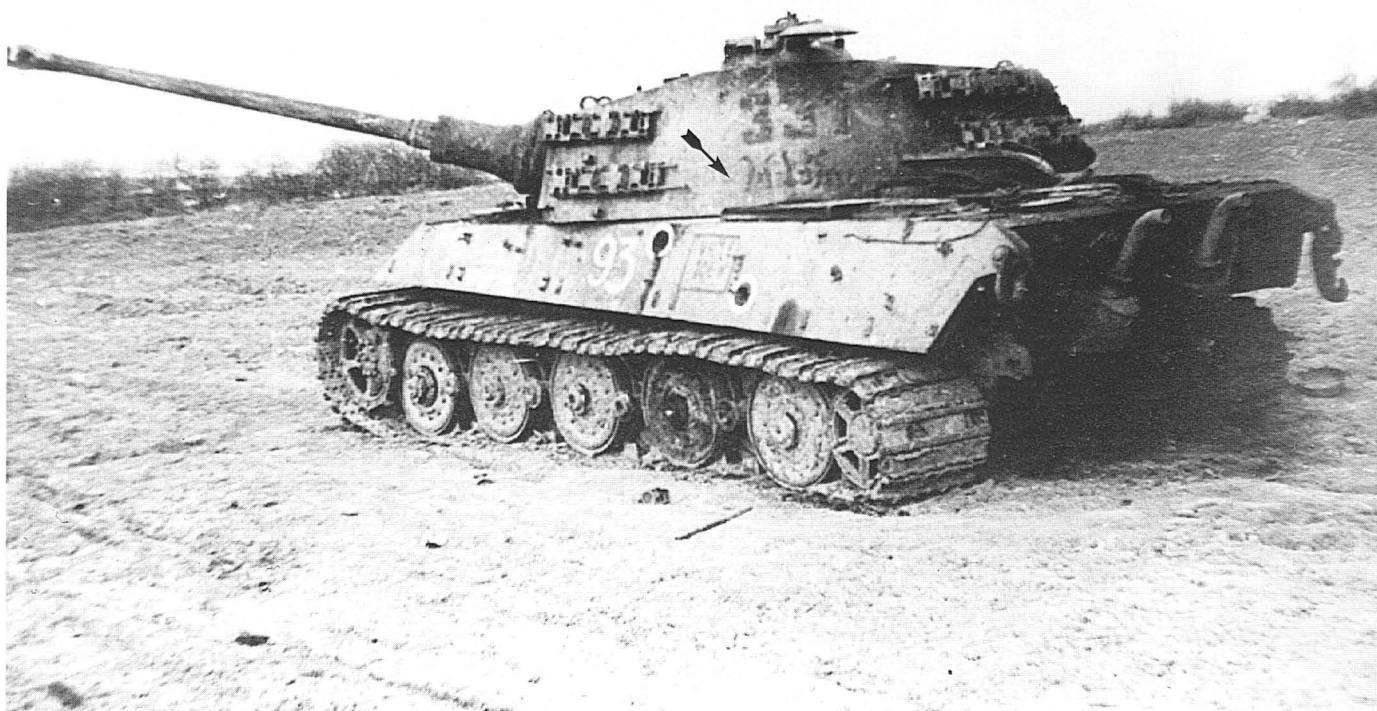
Moreover, the destroyed enemy armoured vehicles were marked in form of white circles painted around the barrel.

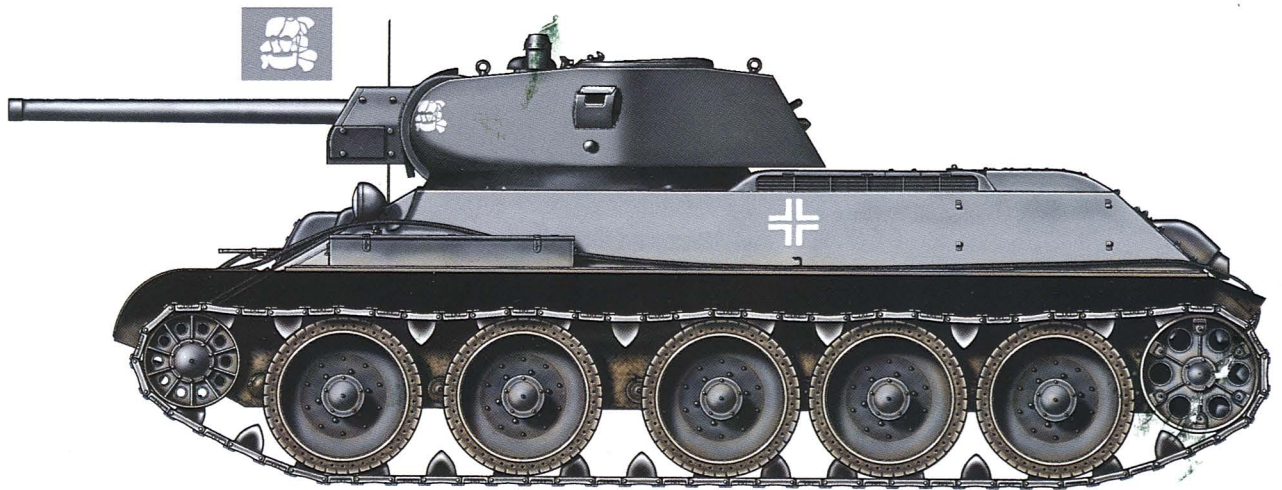
Samochód sztabowy Horch 830 R numer rejestracyjny „SS-7552” z SS-Standarte „Oberbayern” wjeżdża do Salzburga, Anschluss Austrii, 12 marca 1938 roku. *A Horch 830 R staff car registration “SS-7552” from the SS-Standarte “Oberbayern” entered Salzburg, March 12, 1938. [CAW]*

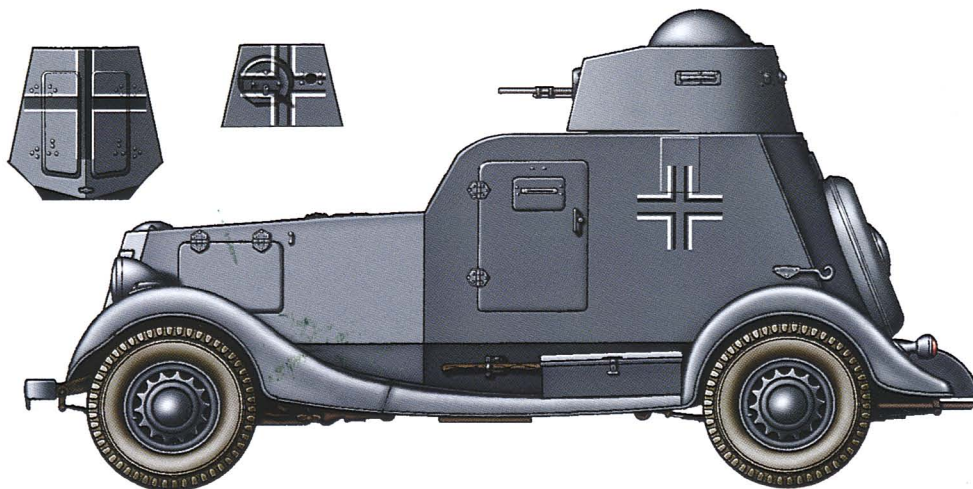
Zniszczony czołg PzKpfw VI Sd Kfz 182 „Tiger” II Ausf. B nr „205” z 501. Batalionu Czołgów Ciężkich, Węgry, marzec 1945 roku.
A destroyed PzKpfw VI Sd Kfz 182 “Tiger” II Ausf. B tank coded “205” from the 501st SS-schwere Panzer Abteilung, Hungary in March 1945.
[RGAKFD]

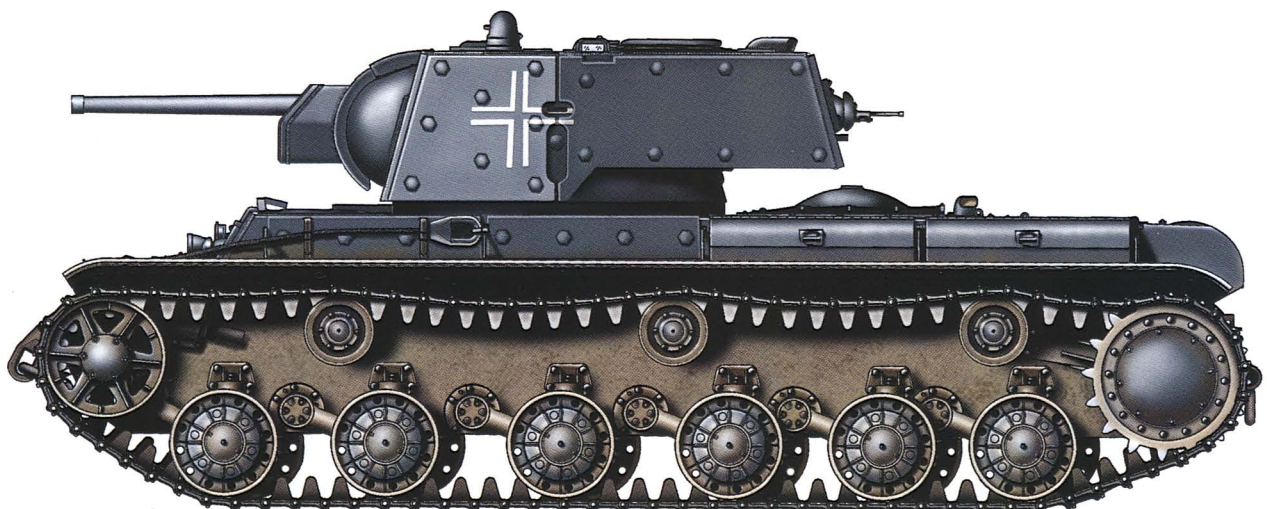
Zniszczony czołg PzKpfw VI Sd Kfz 182 „Tiger” II Ausf. B nr „331” z 501. Batalionu Czołgów Ciężkich, Węgry, marzec 1945 roku.
Widoczna nazwa „Wild...” namalowana na wieży. *A destroyed PzKpfw VI Sd Kfz 182 “Tiger” II Ausf. B tank coded “331” from the 501st SS-schwere Panzer Abteilung, Hungary in March 1945. Note “Wild....” name painted on the turret.* [RGAKFD]

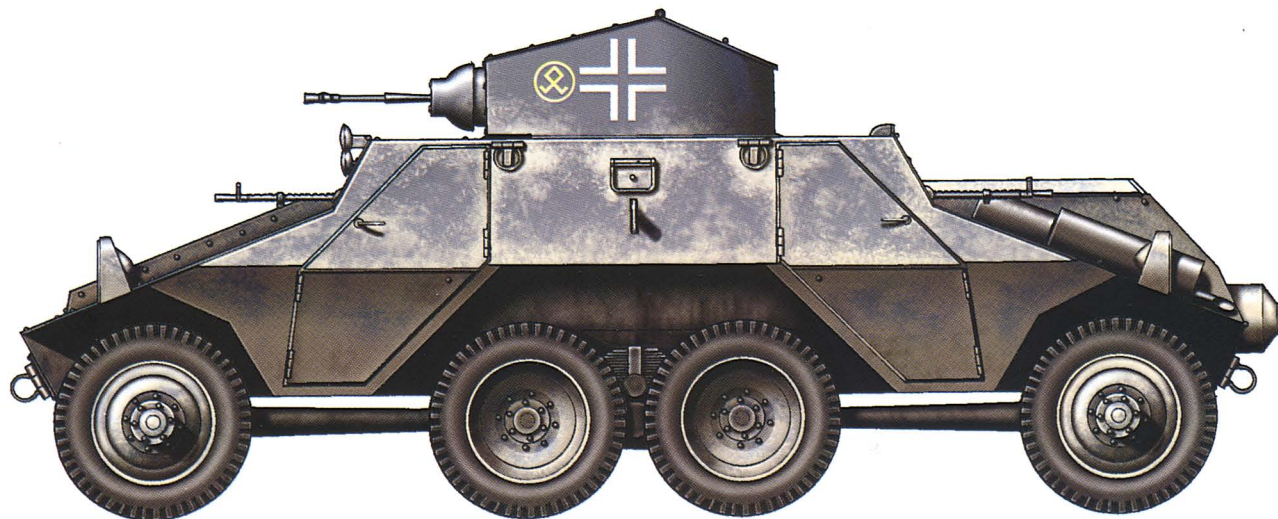
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, jesień 1941 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Autumn 1941.

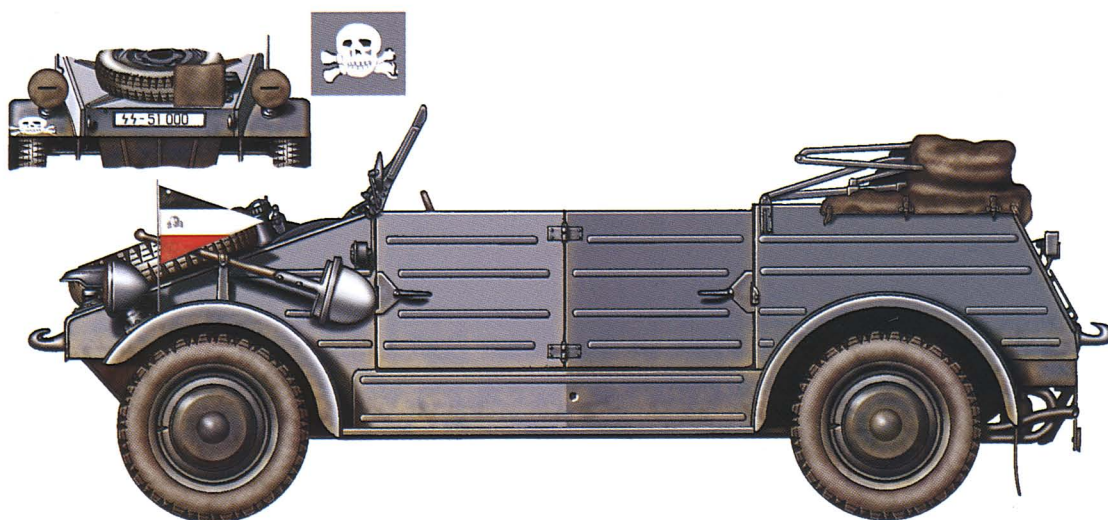
BA-20M(r) Kenn Nummer 202(r) z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, jesień 1941 roku.
BA-20M(r) Kenn Nummer 202(r) armored car from the SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Autumn 1941.

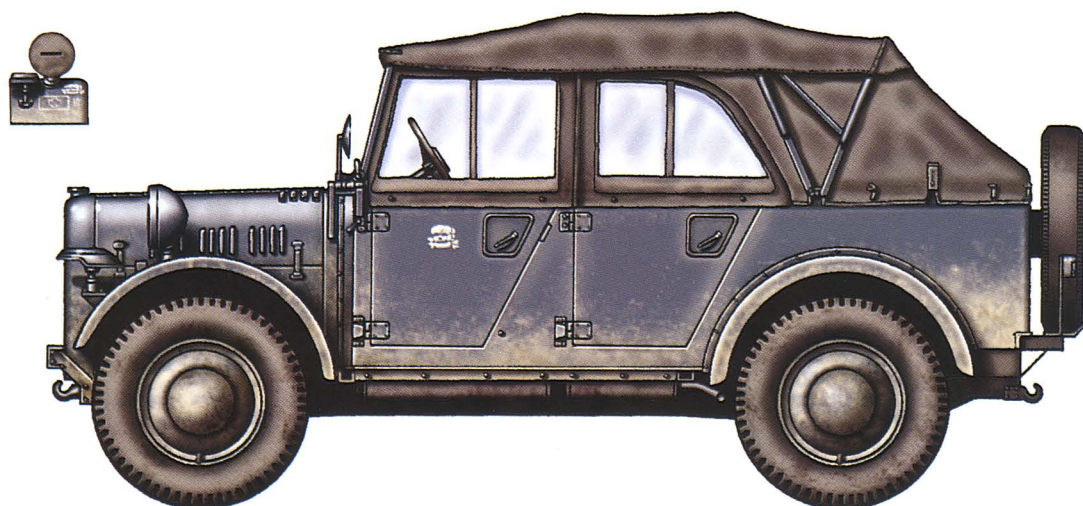
PzKpfw KV Kenn Nummer 753(r) z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, wiosna 1942 roku.
PzKpfw KV Kenn Nummer 753(r) tank from the SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Spring 1942.

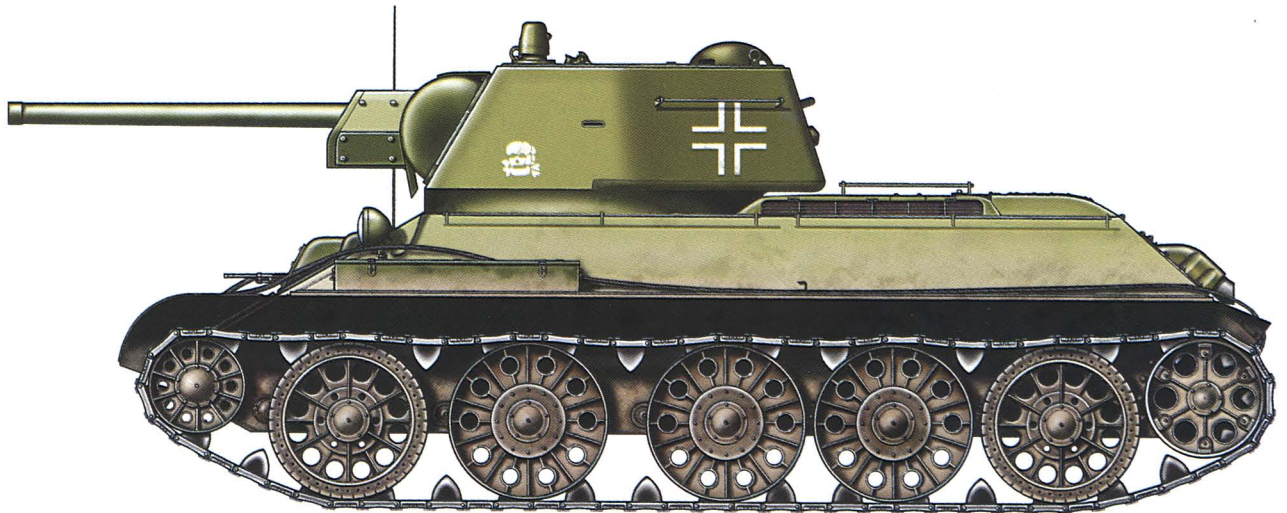
Austro-Daimler ADGZ (8x8) z Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen“, Jugosławia, 1942 rok.
Austro-Daimler ADGZ (8x8) armoured car of the SS-Freiwilligen Gebirgs Division "Prinz Eugen", Yugoslavia, 1942.

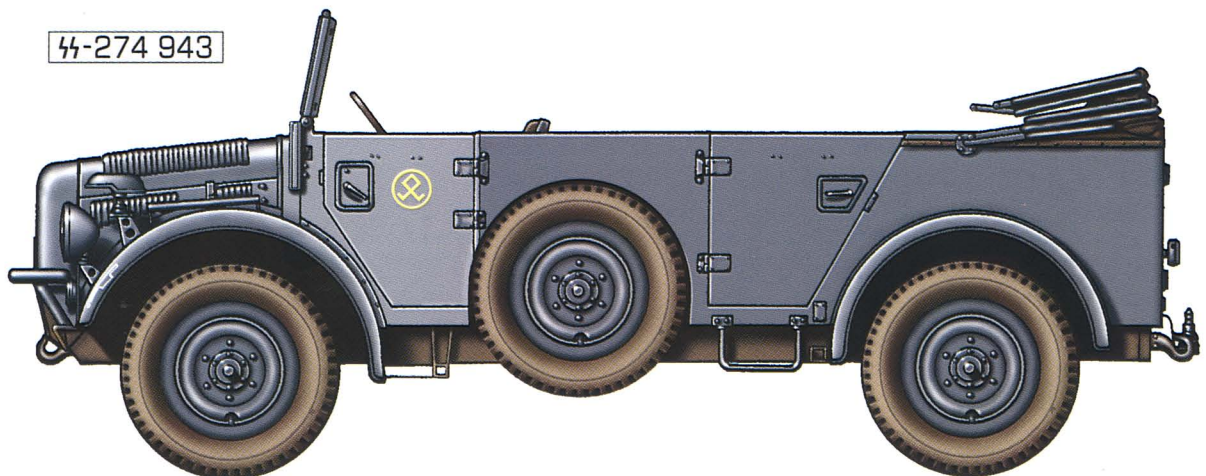
VW 82 Kfz 2 z dowództwa Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, wiosna 1942 roku.
VW 82 Kfz 2 staff car from the HQ SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Spring 1942.

le gPkw Kfz 2 z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, wiosna 1942 roku.
le gPkw Kfz 2 staff car from the SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Spring 1942.

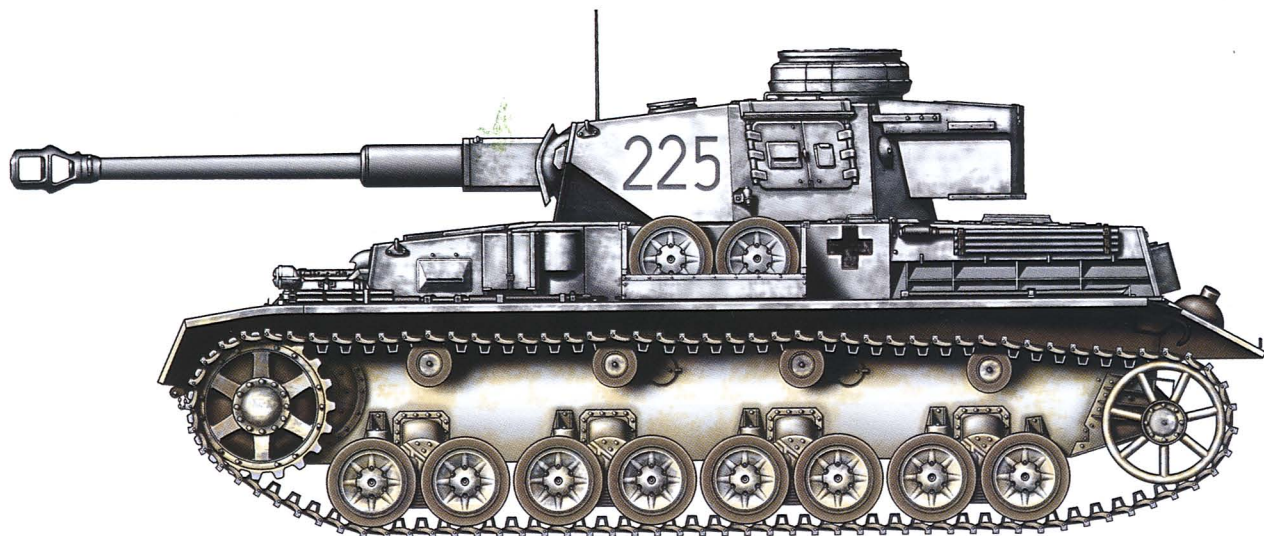
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Rosja, jesień 1942 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the SS-Division (motorisiert) "Totenkopf", Russia, Autumn 1942.

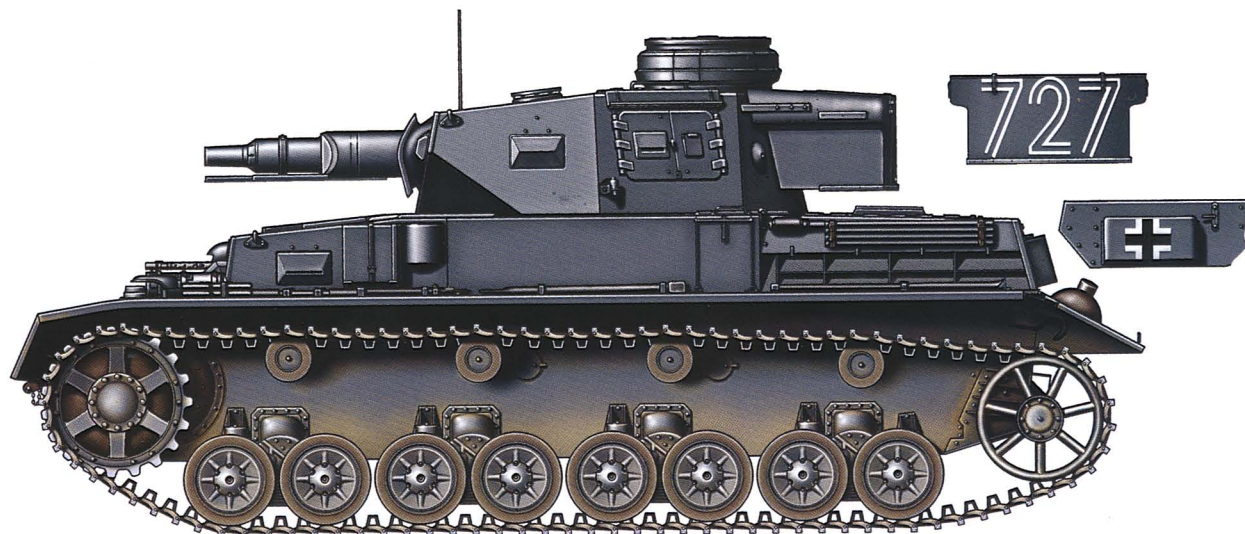
Horch 1a Kfz 21 s glPkw z Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen“, Jugosławia, 1942 rok.
Horch 1a Kfz 21 s glPkw staff car from the SS-Freiwilligen Gebirgs Division "Prinz Eugen", Yugoslavia, 1942.

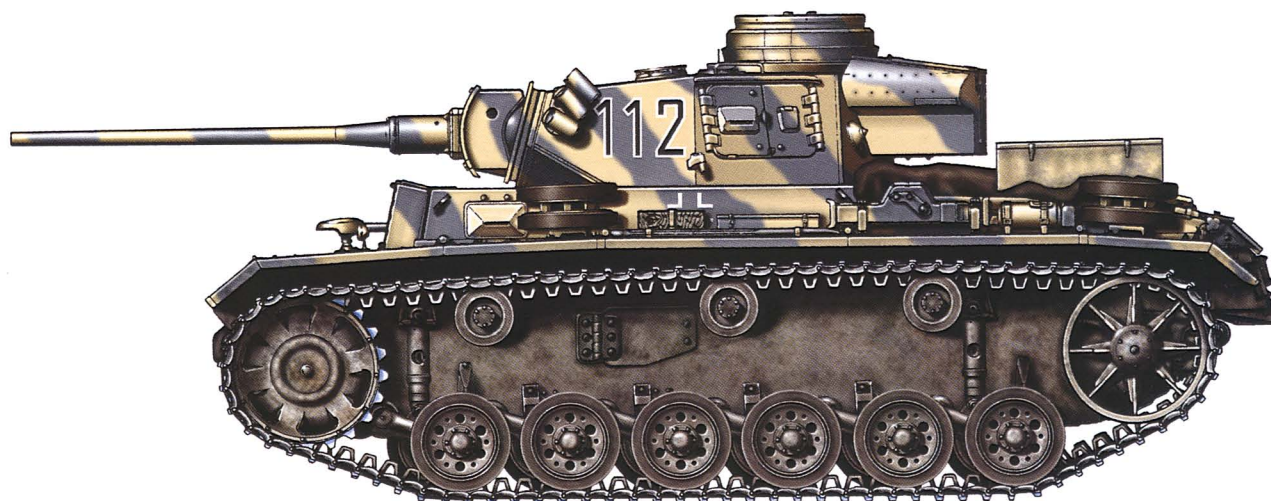
Sd Kfz 251/9 Ausf. C z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Wiking“, Kaukaz, jesień 1942 roku.
Sd Kfz 251/9 Ausf. C support vehicle from the SS-Division (motorisiert) "Wiking", Caucasus, Autumn 1942.

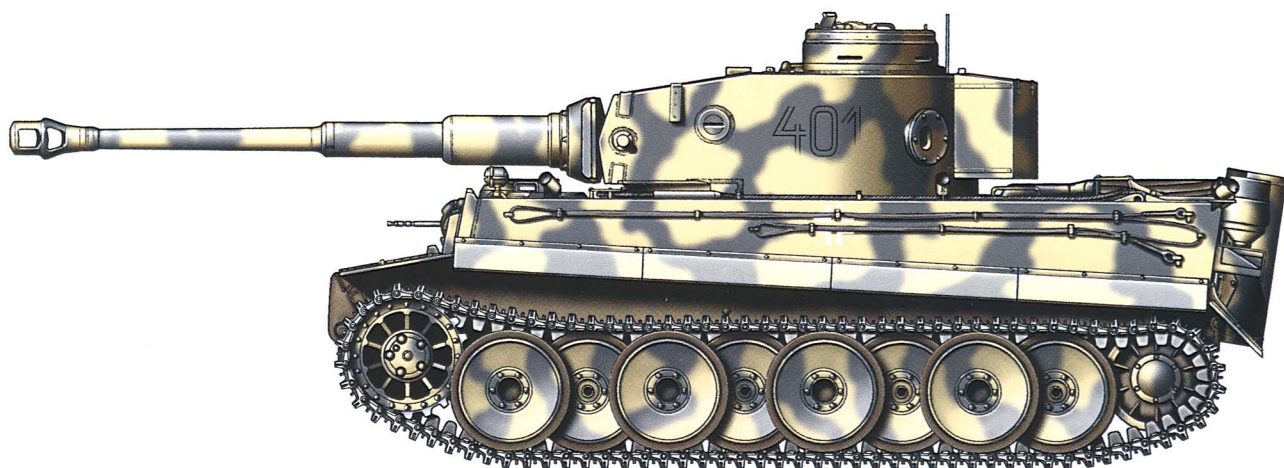
PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. G z 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH“, Dywizji Grenadierów Pancernych SS „LSSAH“, Charków, marzec 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. G tank from the 1st SS-Panzer Regiment "LAH", SS-Panzer Grenadier Division "LAH", Kharkov, March 1943.

PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F1 z 3. Policyjnej Kompanii Pancernej, Francja, początek 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F1 tank from the 3th [verst] Polizei Panzer Kompanie, France, early 1943.

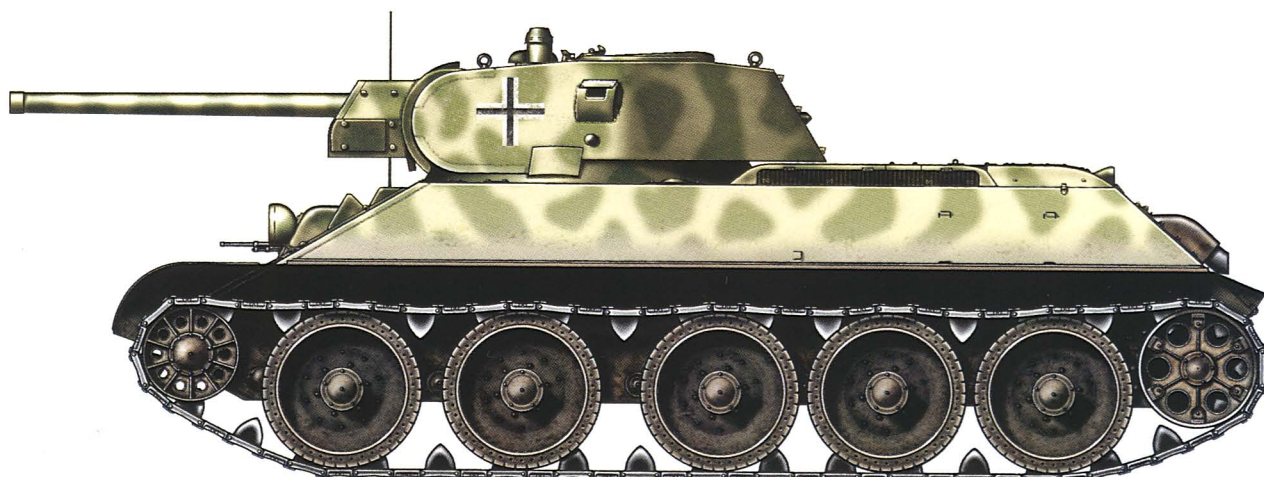
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. L z 5. Batalionu Pancernego SS, Dywizji Zmot. SS „Wiking“, Kubań, wiosna 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. L from the 5th SS-Panzer Abteilung SS-Division (motorisiert) "Wiking", Kuban, Spring 1943.

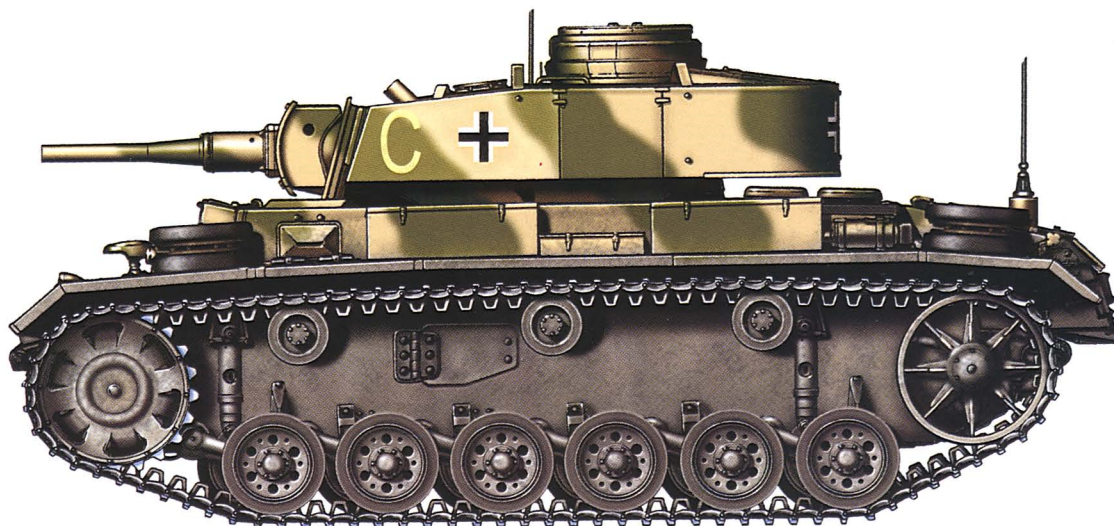
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger“ Ausf. H1 z Pulku Pancernego SS „LSSAH“, Dywizji Grenadierów Pancernych SS „LSSAH“, kwiecień 1943 roku. *PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 1st SS-Panzer Regiment “LAH”, SS-Panzer Grenadier Division “LAH”, April 1943.*

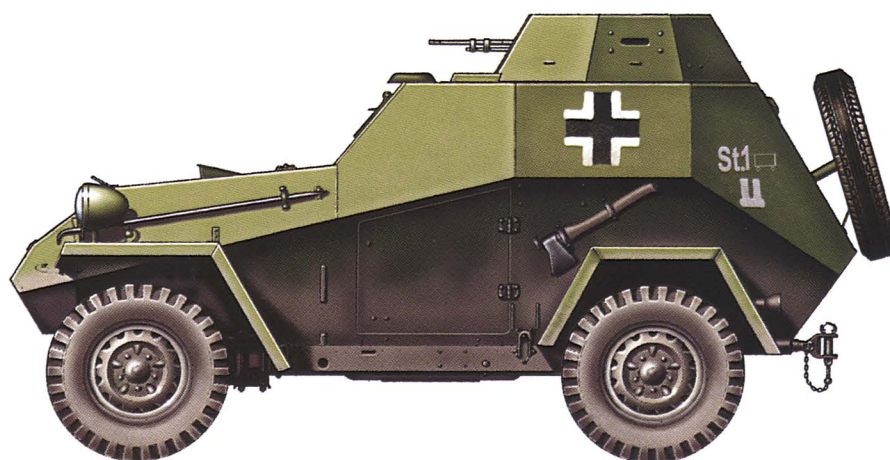
Sd Kfz 11 3to Zgkw z 3. Pulku Artylerii Zmotoryzowanej SS „Totenkopf“, Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Totenkopf“, kwiecień 1943 roku. *Sd Kfz 11 3to Zgkw tractor from the 3rd SS-Artillerie Regiment (motorisiert) “Totenkopf”, SS-Panzer Grenadier Division “Totenkopf”, April 1943.*

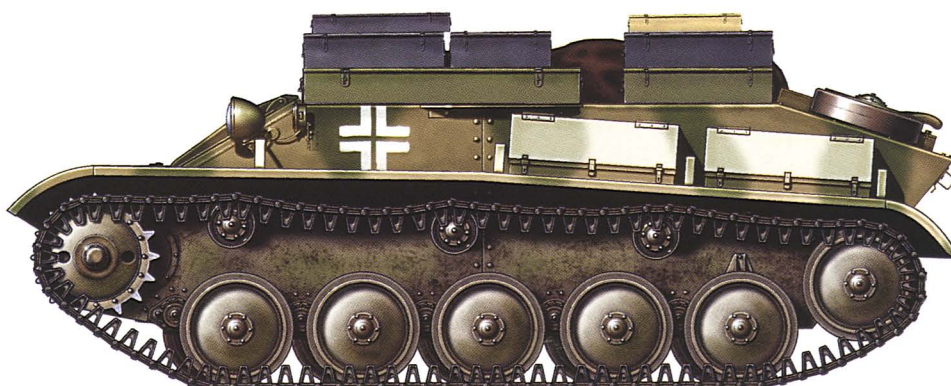
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 2. Pulku Pancernego SS „Das Reich“, maj 1943 roku. *PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich”, May 1943.*

PzBfWg III Sd Kfz 267 Ausf. H z 1. SS-Panzer Ersatz Abteilung, Niemcy, czerwiec 1943 roku.
PzBfWg III Sd Kfz 267 Ausf. H command vehicle from the 1st SS-Panzer Ersatz Abteilung, Germany, June 1943.

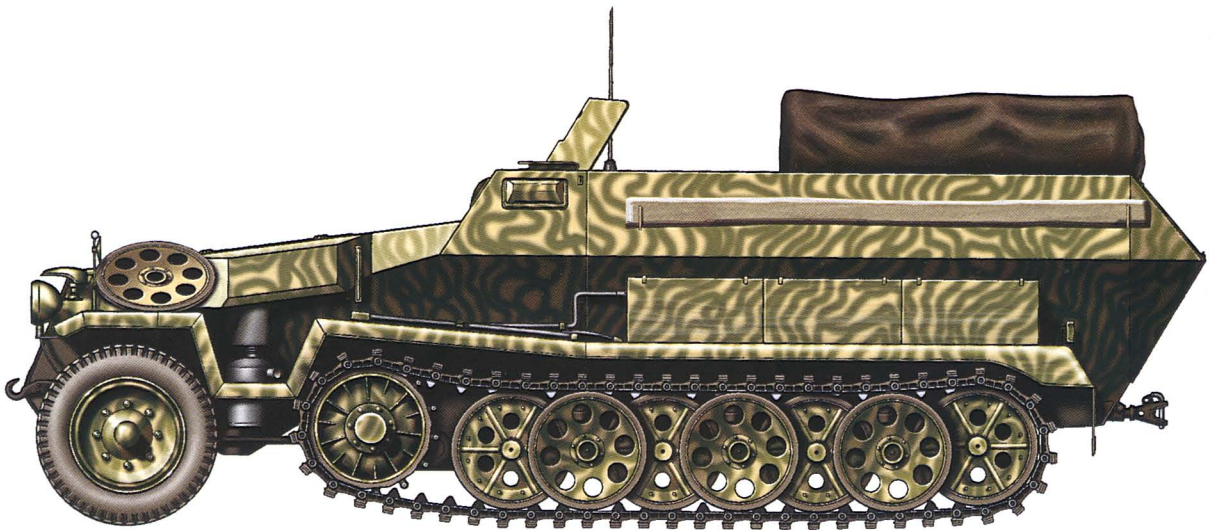

BA-64(r) z 4. Pułku Grenadierów Pancernych SS „Der Führer“, 2. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich“, Kursk, lipiec 1943 roku.
BA-64(r) armored car from the 4th SS-Panzer Grenadier Regiment “Der Führer” 2nd SS-Panzer Grenadier Division “Das Reich”, Kursk, July 1943.

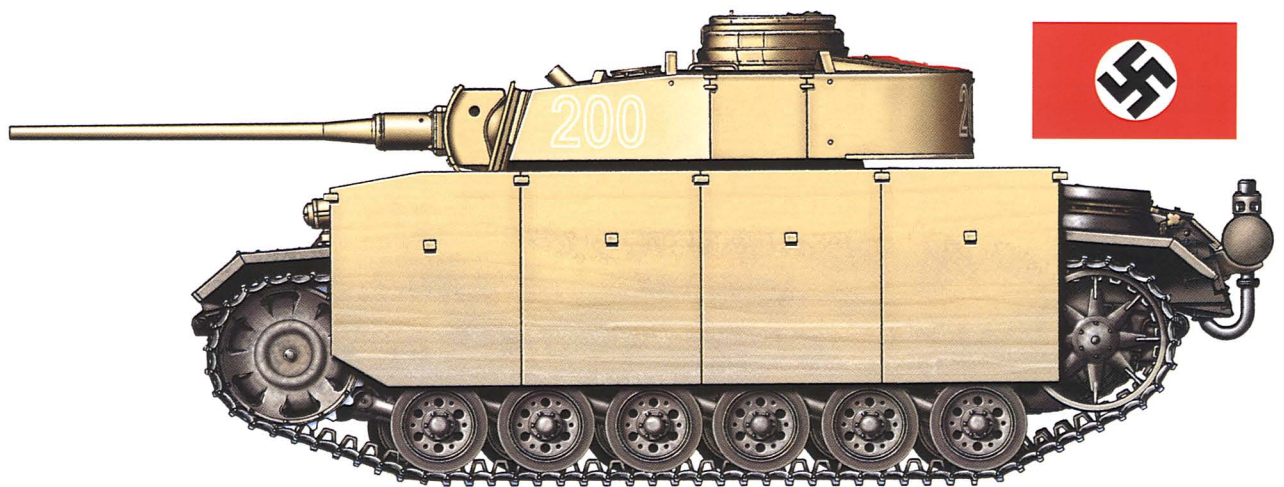

PzKpfw T-70 z 2. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Das Reich“, Kursk, lipiec 1943 roku.
PzKpfw T-70(r) tractor from the 2nd SS-Panzer Grenadier Division “Das Reich”, Kursk, July 1943.

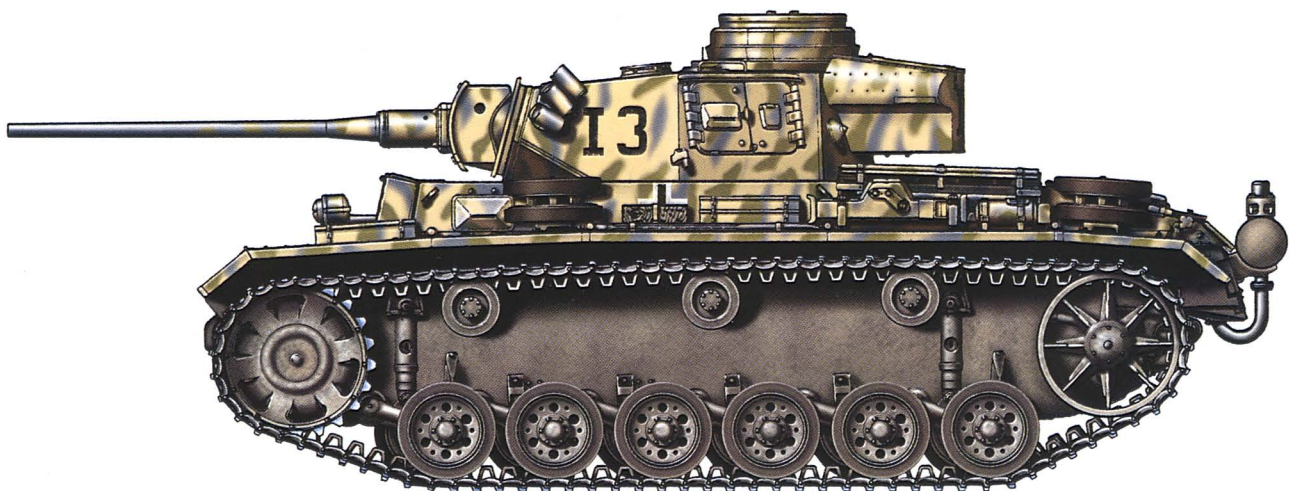

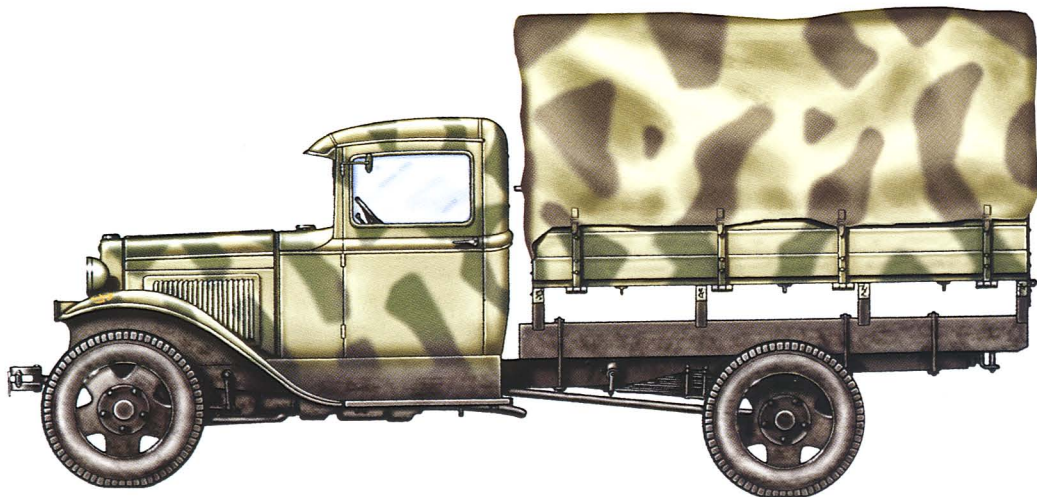
Sd Kfz 251/1 Ausf. C z 4. Pułku Grenadierów Pancernych SS „Der Führer”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
Sd Kfz 251/1 Ausf. C APC from the 4th SS-Panzer Grenadier Regiment “Der Führer”, Prochorovka, July 1943.

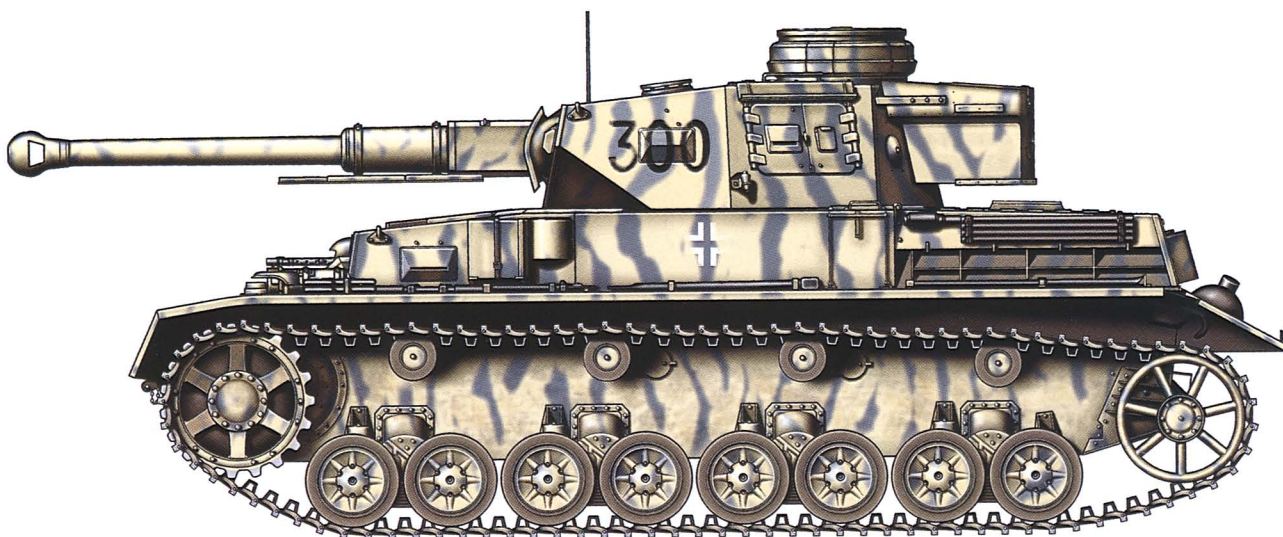
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

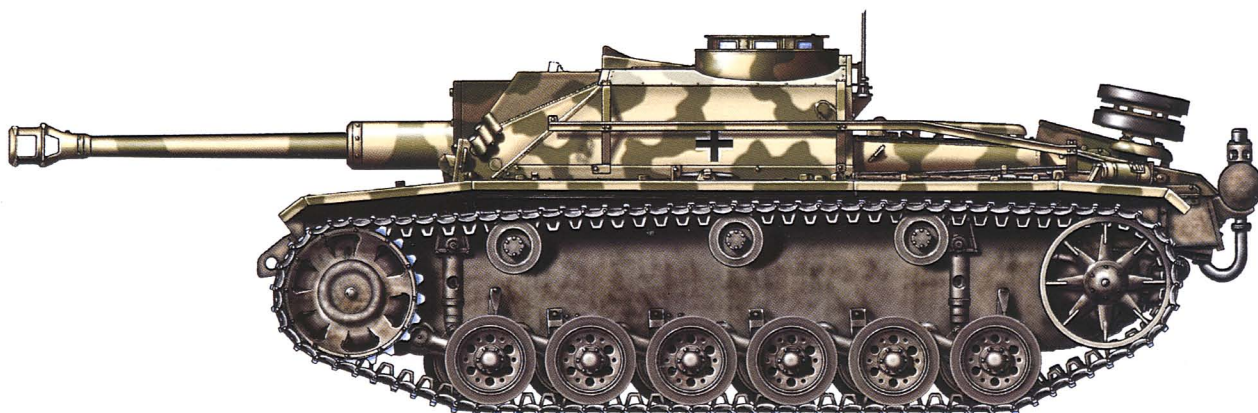
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M z dowództwa 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M tank from the HQ 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Prochorovka, July 1943.

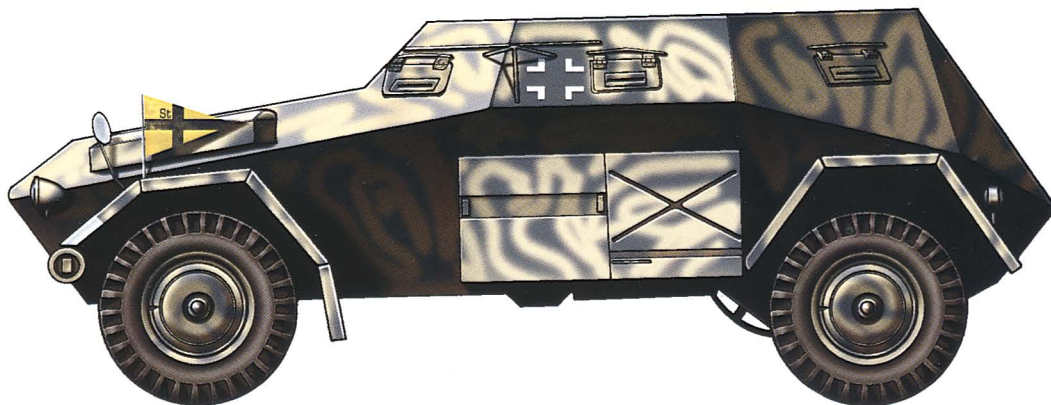
GAZ-AA z Dywizji Zmotoryzowanej SS „Wiking”, front wschodni, lipiec 1943 roku.
GAZ-AA truck from the SS-Division (motorisiert) “Wiking”, Eastern Front, July 1943.

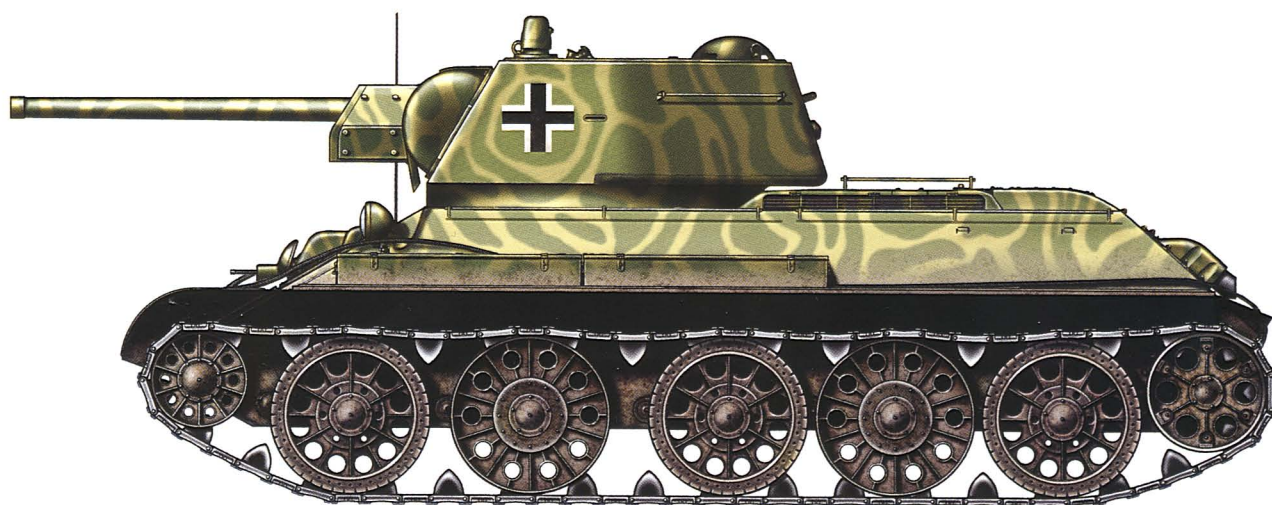
PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F2 z 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161 Ausf. F2 tank from the 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Prochorovka, July 1943.

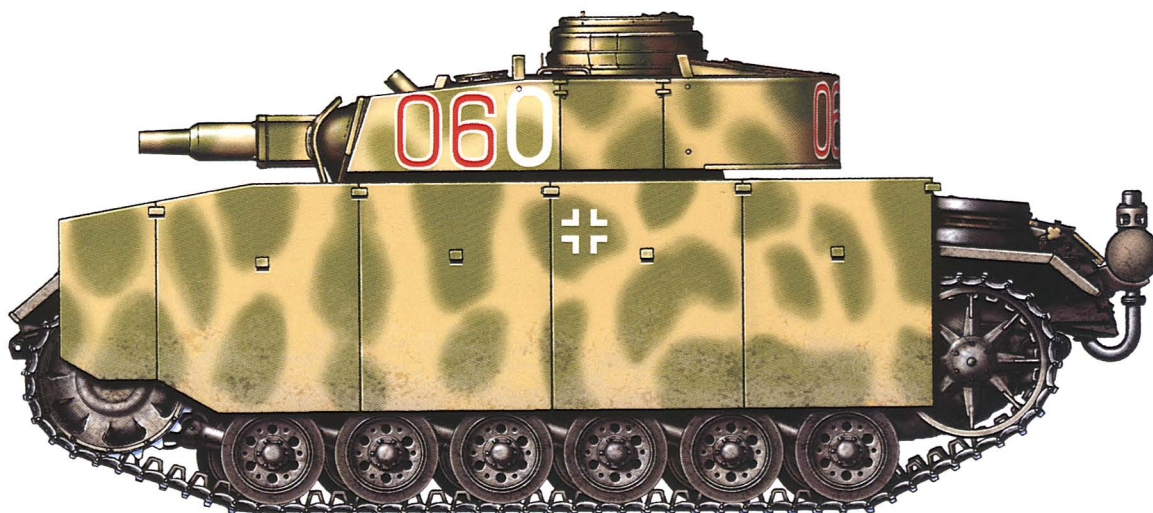
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 2. Dywizjonu Dział Szturmowych SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 2nd SS-Sturmgeschütz Abteilung “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

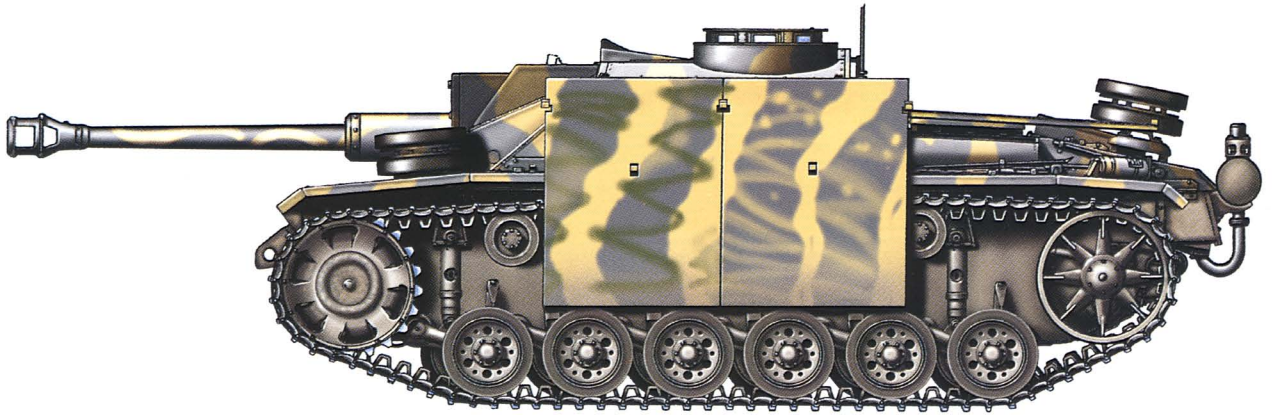
Sd Kfz 247 z 3. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Totenkopf“, lipiec 1943 roku.
Sd Kfz 247 staff car from the 3rd SS-Panzer Grenadier Division "Totenkopf", July 1943.

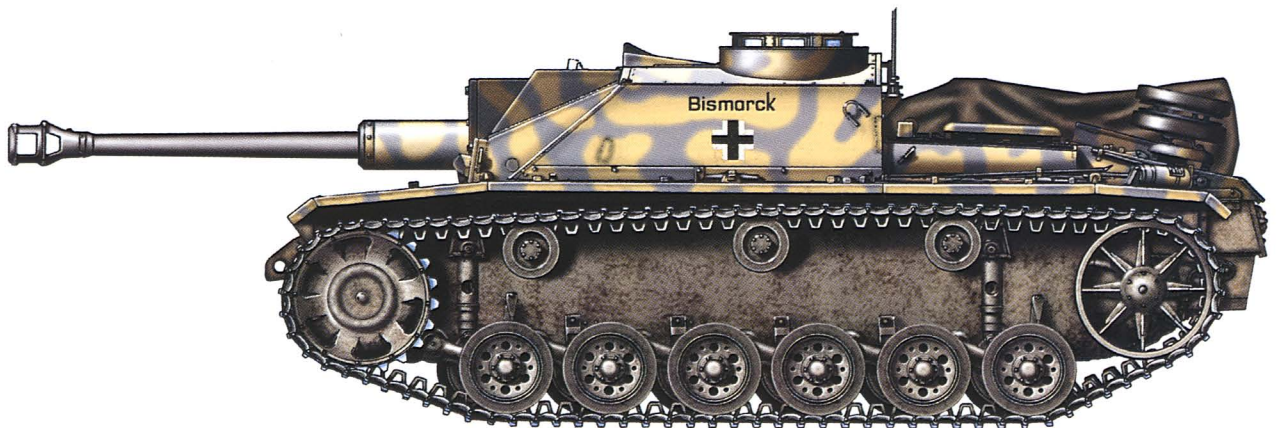
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich“, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the 2nd SS-Panzer Regiment "Das Reich", Prochorovka, July 1943.

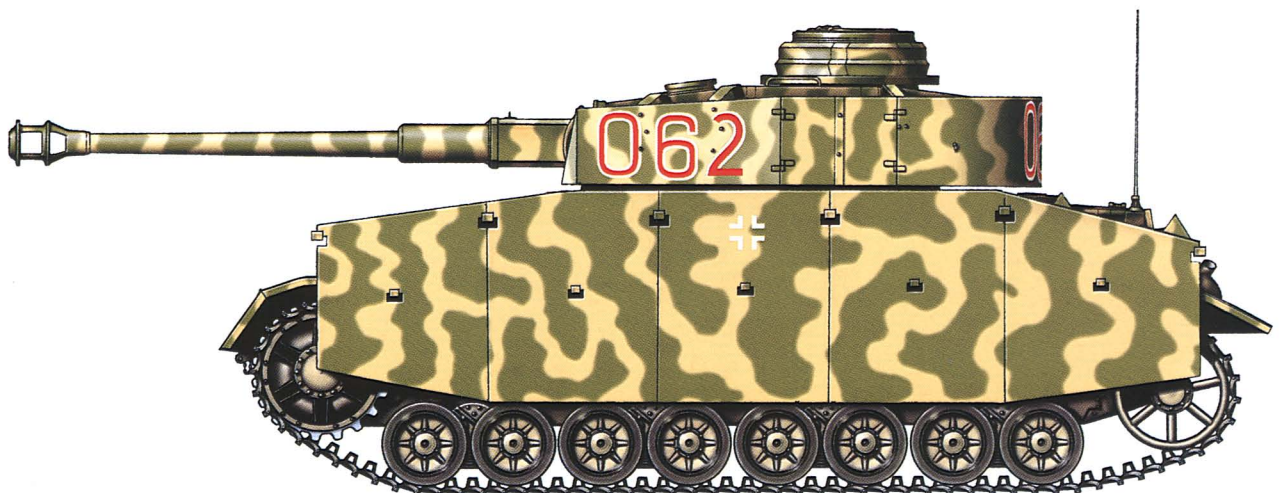
PzKpfw III Sd Kfz 141/2 Ausf. N z dowództwa 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH“, lipiec 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/2 Ausf. N tank from the HQ 1st SS-Panzer Regiment "LAH", July 1943.

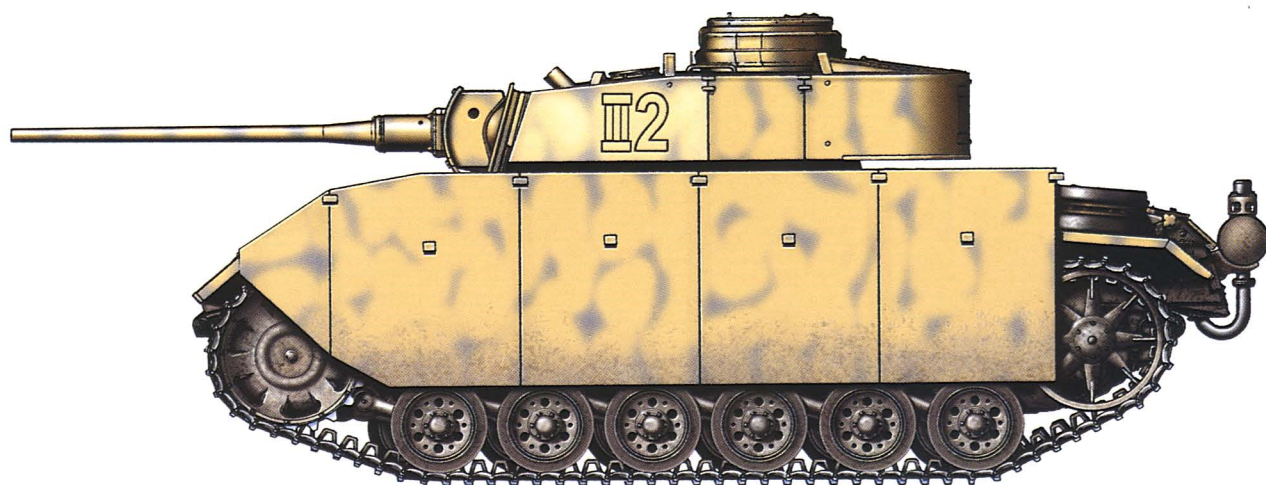
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 2. Dywizjonu Dział Szturmowych SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 2nd SS–Sturmgeschütz Abteilung “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

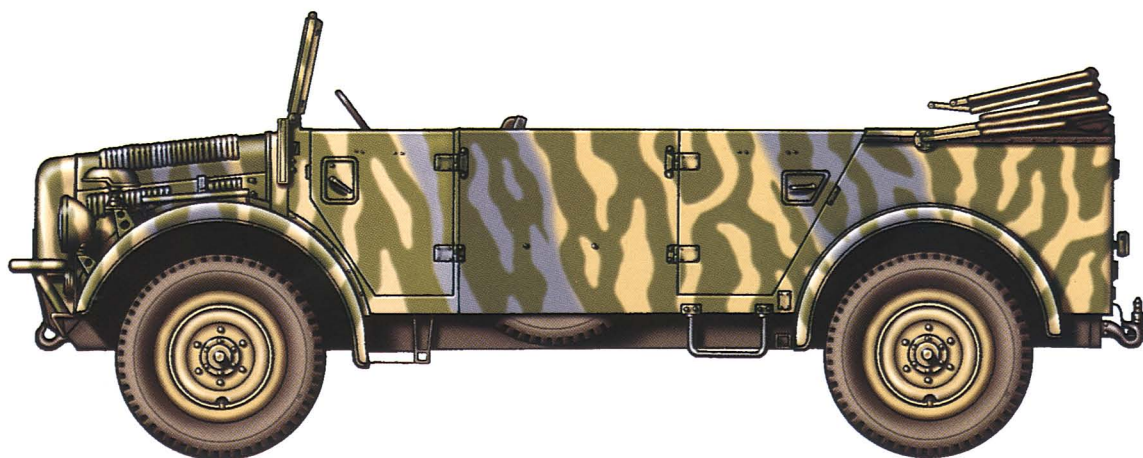
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 2. Dywizjonu Dział Szturmowych SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 2nd SS–Sturmgeschütz Abteilung “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

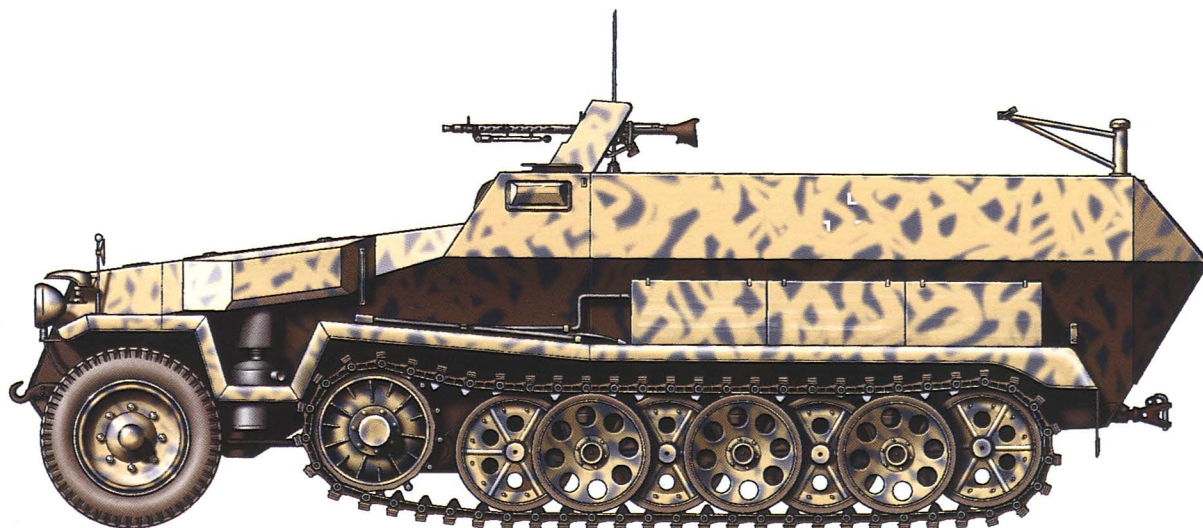
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 1. Pulku Pancernego SS „LSSAH”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the 1st SS–Panzer Regiment “LAH”, Prochorovka, July 1943.

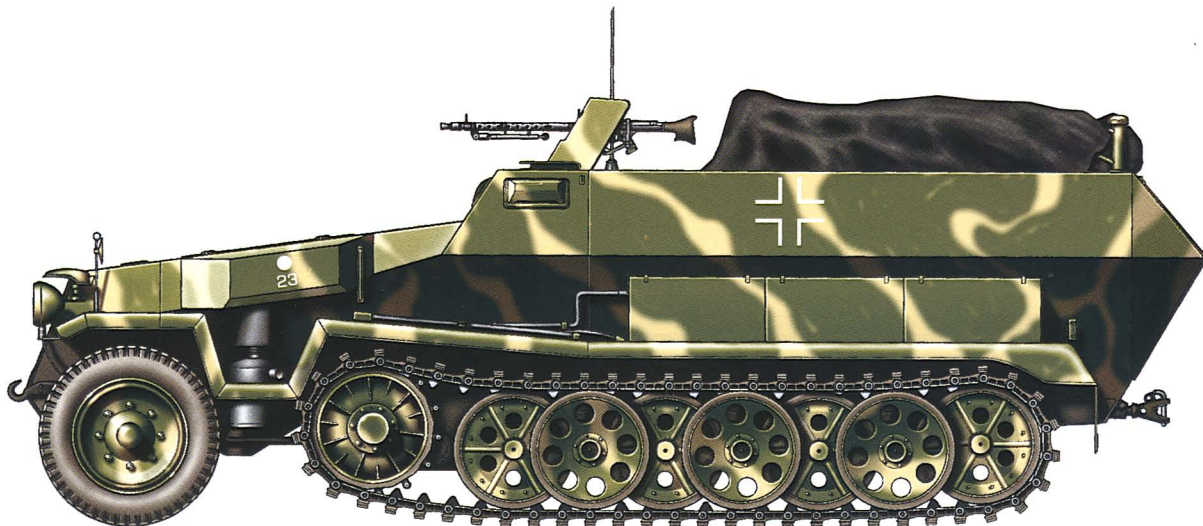
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M z dowództwa 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/1 Ausf. M tank from the HQ 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Prochorovka, July 1943.

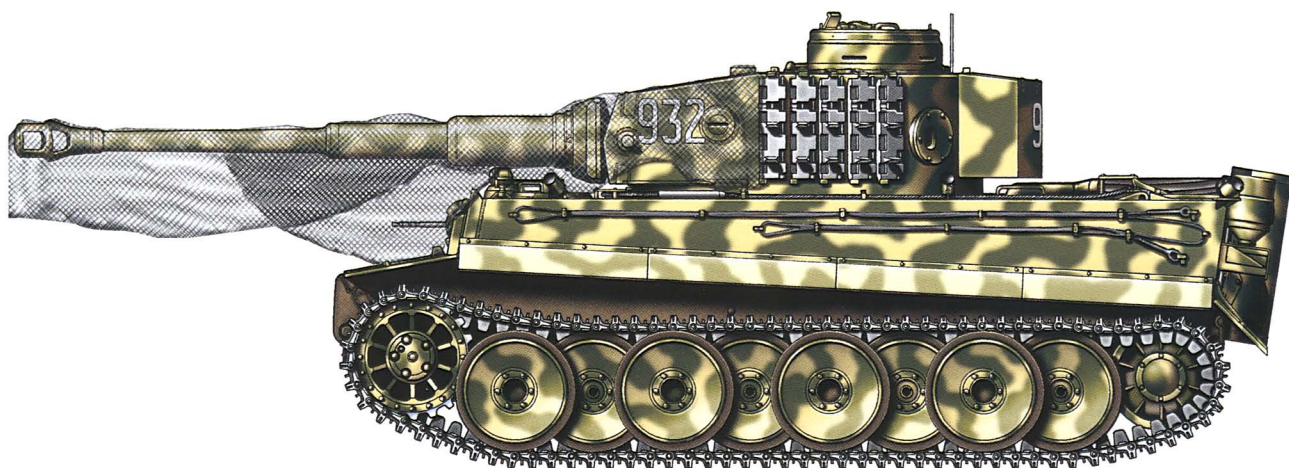
Horch 1a Kfz 21 s glPkw z 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
Horch 1a Kfz 21 s glPkw staff car from the 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Prochorovka, July 1943.

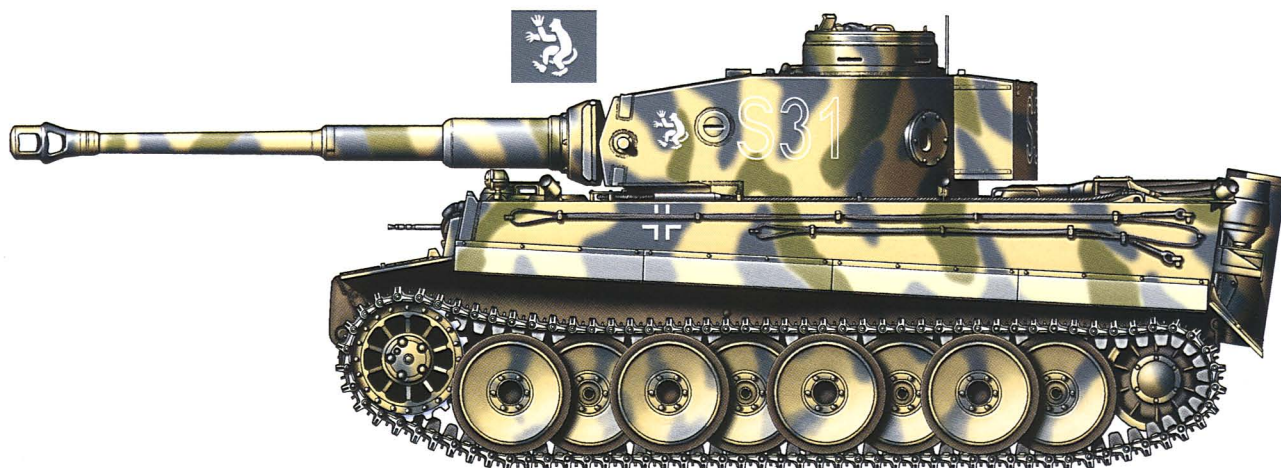
Sd Kfz 251/1 Ausf. C z 4. Pułku Grenadierów Pancernych SS „Der Führer”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
Sd Kfz 251/1 Ausf. C APC from the 4th SS-Panzer Grenadier Regiment “Der Führer”, Prochorovka, July 1943.

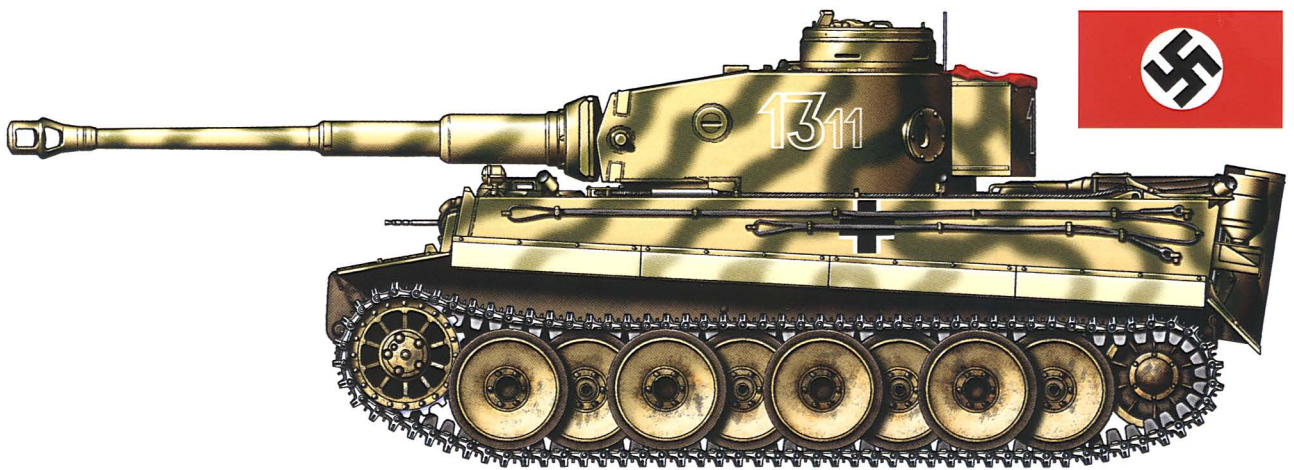
Sd Kfz 251/1 Ausf. C z 5. Pułku Grenadierów Pancernych SS „Thule”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
Sd Kfz 251/1 Ausf. C APC from the 5th SS-Panzer Grenadier Regiment “Thule”, Prochorovka, July 1943.

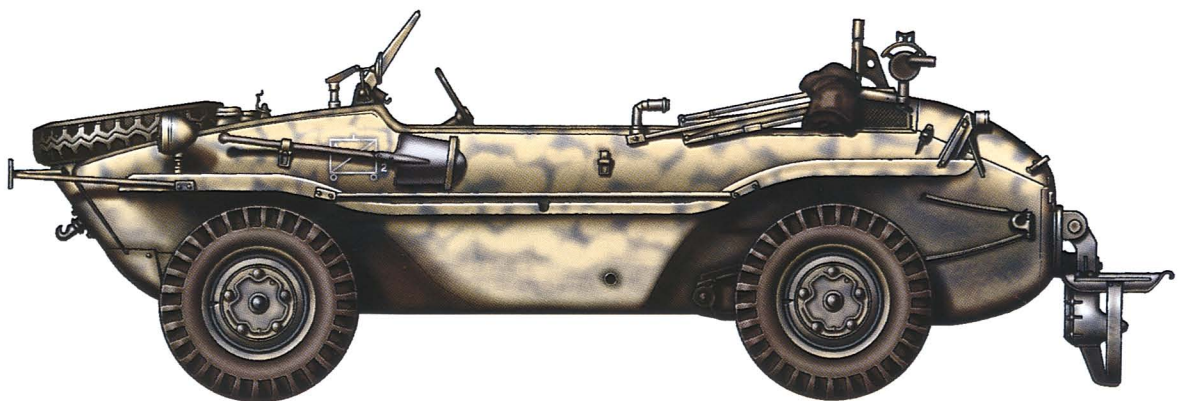
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Prochorovka, July 1943.

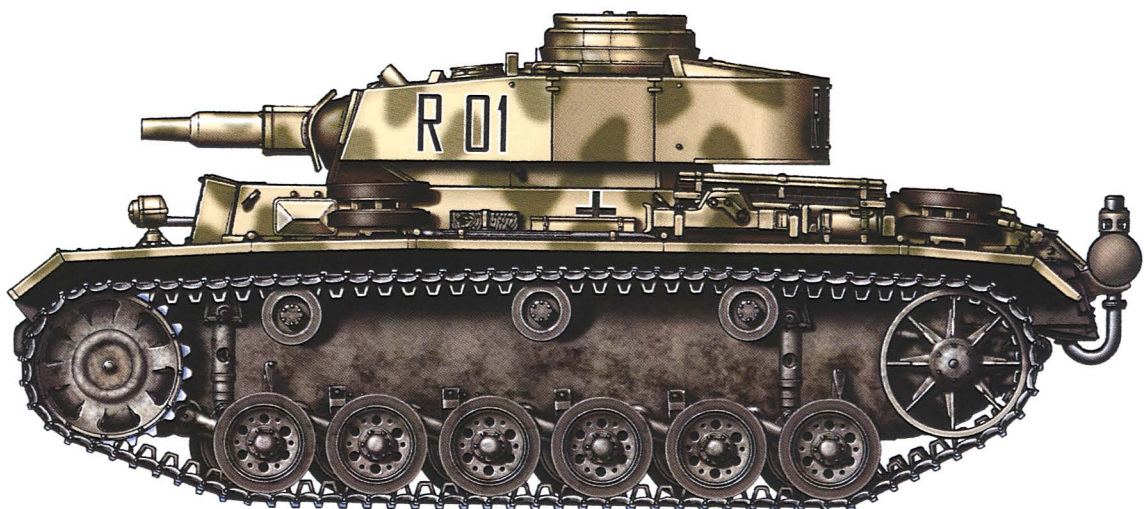
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich”, Prochorovka, July 1943.

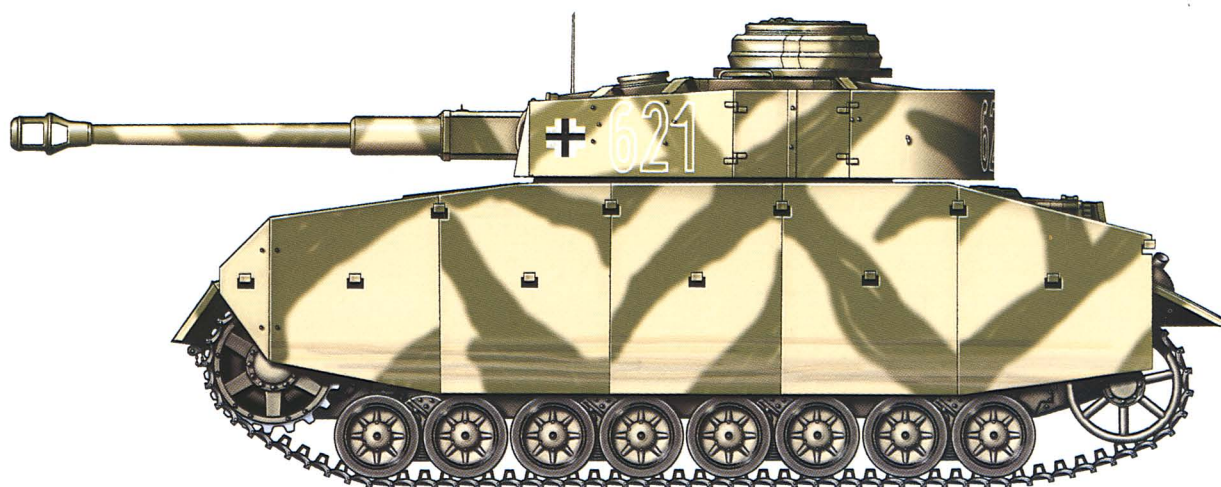
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH”, Prochorowka, lipiec 1943 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 1st SS-Panzer Regiment “LAH”, Prochorovka, July 1943.

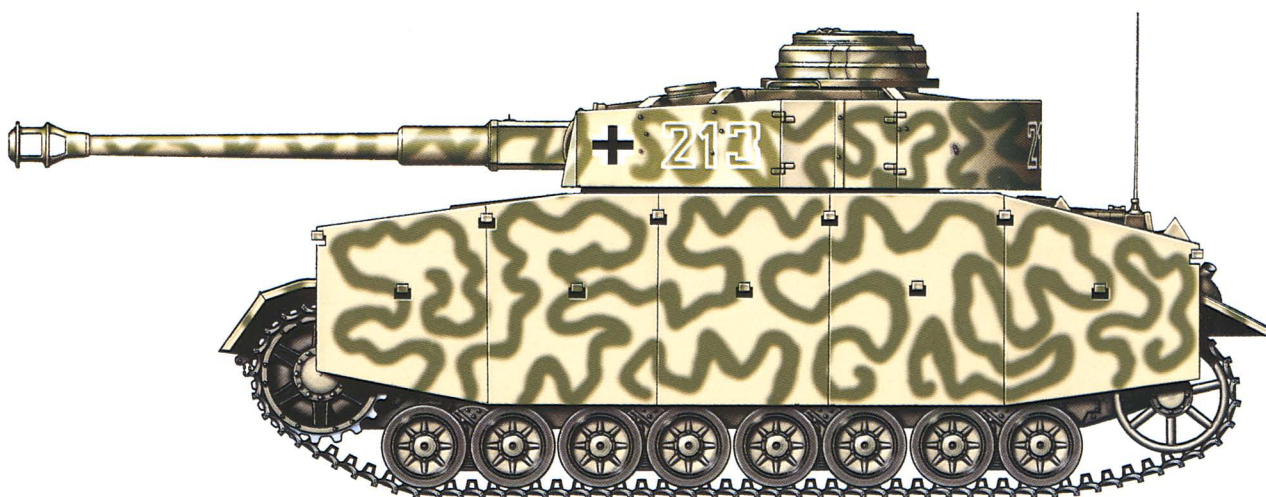
VW 166 Kfz 2/1 z Dywizji Kawalerii SS „Florian Geyer”, front wschodni, jesień 1943 roku.
VW 166 Kfz 2/1 from the SS-Kavallerie Division “Florian Geyer”, Eastern Front, Autumn 1943.

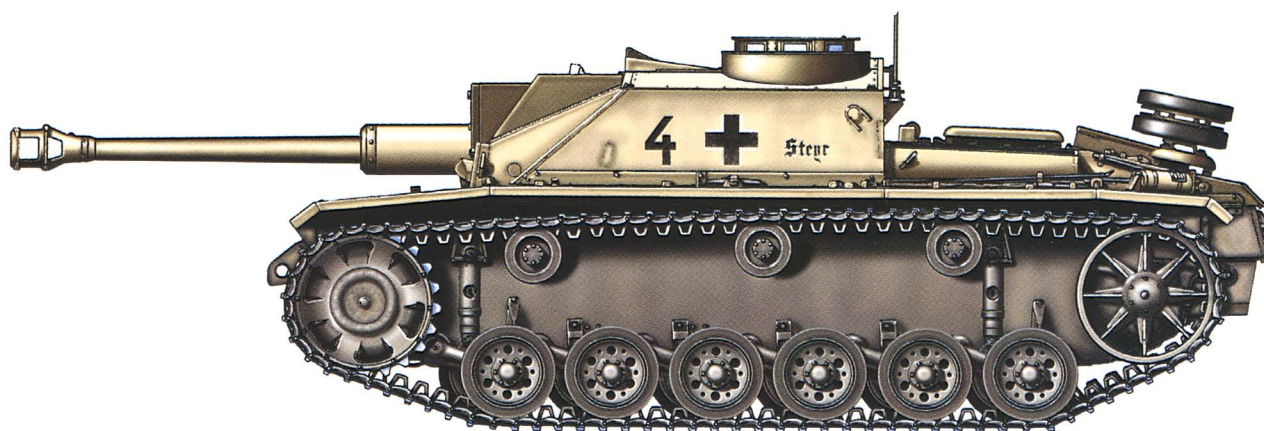
PzKpfw III Sd Kfz 141/2 Ausf. N z dowództwa 5. Pułku Pancernego SS „Wiking”, Charków, sierpień 1943 roku.
PzKpfw III Sd Kfz 141/2 Ausf. N tank from the HQ 5th SS-Panzer Regiment “Wiking”, Kharkov, August 1943.

PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 2. Pułku Pancernego SS „Das Reich”, Charków, sierpień 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the 2nd SS–Panzer Regiment “Das Reich”, Kharkov, August 1943.

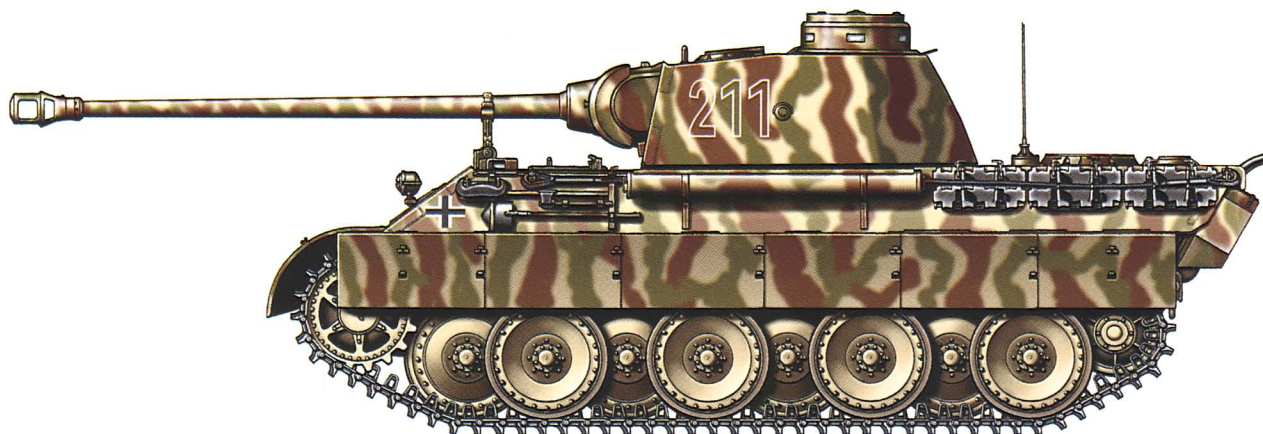

PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 5. Pułku Pancernego SS „Wiking”, Charków, sierpień 1943 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the 5th SS–Panzer Regiment “Wiking”, Kharkov, August 1943.

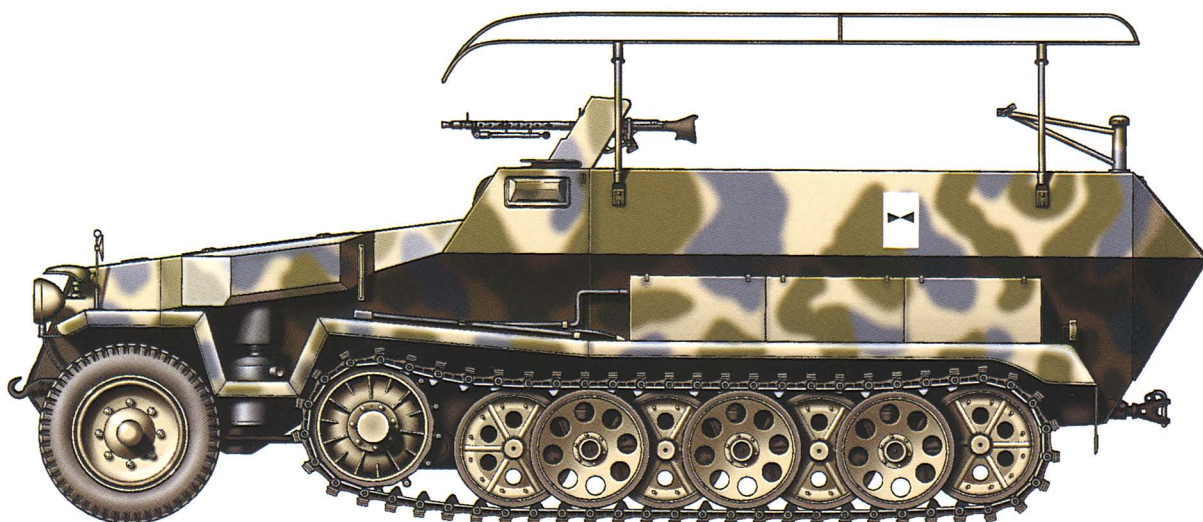

StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 16. Dywizjonu Dział Szturmowych SS, 16. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Reichsführer SS”, Włochy, jesień 1943 roku.
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 16th SS–Sturmgeschütze Abteilung, 16th SS–Panzer Grenadier Division “Reichsführer SS”, Italy, Autumn 1943.

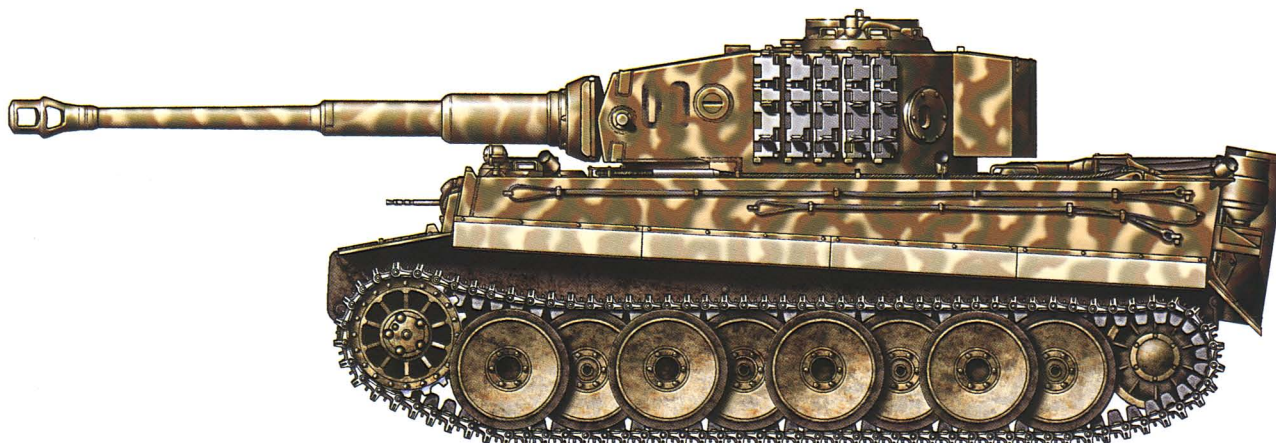

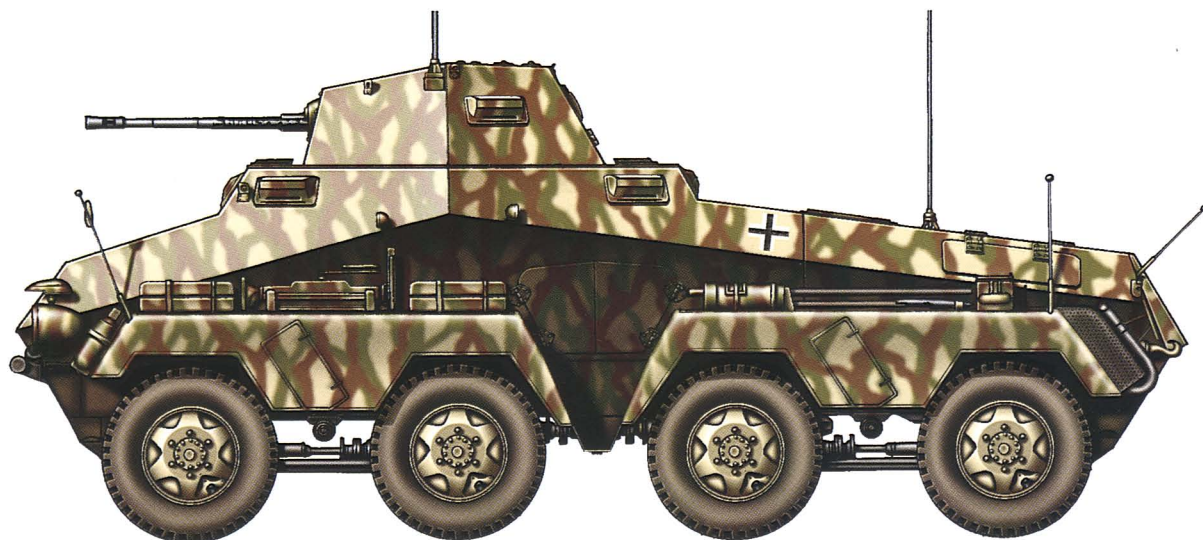
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. D z 2. Pulku Pancernego SS „Das Reich”, front wschodni, jesień 1943 roku.
PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. D tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich”, Eastern Front, Autumn 1943.

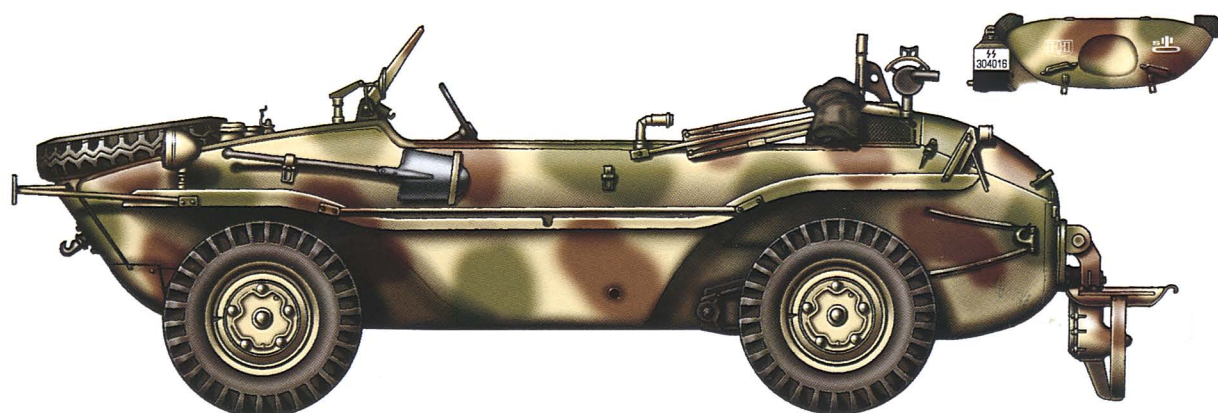
Sd Kfz 251/6 Ausf. C z 9. Pulku Panc. SS, 9. Dywizji Pancерnej SS „Hohenstaufen”, Francja, koniec 1943 roku.
Sd Kfz 251/6 Ausf. C signal vehicle from the 9th SS-Panzer Regiment, SS-Panzer Division “Hohenstaufen”, France, end 1943.

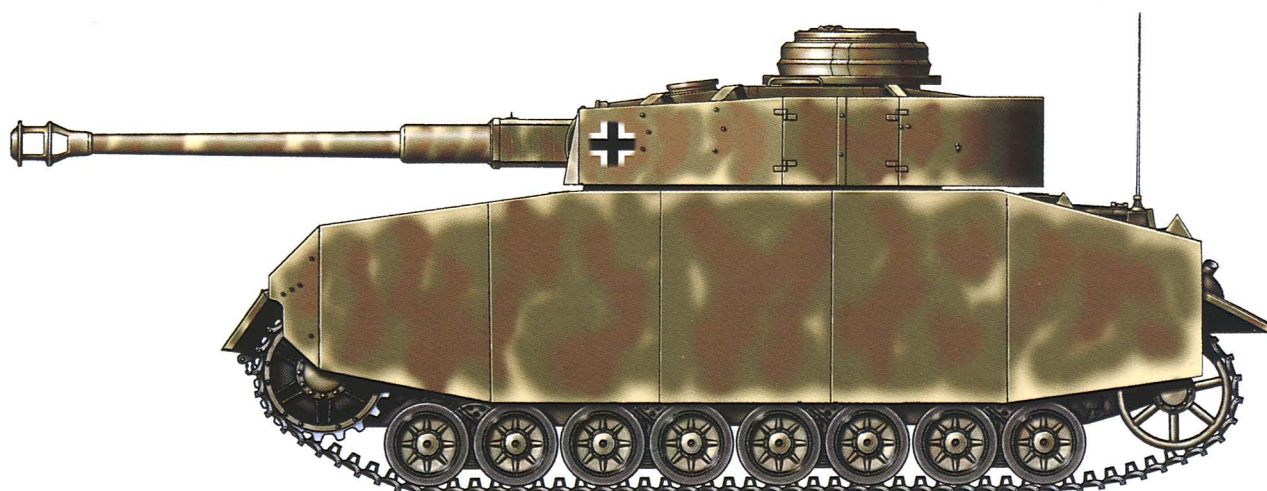
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 3. Pulku Pancernego SS „Totenkopf”, Ukraina, jesień 1943 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 3rd SS-Panzer Regiment “Totenkopf”, Ukraine, Autumn 1943.

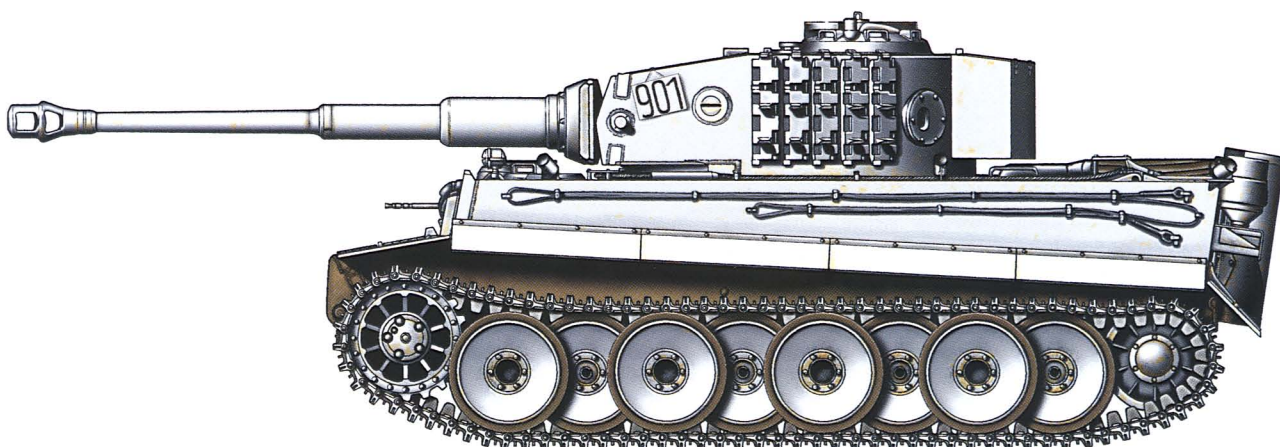
Sd Kfz 232 (8x8) Fu z 12. Dywizjonu Rozpoznawczego SS, 12. Dywizji Pancерnej SS „Hitlerjugend“, Belgia, koniec 1943 roku. Sd Kfz 232 (8x8) Fu armored car from the 12th SS–Aufklärungs Abteilung, 12th SS–Panzer Division “Hitlerjugend”, Belgium, end 1943.

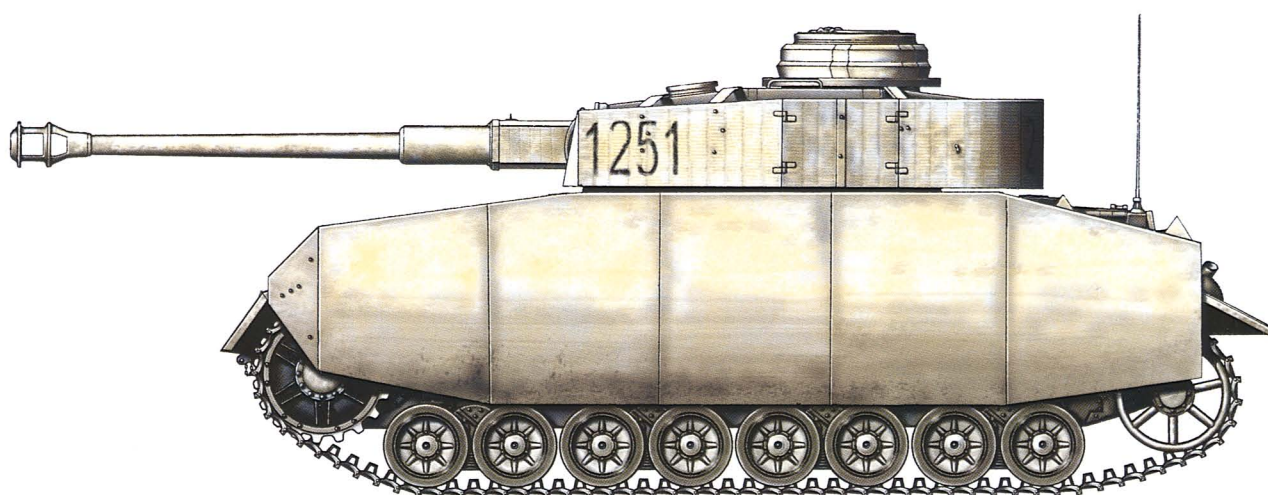
VW 166 Kfz 2/1 z 9. Pułku Artylerii Pancерnej SS, 9. Dywizji Pancерnej SS „Hohenstaufen“, Francja, koniec 1943 roku. VW 166 Kfz 2/1 staff car from the 9th SS–Panzerartillerie Regiment, 9th SS–Panzer Division “Hohenstaufen”, France, end 1943.

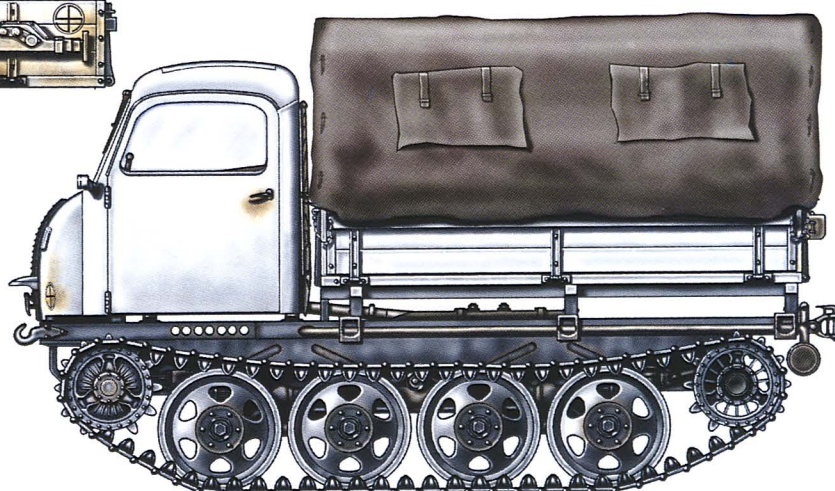
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 9. Pułku Pancерnego SS, 9. Dywizji Pancерnej SS „Hohenstaufen“, Francja, koniec 1943 roku. PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank of the 9th SS–Panzer Regiment, 9th SS–Panzer Division “Hohenstaufen”, France, end 1943.

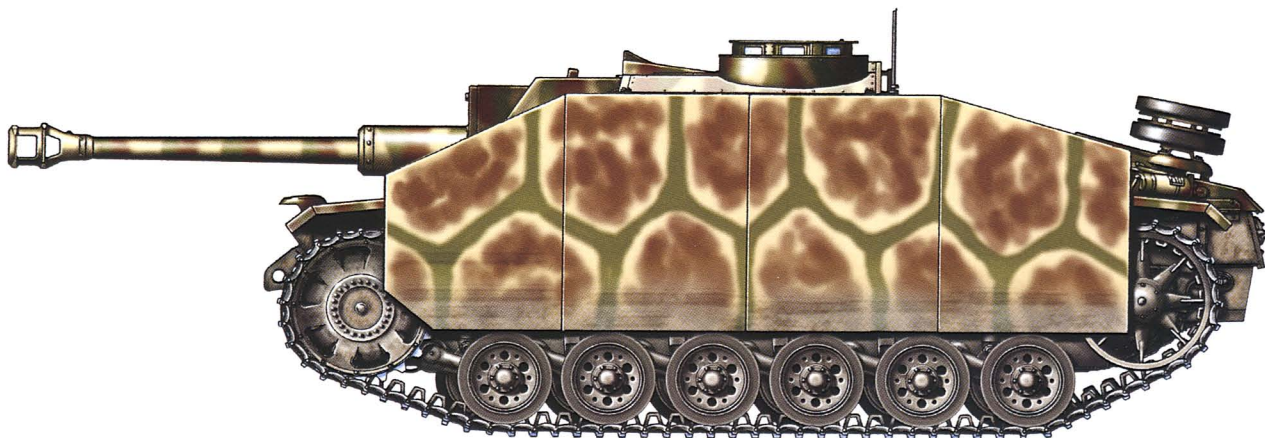
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf”, Ukraina, zima 1944 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 3rd SS–Panzer Regiment “Totenkopf”, Ukraine, Winter 1944.

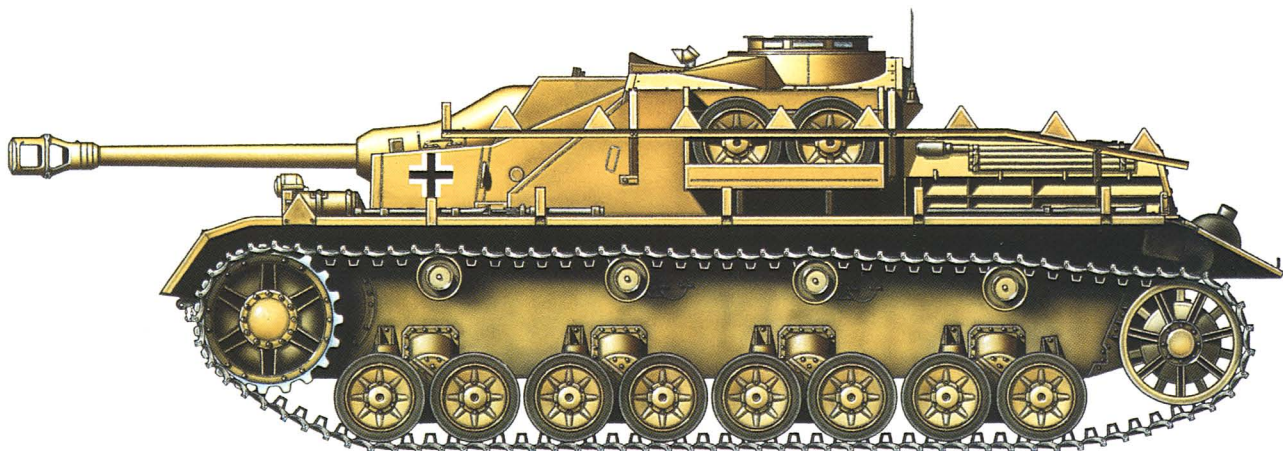
PzKpfw IV Sd Kfz 161/2 Ausf. J z 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH”, Ukraina, zima 1944 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161/2 Ausf. J tank from the 1st SS–Panzer Regiment “LAH”, Ukraine, Winter 1944.

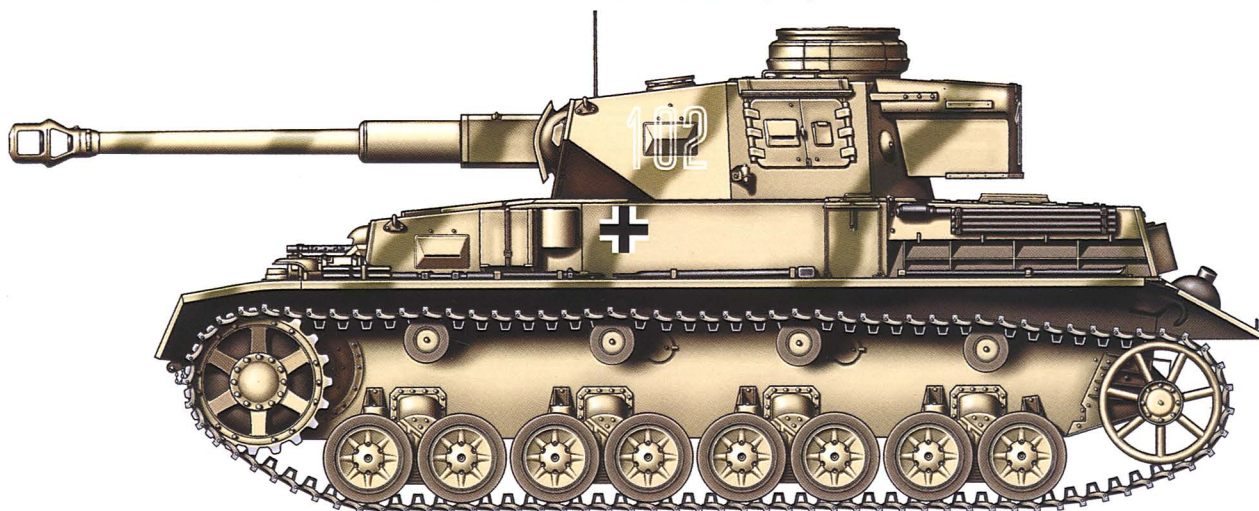
Steyr RSO z 11. Pułku Artylerii Zmotoryzowanej SS 11. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Nordland”, Estonia, zima 1944 roku.
Steyr RSO tractor from the 11th SS–Artillerie Regiment (motorisiert), 11th SS–Freiwilligen Panzer Grenadier Division “Nordland”, Estland, Winter 1944.

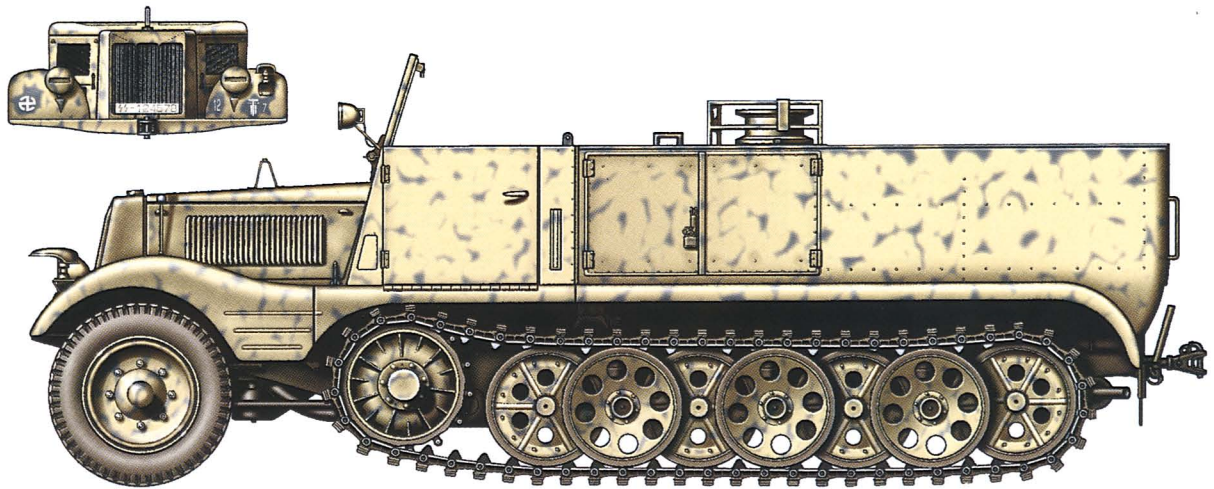
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 1. Dywizjonu Dział Szturmowych SS „LSSAH”, 1. Dywizji Pancерnej SS „LSSAH”, Ukraina, kwiecień 1944 roku. *StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 1st SS-Sturmgeschütz Abteilung “LAH”, 1st SS-Panzer Division “LAH”, Ukraine, April 1944.*

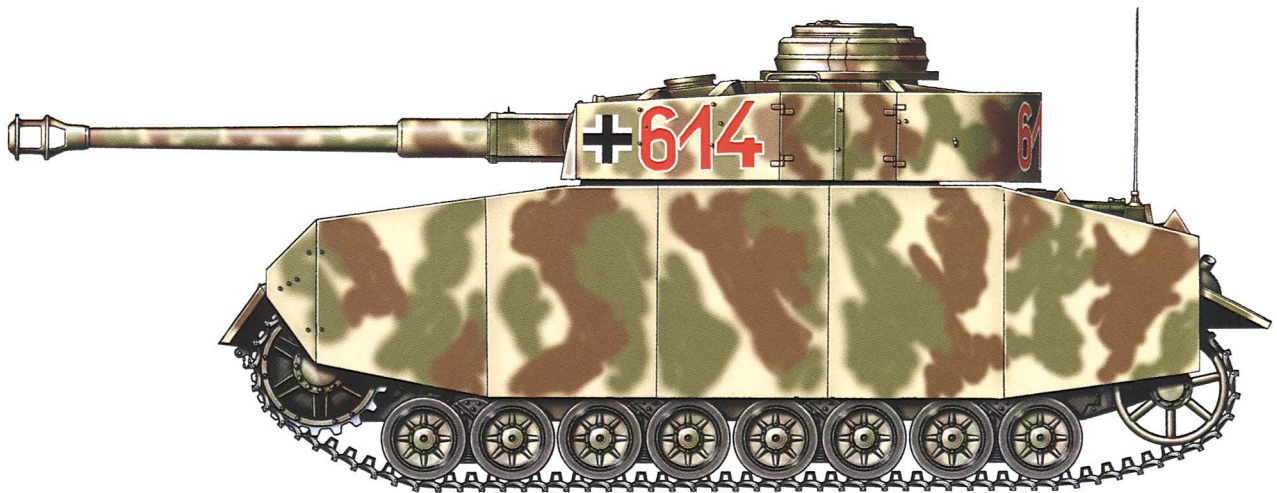
Sturmgeschütz IV Sd Kfz 167 z 4. Dywizjonu Dział Szturmowych SS 4. Policyjnej Dywizji Grenadierów Pancерnych SS Grecja, wiosna 1944 roku. *Sturmgeschütz IV Sd Kfz 167 assault gun from the 4th SS-Sturmgeschütz Abteilung 4th SS-Polizei Panzer Grenadier Division, Greece, Spring 1944.*

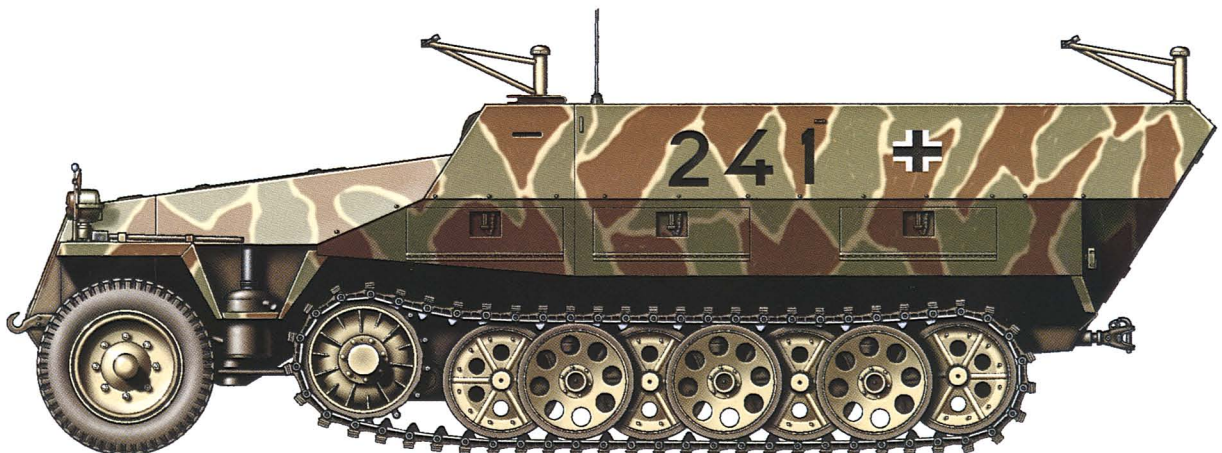
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. G z 2. Pulku Pancерnego SS „Das Reich”, Ukraina, wiosna 1944 roku. *PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. G tank from the 2nd SS-Panzer Regiment “Das Reich”, Ukraine, Spring 1944.*

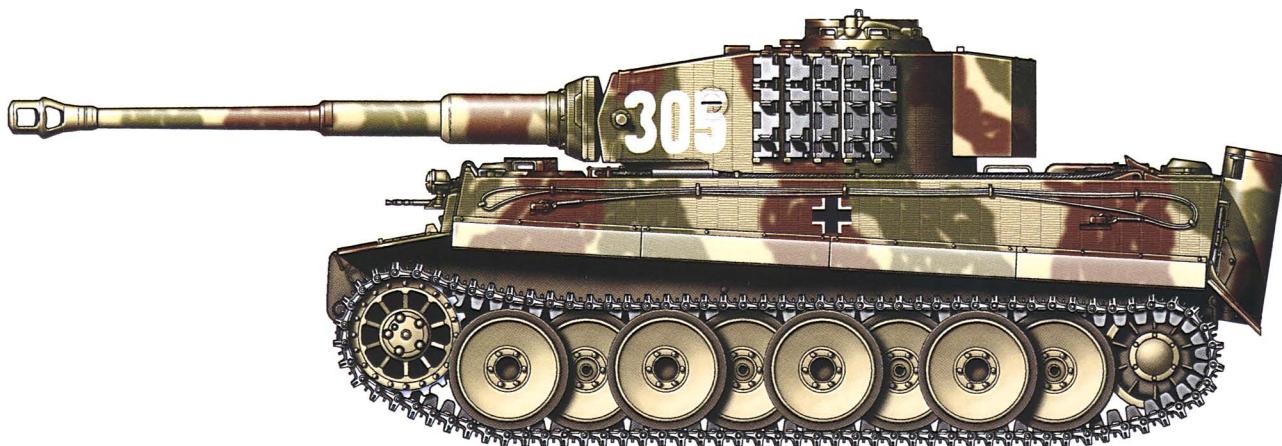
Sd Kfz 11 3to Zgkw z 5. Pułku Artylerii Zmotoryzowanej SS 5. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Wiking”, Kowel, kwiecień 1944 roku. *Sd Kfz 11 3to Zgkw tractor from the 5th SS-Artillerie Regiment (motorisiert) 5th SS-Panzer Grenadier Division “Wiking”, Kowel, April 1944.*

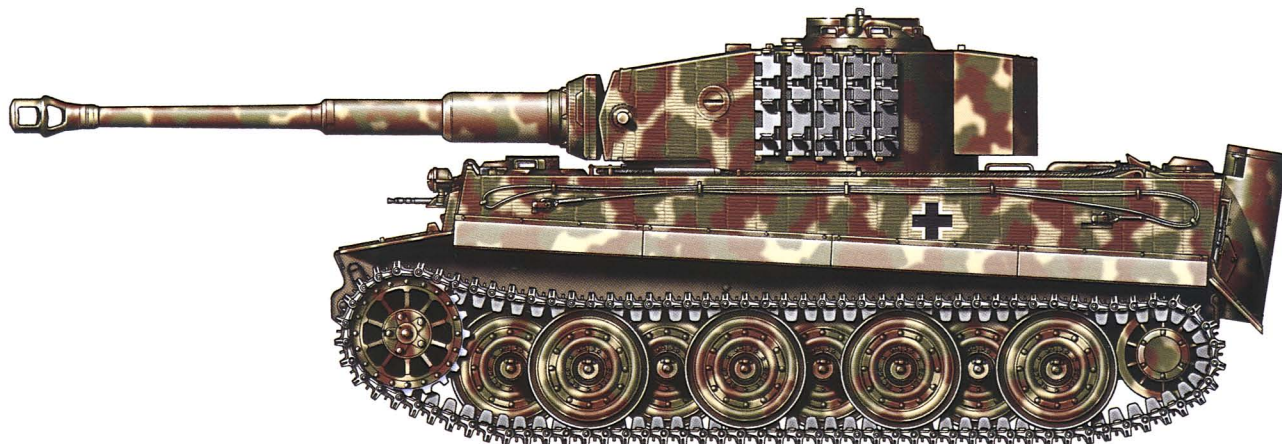
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 12. Pułku Pancernego SS, 12. Dywizji Pancernej SS „Hitlerjugend”, Belgia, wiosna 1944 roku. *PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the 12th SS-Panzer Regiment, 12th SS-Panzer Division “Hitlerjugend”, Belgium, Spring 1944.*

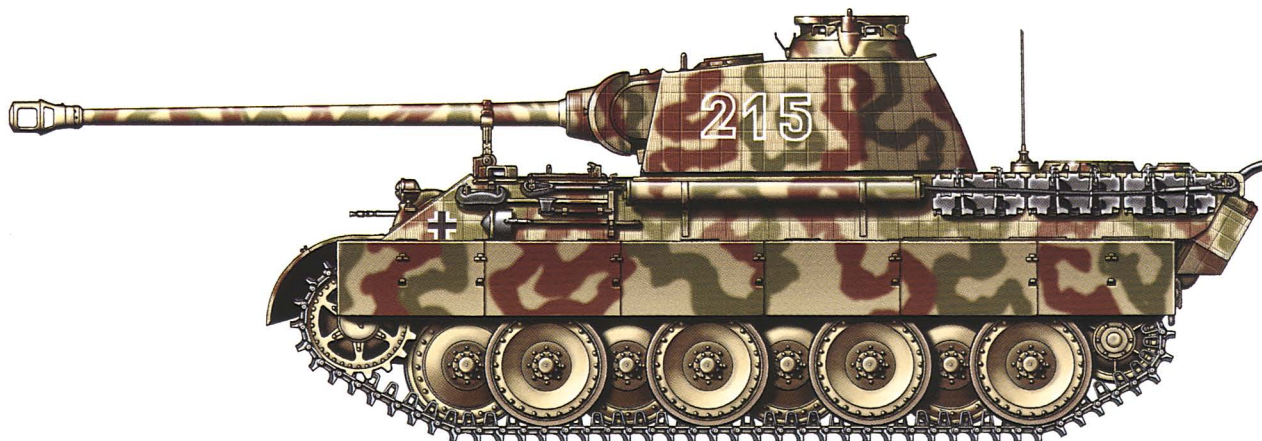
Sd Kfz 251/1 Ausf. D z 25. Pułku Grenadierów Pancernych SS, 12. Dywizji Pancernej SS „Hitlerjugend”, Normandia, maj 1944 roku. *Sd Kfz 251/1 Ausf. D APC from the 25th SS-Panzer Grenadier Regiment, 12th SS-Panzer Division “Hitlerjugend”, Normandy, May 1944.*

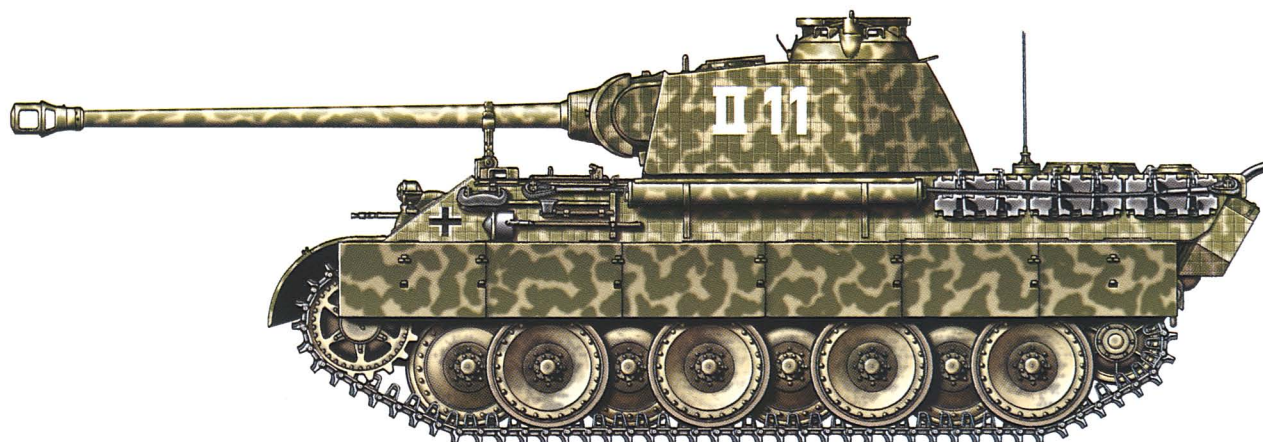
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger“ Ausf. E z 101. Batalionu Czołgów Ciężkich SS, Belgia, maj 1944 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. E tank from the 101st SS–schwere Panzer Abteilung, Belgium, May 1944.

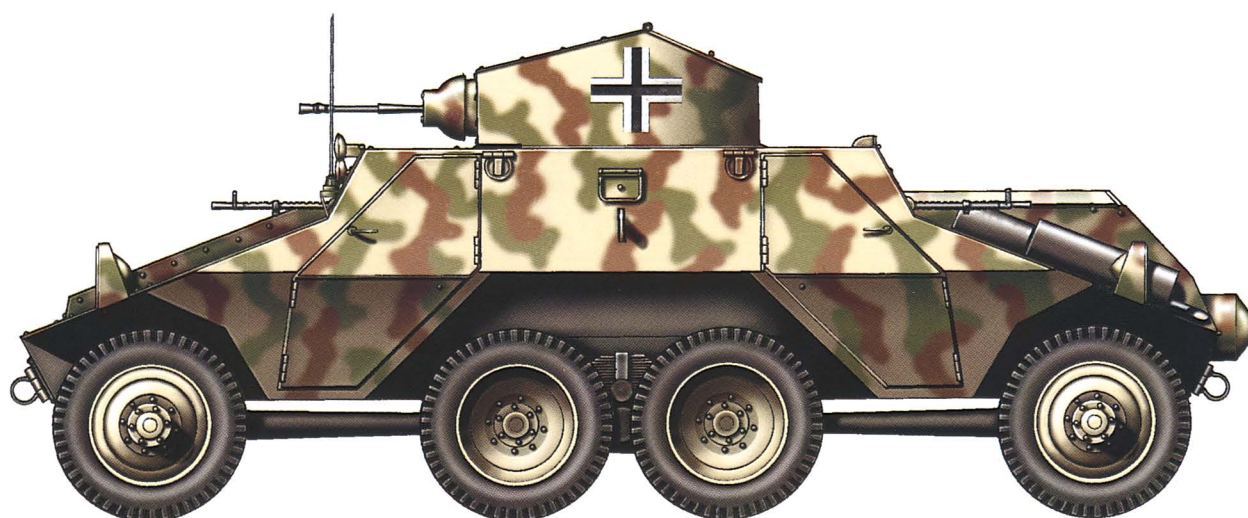
PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger“ Ausf. E z 101. Batalionu Czołgów Ciężkich SS, Belgia, maj 1944 roku.
PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. E tank from the 101st SS–schwere Panzer Abteilung, Belgium, May 1944.

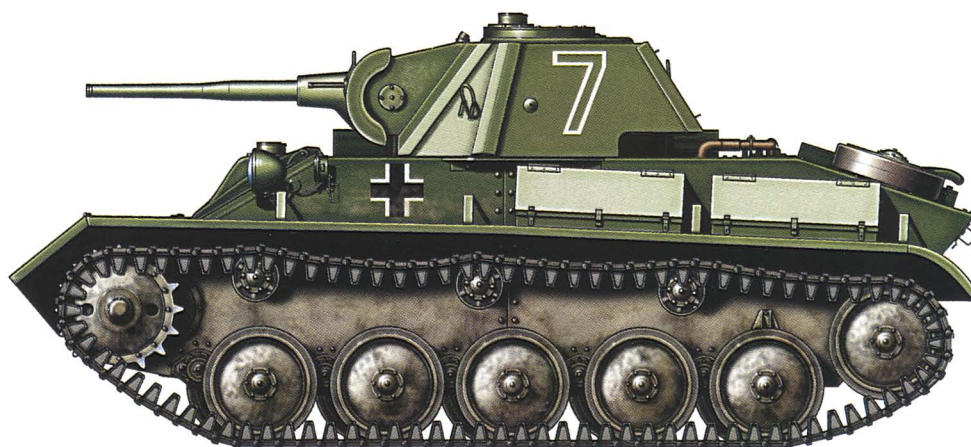
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. G z 12. Pulku Pancernego SS, 12. Dywizji Pancernej SS „Hitlerjugend“, Belgia, wiosna 1944 roku.
PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. G tank from the 12th SS–Panzer Regiment, 12th SS–Panzer Division “Hitlerjugend”, Belgium, Spring 1944.

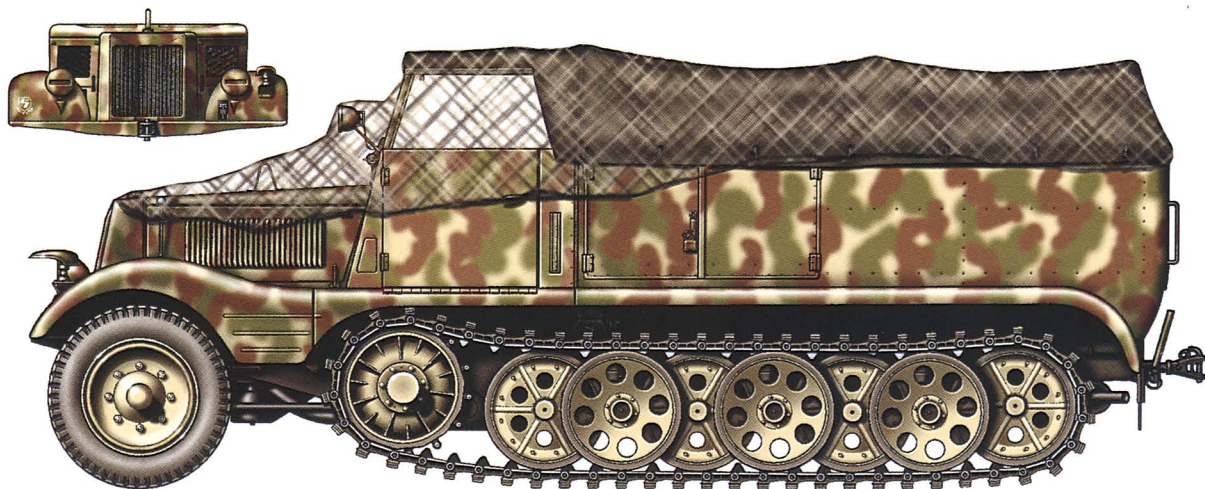
PzKpfw V Sd Kfz 171 Ausf. A „Panther“ z dowództwa 5. Pulku Pancernego SS, 5. Dywizji Pancernej SS „Wiking“, Polska, czerwiec 1944 roku.
PzKpfw V Sd Kfz 171 Ausf. A “Panther” tank from the HQ 5th SS–Panzer Regiment, 5th SS–Panzer Division “Wiking”, Poland, June 1944.

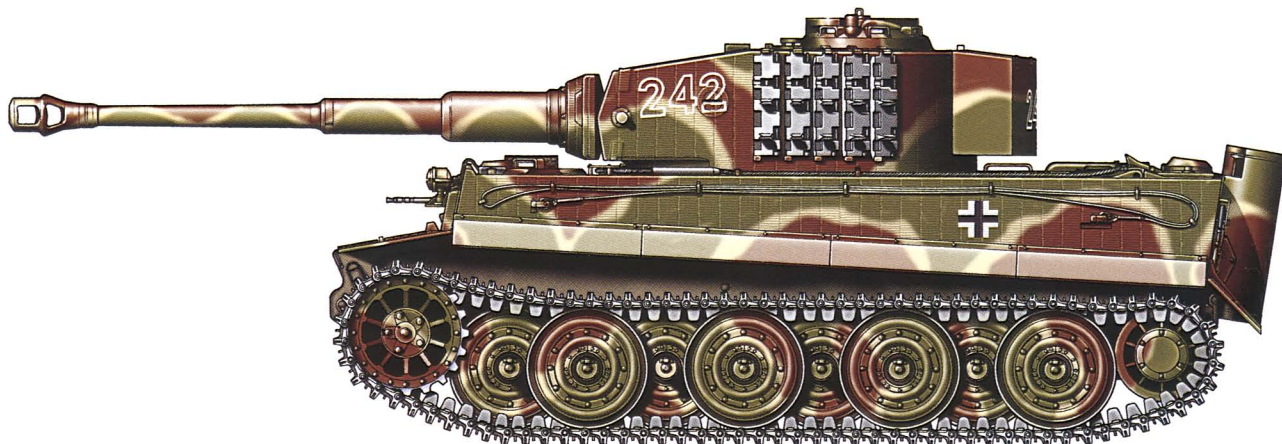
Austro–Daimler ADGZ (8x8) z 7. Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen“, Jugosławia, 1944 rok.
Austro–Daimler ADGZ (8x8) armored car of the 7th SS–Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”, Yugoslavia, 1944.

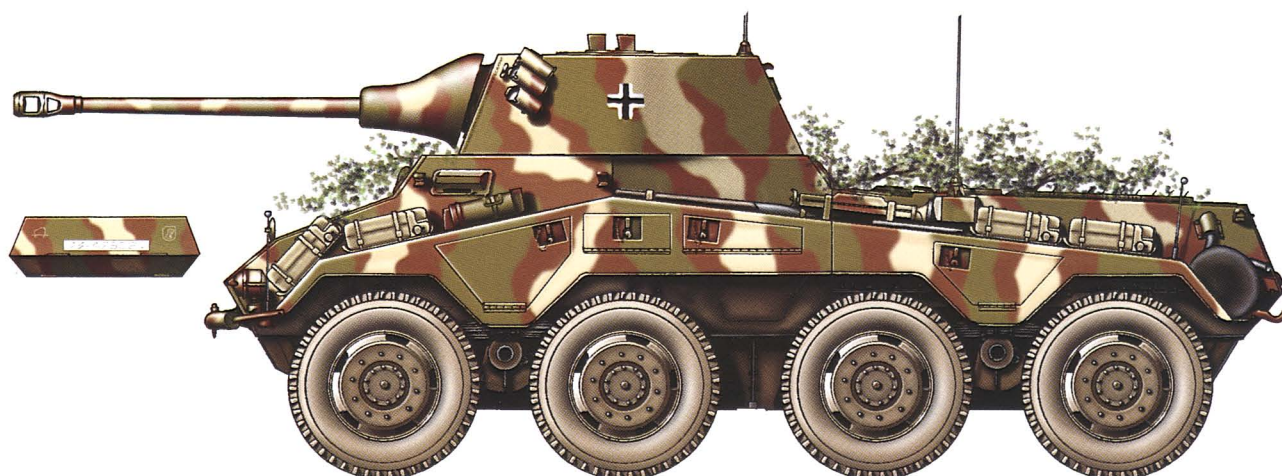
PzKpfw T–70(r) z 9. Pulku Grenadierów Pancernych SS „Germania“, Polska, czerwiec 1944 roku.
PzKpfw T–70(r) tank from the 9th SS–Panzer Grenadier Regiment “Germania”, Poland, June 1944.

Sd Kfz 11 3to Zgkw z 12. Pułku Artylerii Pancerniej SS 12. Dywizji Pancerniej SS „Hitlerjugend”, Normandia, czerwiec 1944 roku. *Sd Kfz 11 3to Zgkw tractor from the 12th SS-Panzer Artillerie Regiment 12th SS-Panzer Division “Hitlerjugend”, Normandy, June 1944.*

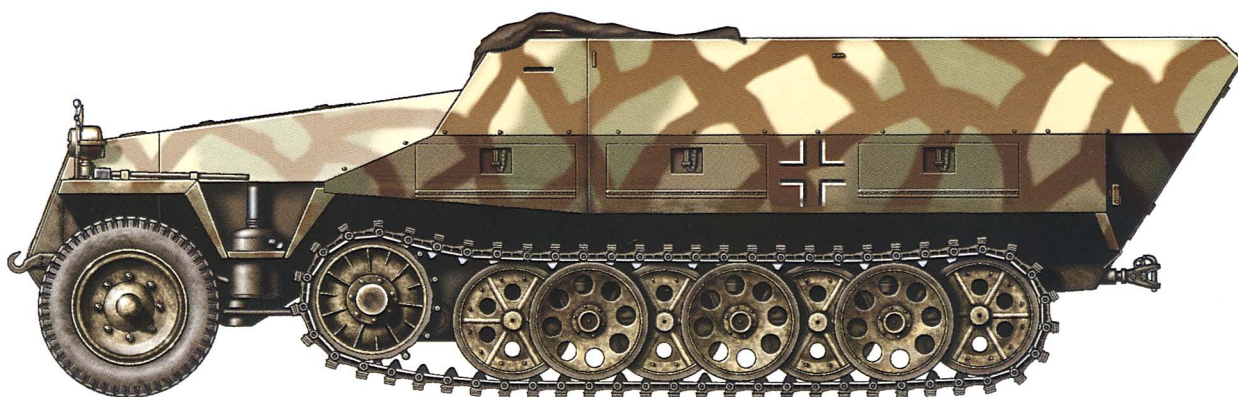

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger“ Ausf. E ze 102. Batalionu Czołgów Ciężkich SS, Normandia, czerwiec 1944 roku. *PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. E tank from the 102nd SS-schwere Panzer Abteilung, Normandy, June 1944.*

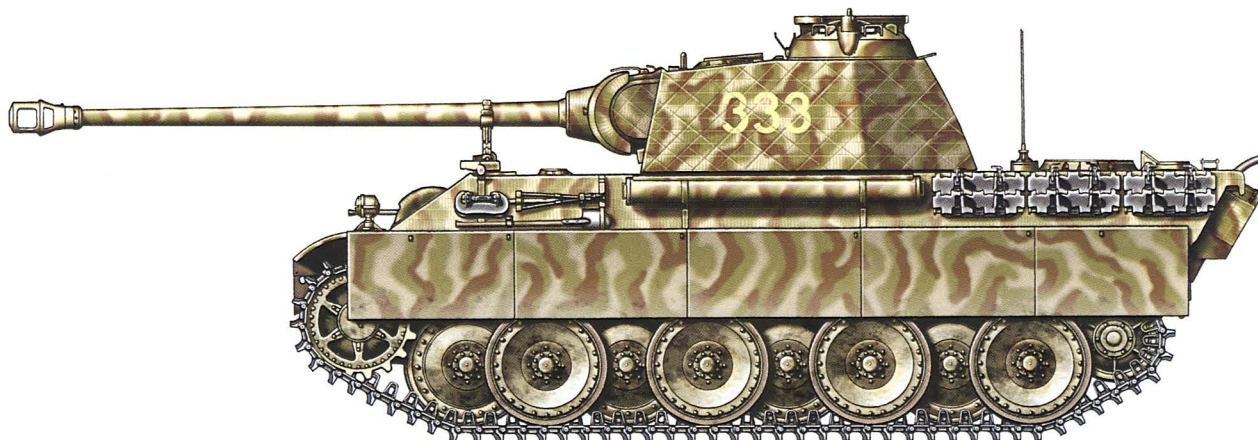

Sd Kfz 234/2 „Puma“ (8x8) z 17. Dywizjonu Rozpoznawczego SS, 17. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Götz von Berlichingen“, Normandia, lipiec 1944 roku. *Sd Kfz 234/2 “Puma” (8x8) armored car of the 17th SS-Aufklärungs Abteilung, 17th SS-Panzer Grenadier Division “Götz von Berlichingen”, Normandy, July 1944.*

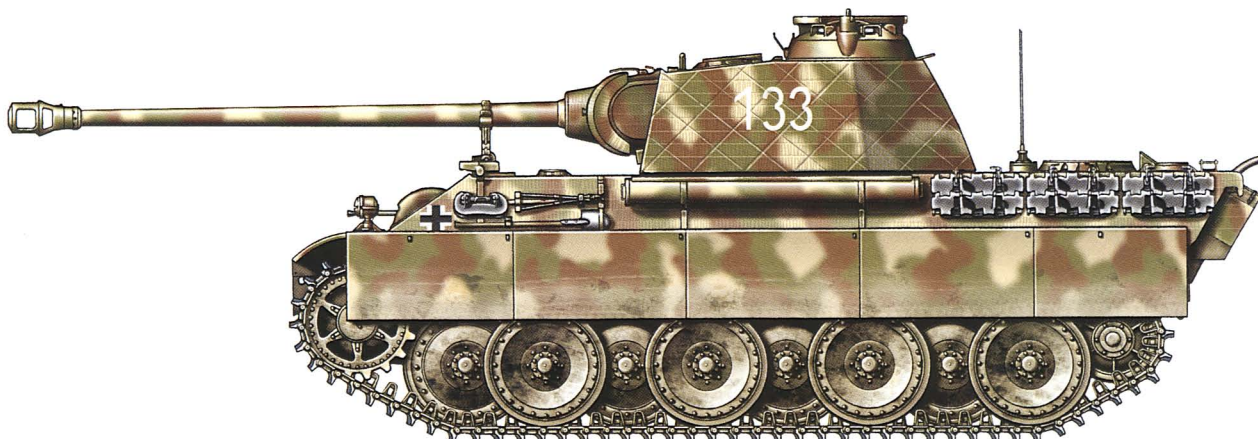

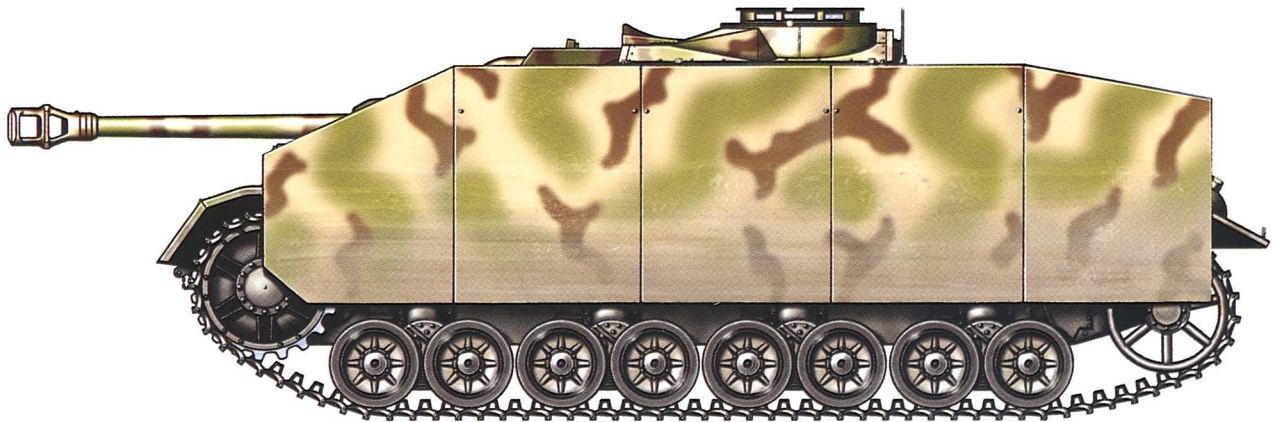
Sd Kfz 251/1 Ausf. D z 38. Pułku Grenadierów Pancernych SS, 17. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Götz von Berlichingen“, Normandia, lipiec 1944 roku. *Sd Kfz 251/1 Ausf. D APC from the 38th SS-Panzer Grenadier Regiment, 17th SS-Panzer Grenadier Division "Götz von Berlichingen", Normandy, July 1944.*

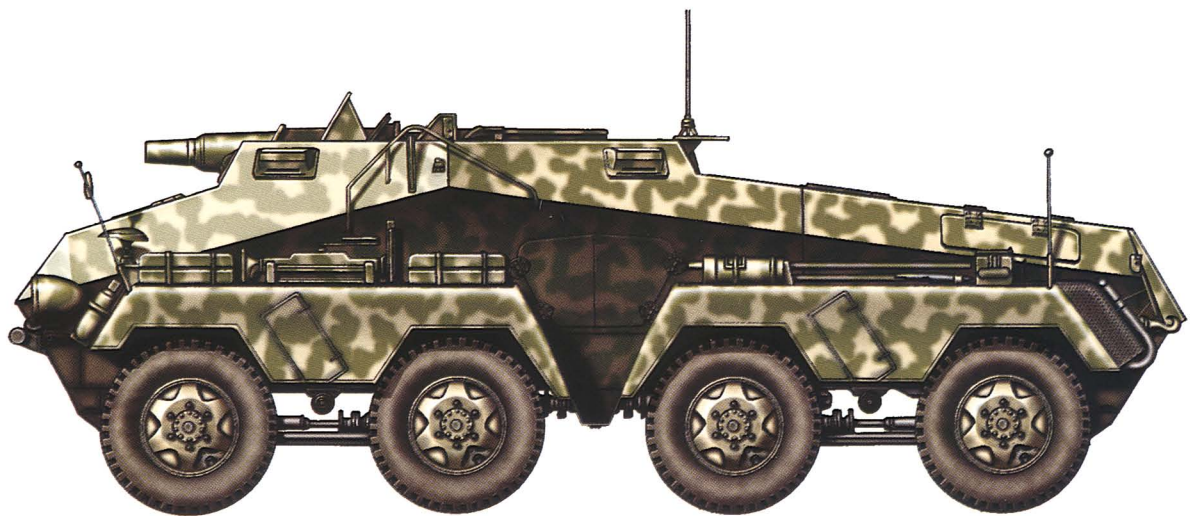
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther“ Ausf. G z 11. Batalionu Pancernego SS „Herrmann von Salza“ 11. Ochotniczej Dywizji GrenPanc SS „Nordland“, Łotwa, lato 1944 roku. *PzKpfw V Sd Kfz 171 "Panther" Ausf. G tank from the 11th SS-Panzer Abteilung, "Herrmann von Salza" 11th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division "Nordland", Latvia, Summer 1944.*

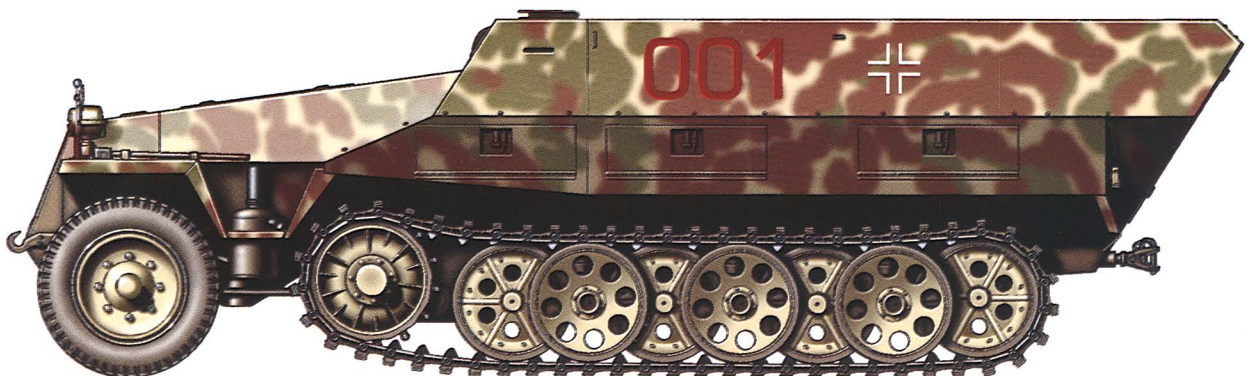
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther“ Ausf. G z 9. Pułku Pancernego SS, 9. Dywizji Pancernej SS „Hohenstaufen“, Normandia, lipiec 1944 roku. *PzKpfw V Sd Kfz 171 "Panther" Ausf. G tank from the 9th SS-Panzer Regiment, 9th SS-Panzer Division "Hohenstaufen", Normandy, July 1944.*

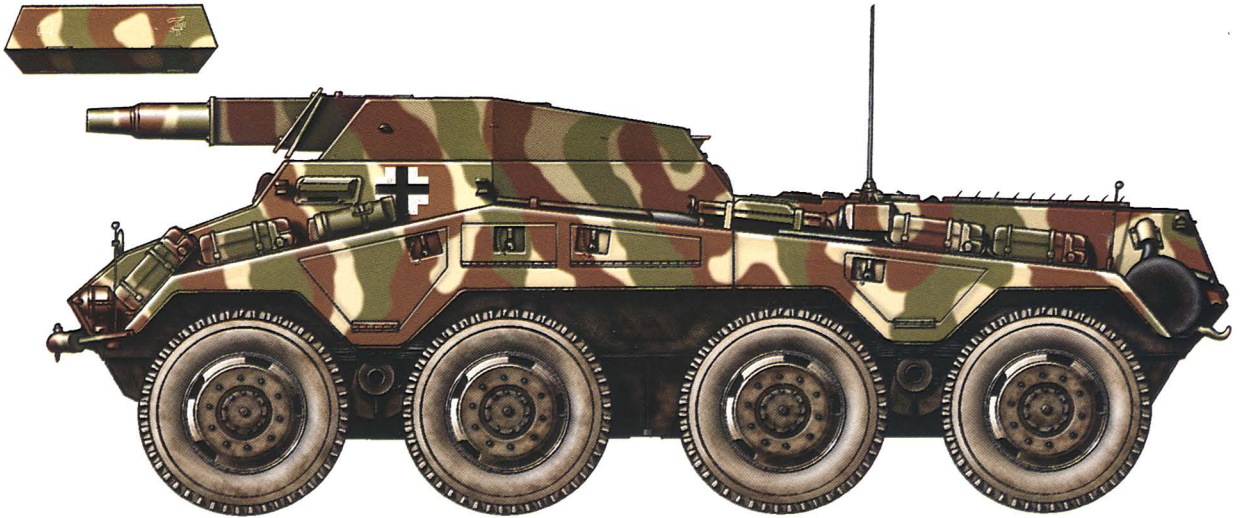
StuG IV Sd Kfz 167 z 9. Pulku Pancernego SS, 9. Dywizji Pancernej SS „Hohenstaufen“, Normandia, sierpień 1944 roku.
StuG IV Sd Kfz 167 assault gun of the 9th SS-Panzer Regiment, 9th SS-Panzer Division "Hohenstaufen", Normandy, August 1944.

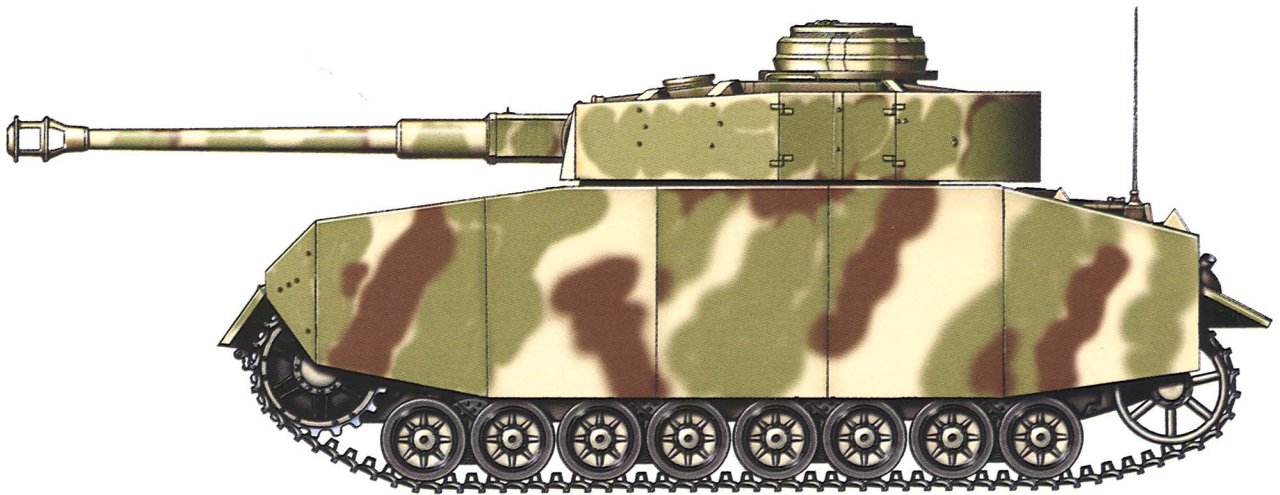
Sd Kfz 233 (8x8) z 5. Dywizjonu Rozpoznawczego SS, 5. Dywizji Pancernej SS „Wiking“, Polska, sierpień 1944 roku.
Sd Kfz 233 (8x8) armored car from the 5th SS-Aufklärungs Abteilung, 5th SS-Panzer Division "Wiking", Poland, August 1944.

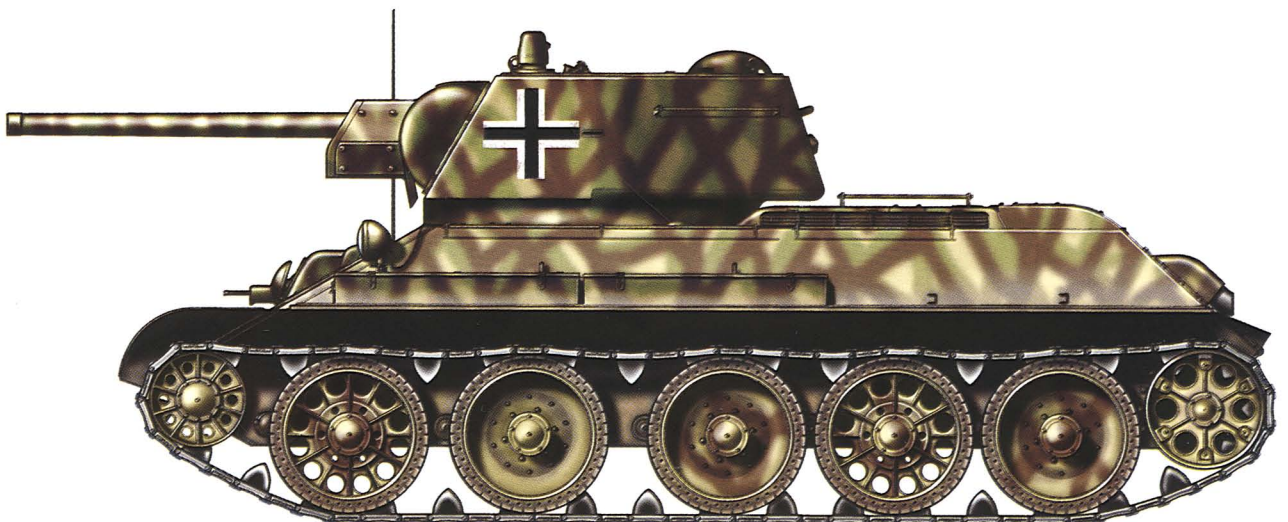
Sd Kfz 251/1 Ausf. D z 28. Ochotniczej Dywizji Grenadierów der Waffen SS „Wallonien“, front wschodni, październik 1944 roku.
Sd Kfz 251/1 Ausf. D APC from the 28th SS-Freiwilligen Grenadier Division der Waffen SS "Wallonien", Eastern Front, October 1944.

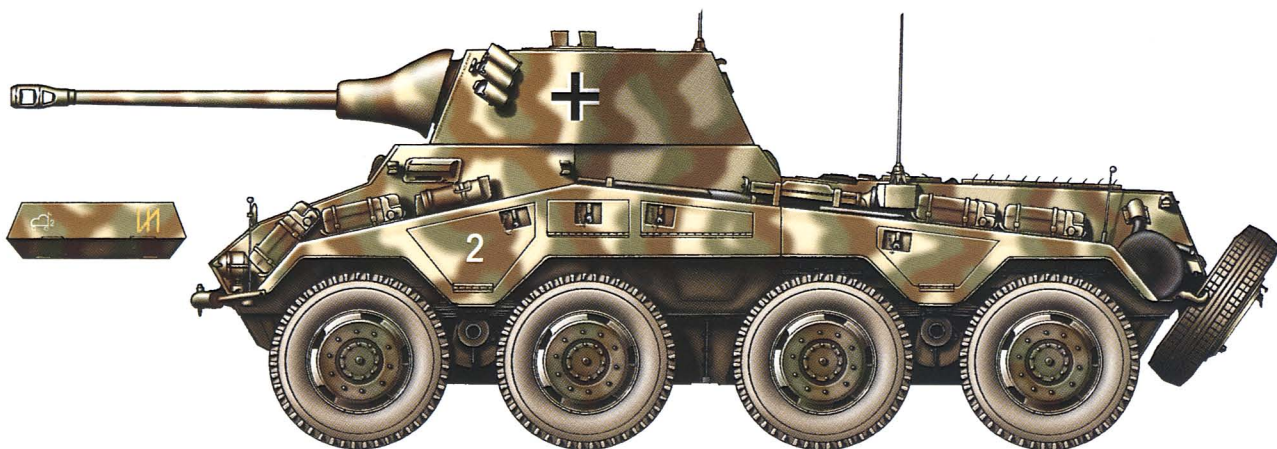
Sd Kfz 234/3 (8x8) z 10. Dywizjonu Rozpoznawczego SS, 10. Dywizji Pancerniej SS „Fründsberg“, Normandia, sierpień 1944 roku.
Sd Kfz 234/3 (8x8) armored car of the 10th SS-Aufklärungs Abteilung, 10th SS-Panzer Division "Fründsberg", Normandy, August 1944.

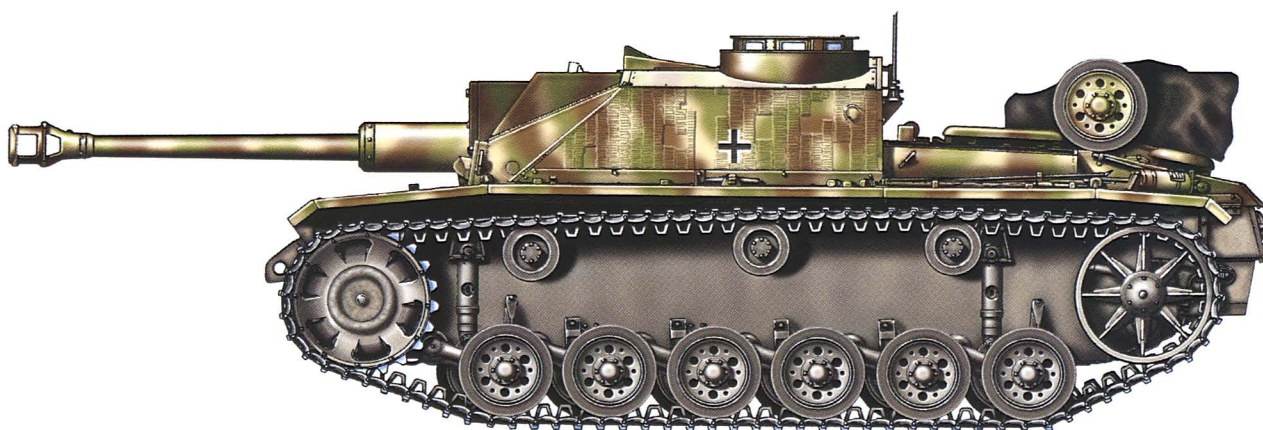
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H z 3. Pułku Pancernego SS „Totenkopf“, Polska, sierpień 1944 roku.
PzKpfw IV Sd Kfz 161/1 Ausf. H tank from the 3rd SS-Panzer Regiment "Totenkopf", Poland, August, 1944.

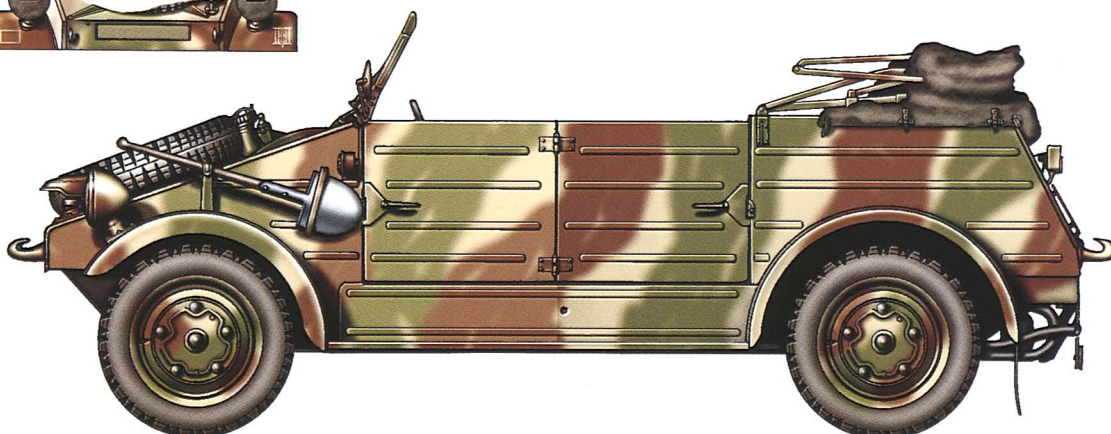
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 5. Pancerniej Kompani Policyjnej, Gorizia, Włochy, sierpień 1944 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the 5th Polizei Panzer Kompanie, Gorizia, Italy, August 1944.

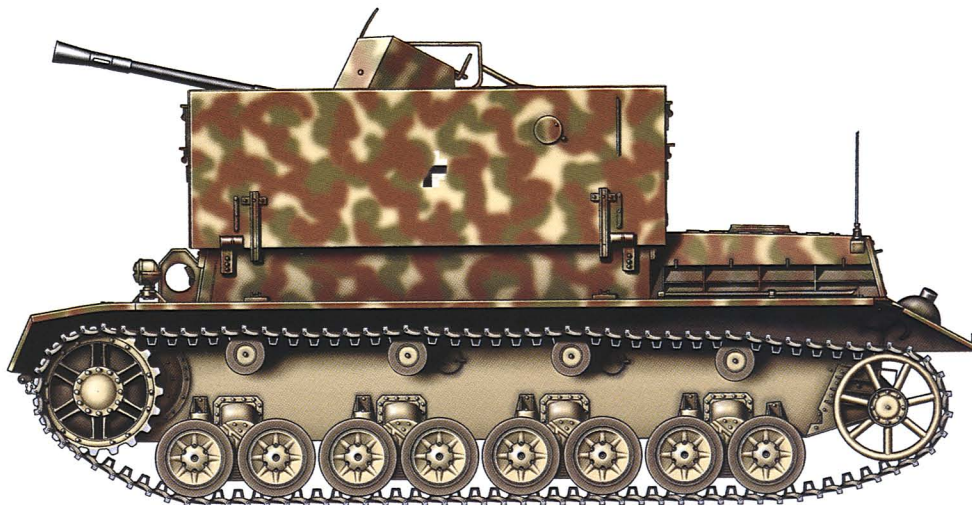
Sd Kfz 234/2 „Puma“ (8x8) z 2. Dywizjonu Rozpoznawczego SS, 2. Dywizji Pancерnej SS „Das Reich“, Normandia, sierpień 1944 roku. *Sd Kfz 234/2 “Puma” (8x8) armored car from the 2nd SS-Aufklärungs Abteilung, 2nd SS-Panzer Division “Das Reich”, Normandy, August 1944.*

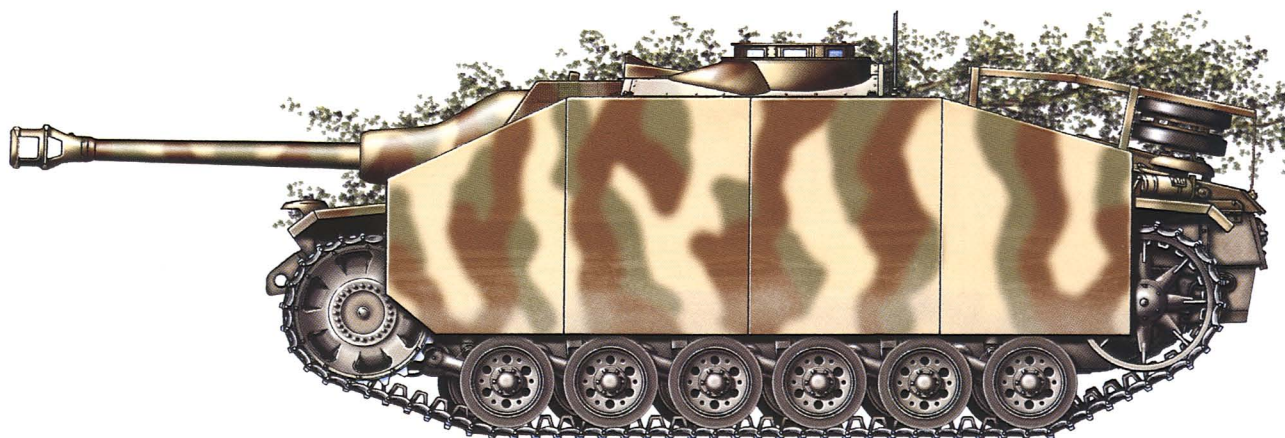
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 17. Dywizji Grenadierów Pancерnych SS „Götz von Berlichingen“, Normandia, sierpień 1944 roku. *StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 17th SS-Panzer Grenadier Division “Götz von Berlichingen”, Normandy, August 1944.*

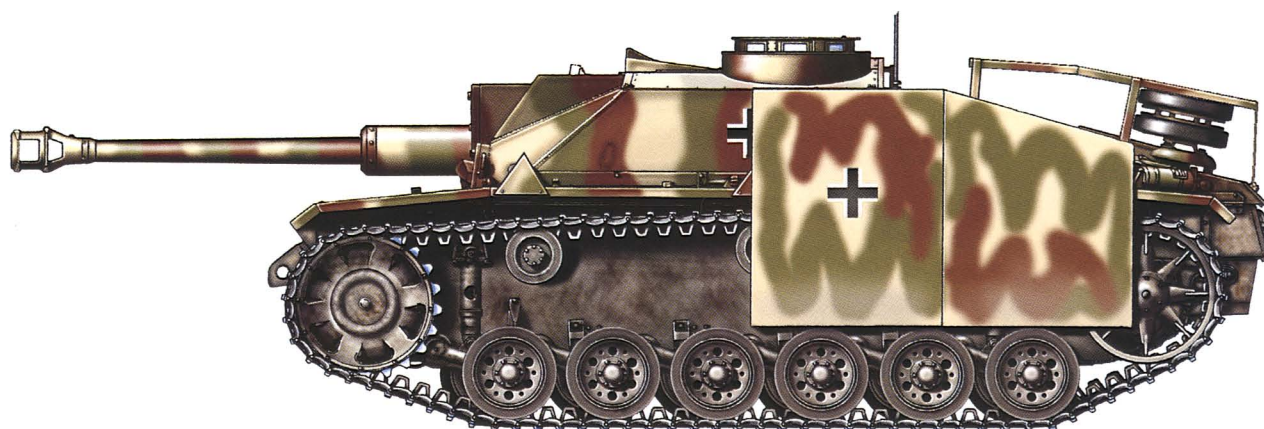
VW 82 Kfz 2 z 9. Dywizji Pancерnej SS „Hohenstaufen“, Arnhem, wrzesień 1944 roku. *VW 82 Kfz 2 car from the 9th SS-Panzer Division “Hohenstaufen”, Arnhem, Holland, September 1944.*

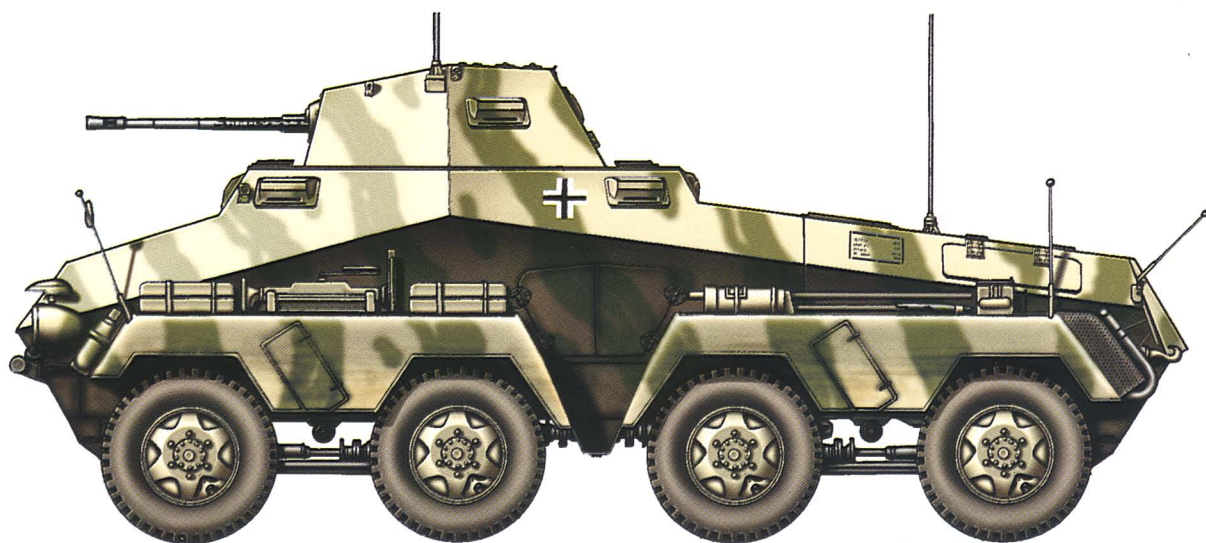
Flakpanzer IV „Möbelwagen” z 9. Dywizjonu Przeciwlotniczego SS, 9. Dywizji Pancerniej SS „Hohenstaufen”, Arnhem, wrzesień 1944 roku. *Flakpanzer IV “Möbelwagen” AA tank from the 9th SS-Flak Abteilung 9th SS-Panzer Division “Hohenstaufen”, Arnhem, Holland, September 1944.*

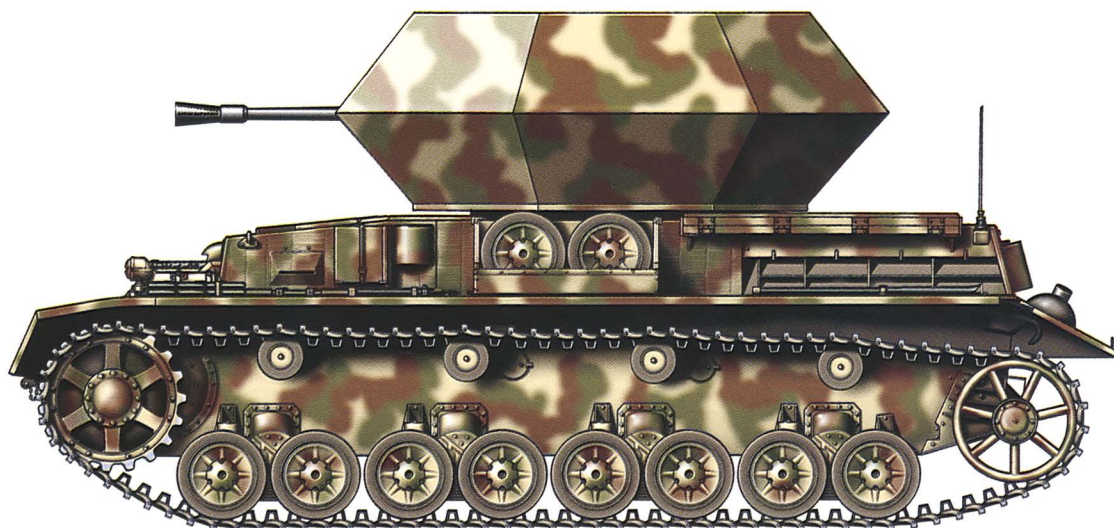
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 9. dywizjonu Dział Szturmowych SS, 9. Dywizji Pancerniej SS „Hohenstaufen”, Arnhem, wrzesień 1944 roku. *StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 9th SS-Sturmgeschütz Abteilung 9th SS-Panzer Division “Hohenstaufen”, Arnhem, Holland, September 1944.*

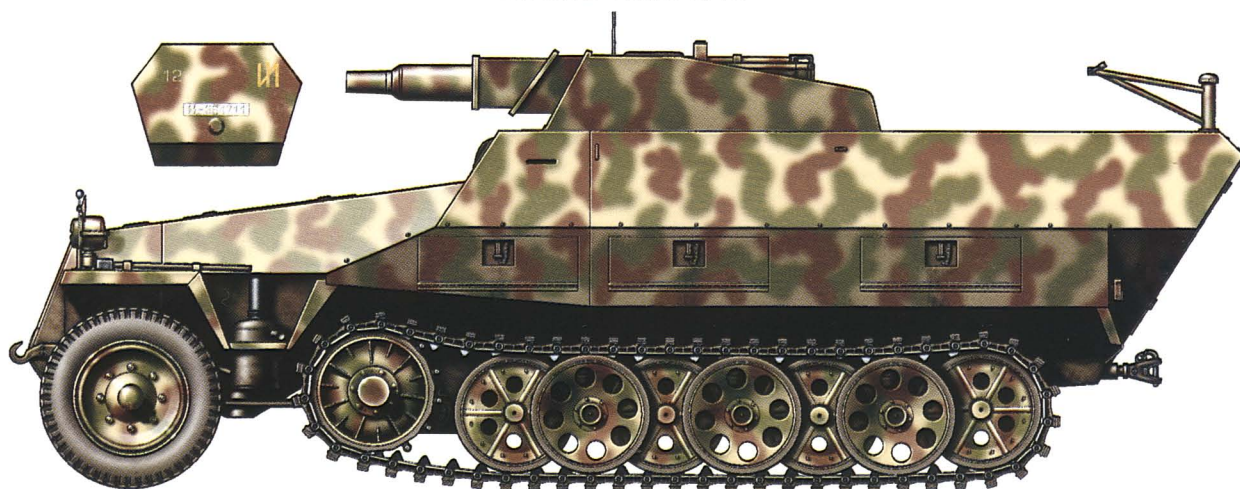
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 18. Batalionu Pancernego SS, 18. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Horst Wessel”, Słowacja, wrzesień 1944 roku. *StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 18th SS-Panzer Abteilung, 18th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division “Horst Wessel”, Slovakia, September 1944.*

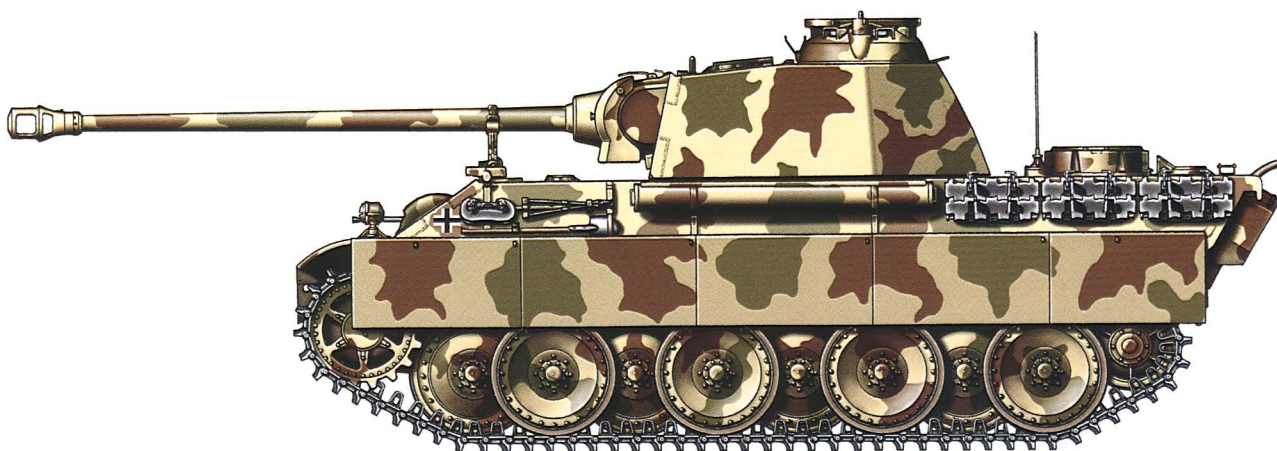
Sd Kfz 232 (8x8) Fu z 11. Batalionu Rozpoznawczego SS 11. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Nordland“, Lotwa, jesień 1944 roku. *Sd Kfz 232 (8x8) Fu armored car from the 11th SS-Aufklärungs Abteilung, 11th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division "Nordland", Latvia, Autumn 1944.*

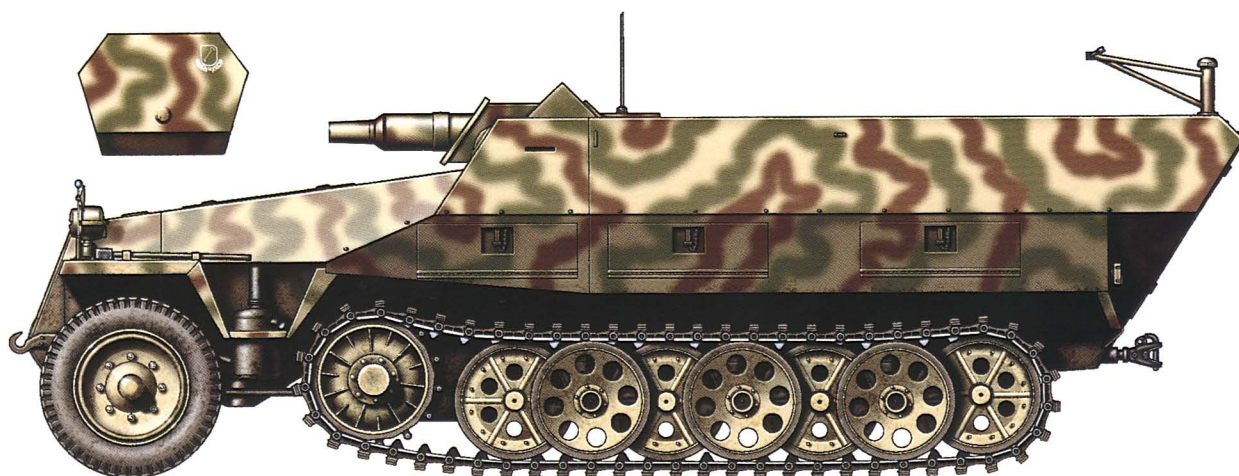
Flakpanzer IV(37) „Ostwind“ z 501. Batalionu Czołgów Ciężkich SS, Ardeny, grudzień 1944 roku. *Flakpanzer IV "Ostwind" AA tank from the 501st SS-schwere Panzer Abteilung, Ardennes, December 1944.*

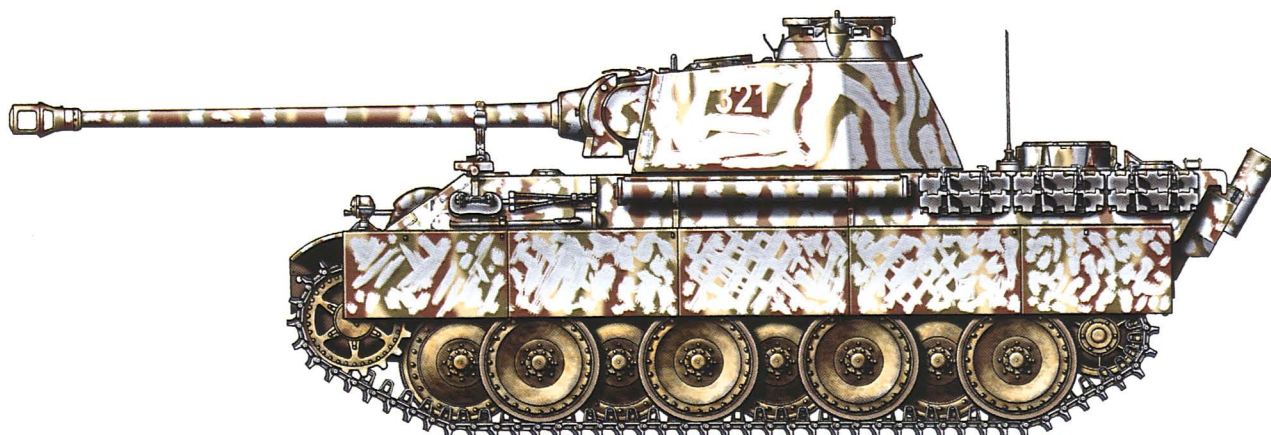
Sd Kfz 251/9 Ausf. D z 2. Dywizjonu Rozpoznawczego SS „Das Reich“, 2. Dywizji Pancerniej SS „Das Reich“, Ardeny, grudzień 1944 roku. *Sd Kfz 251/9 Ausf. D support vehicle from the 2nd SS-Aufklärungs Abteilung, 2nd SS-Panzer Division "Das Reich", Ardennes, December 1944.*

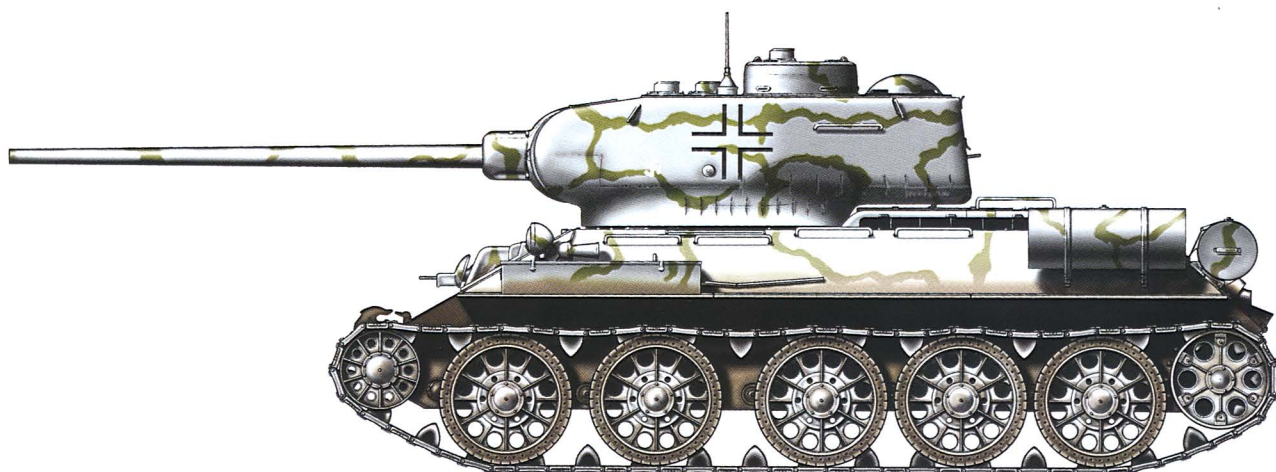
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. G z 9. Pulku Pancernego SS, 9. Dywizji Pancernej SS „Hohenstaufen”, Ardeny, grudzień 1944 roku. *PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. G tank from the 9th SS-Panzer Regiment, 9th SS-Panzer Division “Hohenstaufen”, Ardenes, December 1944.*

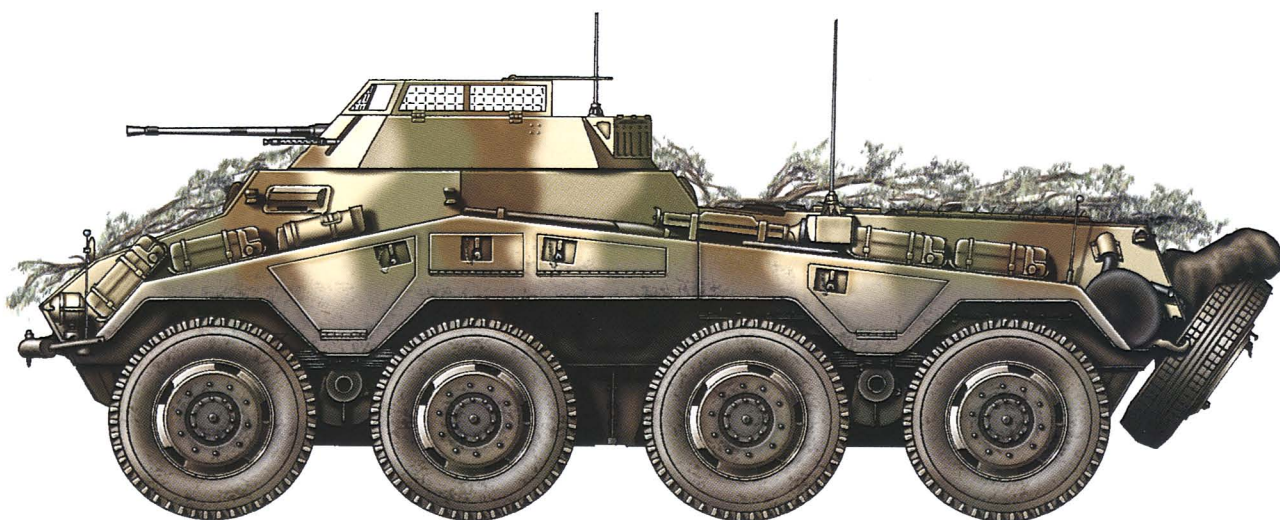
Sd Kfz 251/9 Ausf. D z Kampfgruppe „Peiper” 1. Dywizji Pancernej SS „LSSAH”, Ardeny, grudzień 1944 roku. *Sd Kfz 251/9 Ausf. D support vehicle from the Kampfgruppe “Peiper” 1st SS-Panzer Division “LAH”, Ardenes, December 1944.*

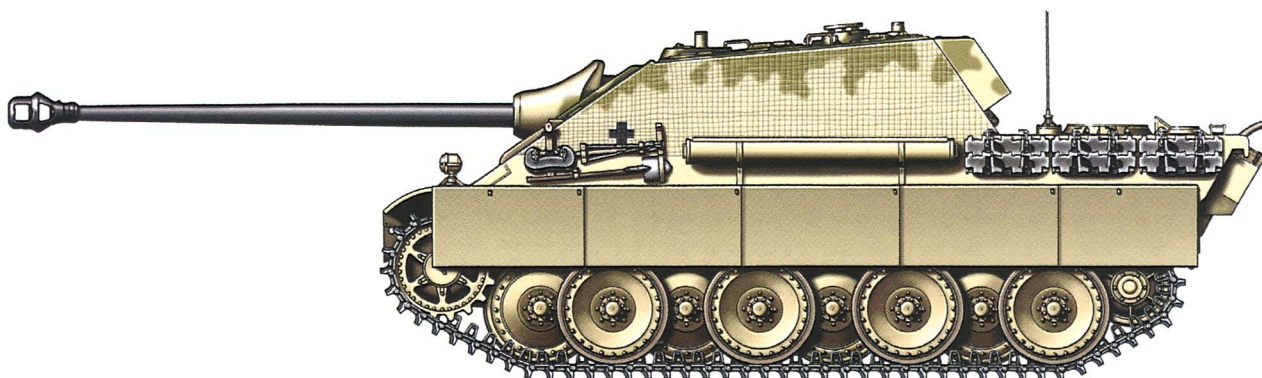
PzKpfw V Sd Kfz 171 „Panther” Ausf. G z 1. Pulku Pancernego SS, 1. Dywizji Pancernej SS „LSSAH”, Węgry, luty 1945 roku. *PzKpfw V Sd Kfz 171 “Panther” Ausf. G tank from the 1st SS-Panzer Regiment “LAH”, 1st SS-Panzer Division “LAH”, Hungary, February 1945.*

PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 5. Pułku Pancernego SS, 5. Dywizji Pancерnej SS „Wiking“, Węgry, luty 1945 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the 5th SS-Panzer Regiment 5th SS-Panzer Division "Wiking", Hungary, February 1945.

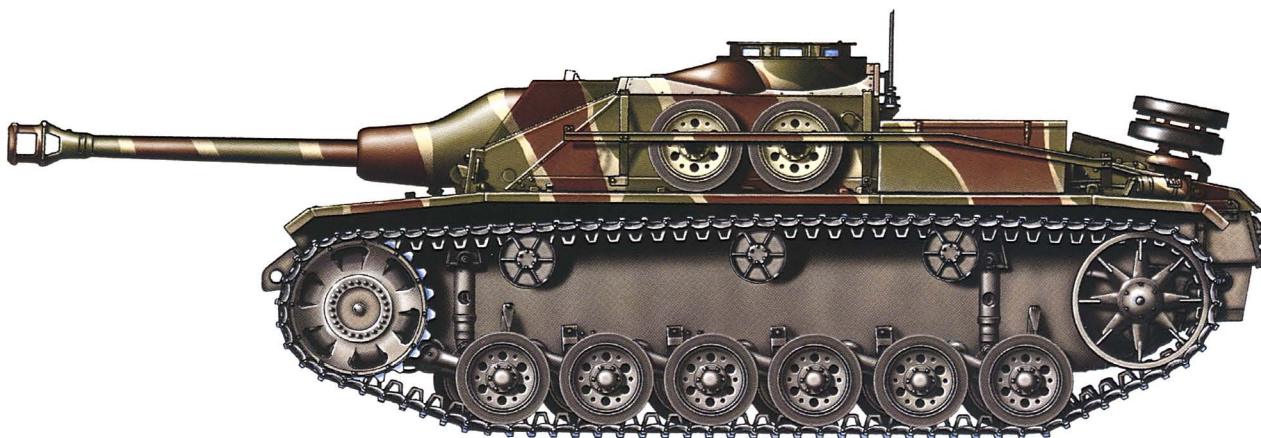

Sd Kfz 234/1 (8x8) z 36. Pułku Grenadierów Pancernych SS 16. Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Reichsführer SS“, Węgry, kwiecień 1945 roku.
Sd Kfz 234/1 (8x8) armored car from the 36th SS-Panzer Grenadier Regiment 16th SS-Panzer Grenadier Division "Reichsführer SS", Hungary, April 1945.

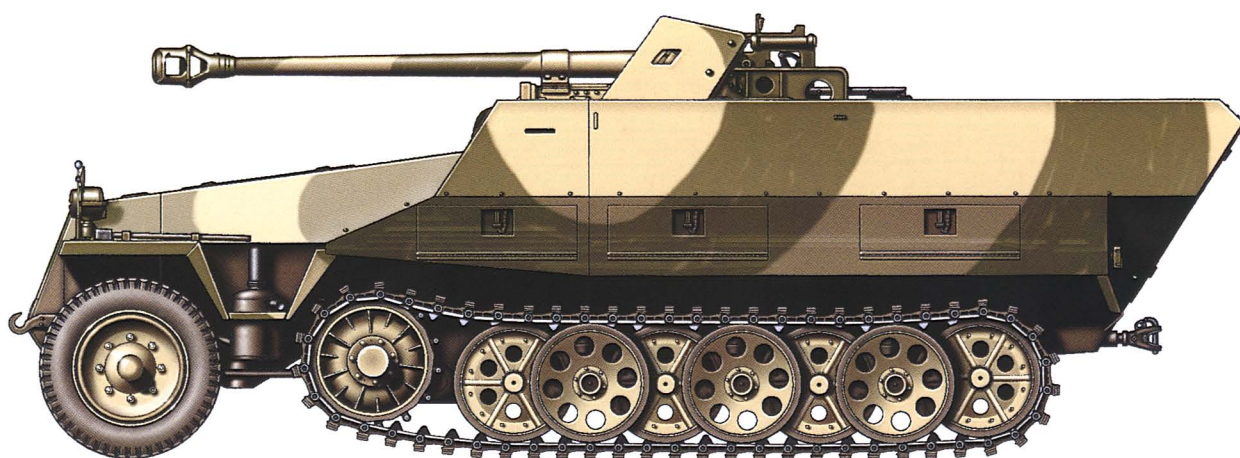

Jagdpanzer V Sd Kfz 173 „Jagdpanther“ z 12. Pułku Pancernego SS 12. Dywizji Pancерnej SS „Hitlerjugend“, Węgry, kwiecień 1945 roku.
Jagdpanzer V Sd Kfz 173 "Jagdpanther" SP AT gun from the 12th SS-Panzer Regiment 12th SS-Panzer Division "Hitlerjugend", Hungary, April 1945.

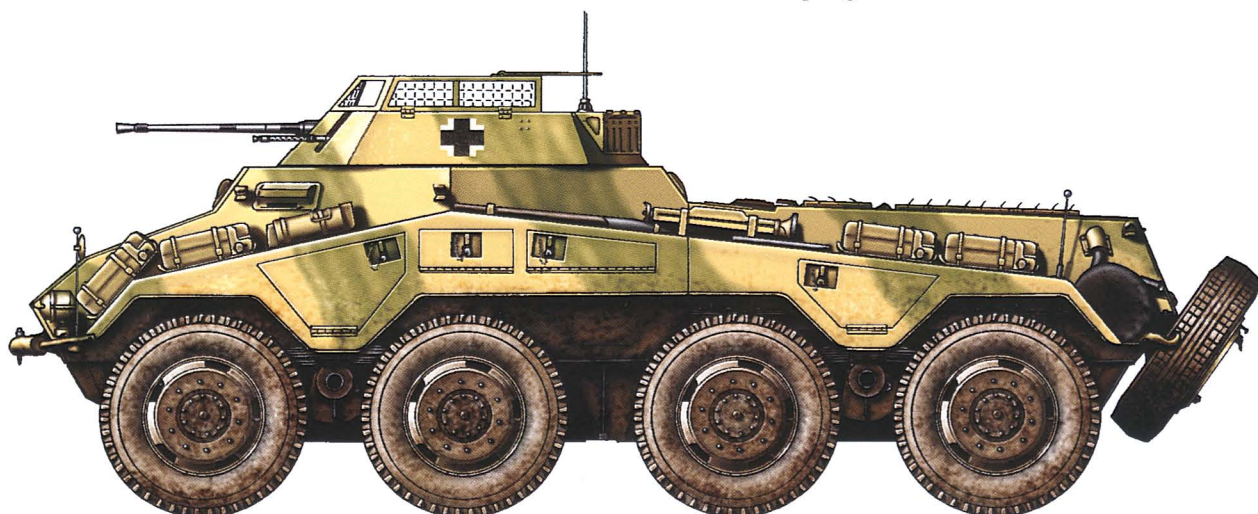

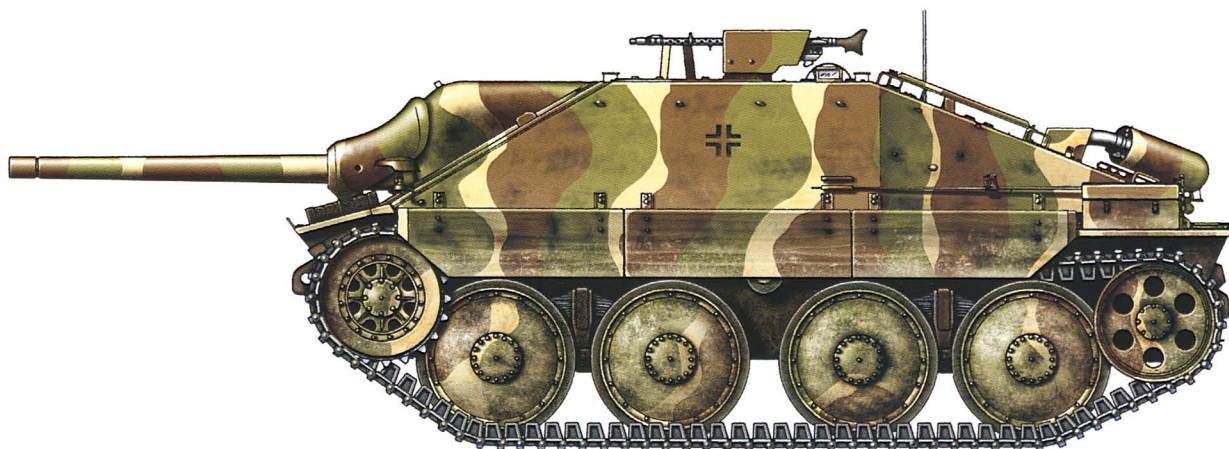
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G z 600. Batalionu Spadochroniarzy SS, Niemcy, kwiecień 1945 roku
StuG 40 Sd Kfz 142/1 Ausf. G assault gun from the 600th SS-Fallschirmjäger Battalion, Germany, April 1945.

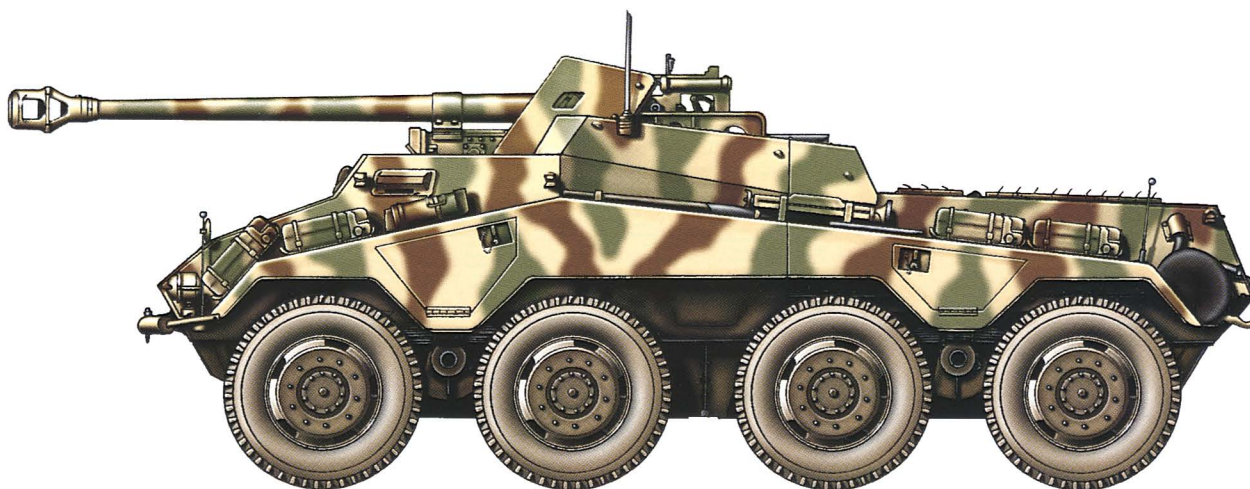
Sd Kfz 251/22 Ausf. D z 18. Batalionu Pancernego SS, 18. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Horst Wessel“, Czechy, wiosna 1945 roku.
Sd Kfz 251/22 Ausf. D SP AT gun from the 18th SS-Panzer Abteilung, 18th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division "Horst Wessel", Bohemia, Spring 1945.

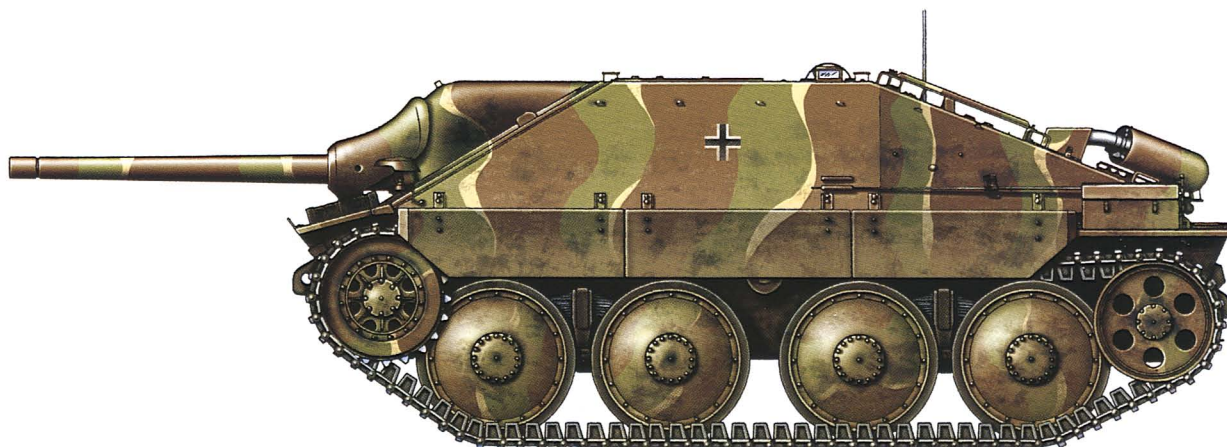
Sd Kfz 234/1 z nieustalonej jednostki Waffen-SS, Niemcy, kwiecień 1945 roku.
Sd Kfz 234/1 armored car from unidentified Waffen-SS unit, Germany, April 1945.

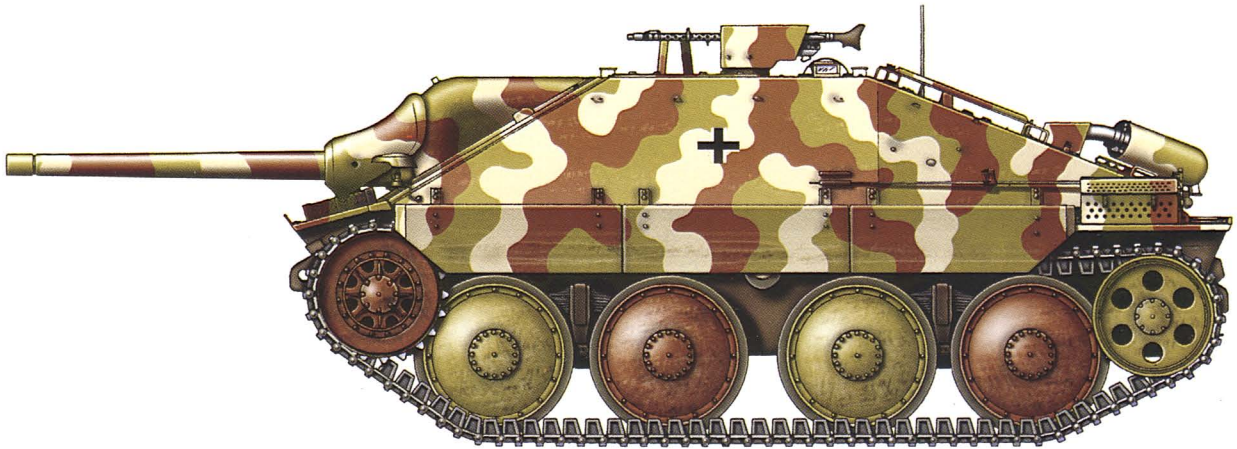
Jagdpanzer 38(t) „Hetzer“ z 11. Dywizjonu Przeciwpancerneho SS 11. Ochotniczej Dywizji Grenadierów Pancernych SS „Nordland“, Pomorze, marzec 1945 roku. Jagdpanzer 38(t) "Hetzer" SP AT gun from the 11th SS-Panzerjäger Abteilung, 11th SS-Freiwilligen Panzer Grenadier Division "Nordland", Pomerania, March 1945.

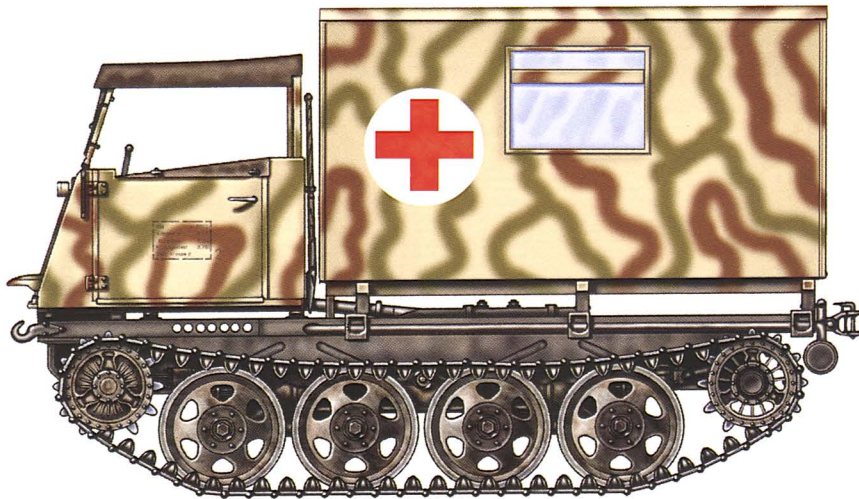
Sd Kfz 234/4 z 5. z 5. Policyjnej Kompanii Pancernej, Triest, Włochy, maj 1945 roku. Sd Kfz 234/4 armored car from the 5th [verst] Polizei Panzer Kompanie, Trieste, Italy, May 1945.

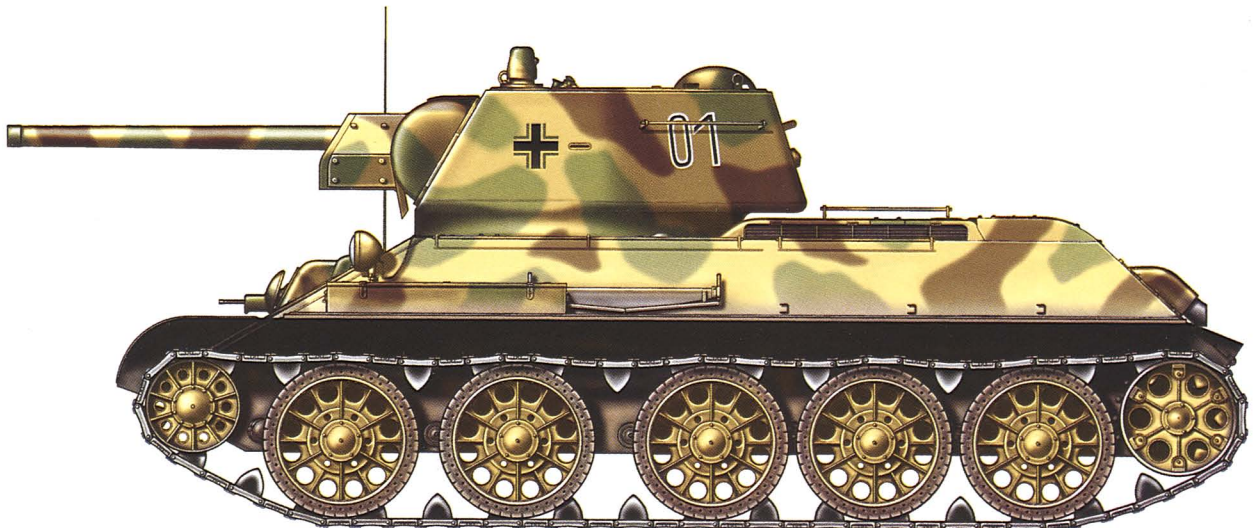
Jagdpanzer 38(t) „Hetzer“ z Dywizjonu Przeciwpancerneho SS 31. Ochotniczej Dywizji Grenadierów SS, Nachod, Czechy, maj 1945 roku. Jagdpanzer 38(t) "Hetzer" SP AT gun of the SS-Panzerjäger Abteilung 31st SS-Freiwilligen Grenadier Division, Nachod, Bohemia, May 1945.

Jagdpanzer 38(t) „Hetzer“ z 20. Dywizjonu Przeciwpancernego SS 20. Dywizji Grenadierów der Waffen SS, Mielnik, Czechy, maj 1945 roku.
Jagdpanzer 38(t) "Hetzer" SP AT gun from the 20th SS-Panzerjäger Abteilung, 20th Grenadiere Division der Waffen SS, Melnik, Bohemia, May 1945.

Steyer RSO z 10. Pulku Pancernego SS, 10. Dywizji Pancerniej SS „Fründsberg”, Czechy, maj 1945 roku.
Steyer RSO ambulance from the 10th SS-Panzer Regiment, 10th SS-Panzer Division "Fründsberg", Bohemia, May 1945.

PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) z 5. Policyjnej Kompanii Pancerniej, Triest, Włochy, maj 1945 roku.
PzKpfw T-34 Kenn Nummer 747(r) tank from the 5th [verst] Polizei Panzer Kompanie, Trieste, Italy, May 1945.

ISBN 9788372192844

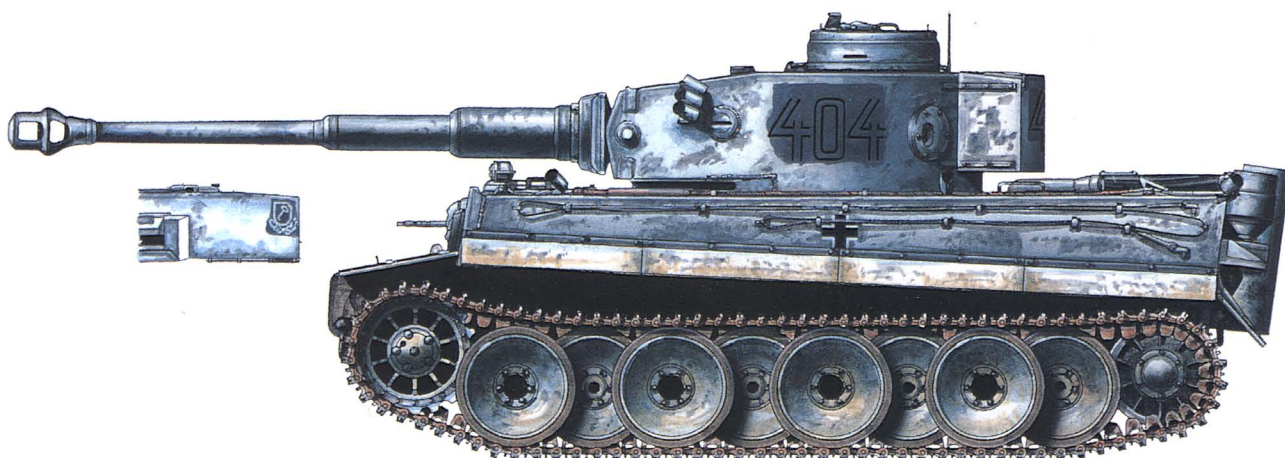

9 788372 192844

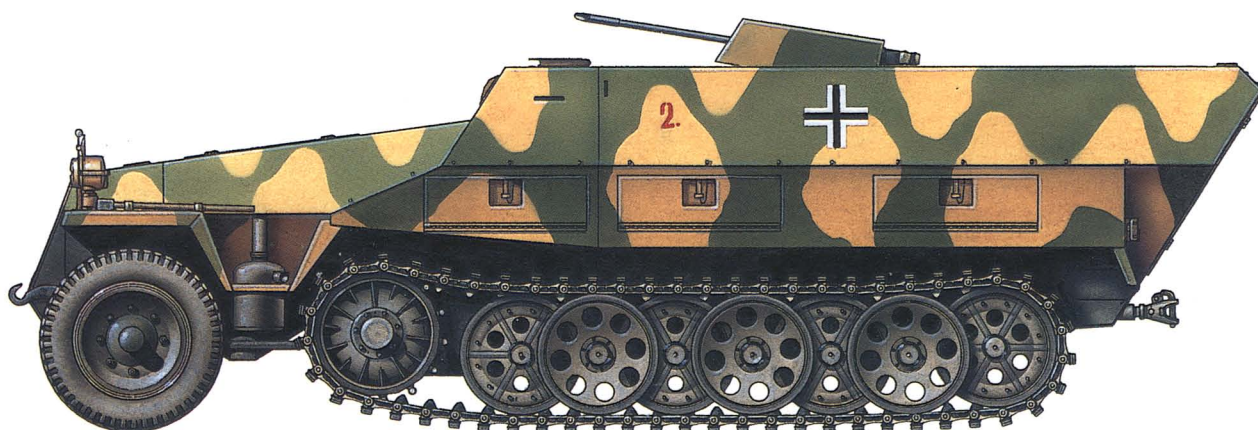

Panzerspähwagen Panhard 178 P 204(f) z Dywizji Grenadierów Pancernych „LSSAH”, zima 1942–1943.

Panzerspähwagen Panhard 178 P 204(f) armored car from the SS-Panzer Grenadier Division “LAH”, Winter 1942–1943.

PzKpfw VI Sd Kfz 181 „Tiger” Ausf. H1 z 1. Pułku Pancernego SS „LSSAH” Dywizji Grenadierów Pancernych SS „LSSAH”, początek 1943 roku. PzKpfw VI Sd Kfz 181 “Tiger” Ausf. H1 tank from the 1st SS-Panzer Regiment “LAH”, SS-Panzer Grenadier Division “LAH”, early 1943.

Sd Kfz 251/21 Ausf. D z 7. Ochotniczej Dywizji Górskiej SS „Prinz Eugen”, jesień 1944 roku. Sd Kfz 251/21 Ausf. D SP gun from the 7th SS-Freiwilligen Gebirgs Division “Prinz Eugen”, Autumn 1944.